

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inzeratni oddelci: Ljubljana, Sebe-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocencova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vien št. 105.241.

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126 Maribor,
Grajski trg 7, telefon št. 24-55.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Manevri

Veliki manevri na Gorjancih in pod njimi so končani. Večji del čet se bo zbral danes še pri Metliki, da v mogočni reviji predoči predvsem množicam prebivalstva, kakšna je naša vojska in kako je opremljena. Veliko je zanimanje za to revijo, še večje je bilo zanimanje za ves potek manevrov. Razumljivo je to, saj so bili letošnji manevri največja in najtežja mirodnostna preizkušnja, kar jih je doslej imela naša obrambna sila. Bili so največji po številu sodelujočih čet in izredno važni po zastavljenih nalogah. Ker so se odigrali na slovenskih tleh, je pač naravno, da se je zlasti naša javnost tako živo zanimala za nje in njihov potek, kakor doslej še nikdar.

V dobrem tednu je naša vojska izvršila vajo na terenu, za katero je bilo treba obsežnih in dolgotrajnih priprav, bistroumnih načrtov in izredno mnogo organizacijskega dela. Za širšo javnost ni toliko važno, kako je v podrobnostih potekla strateška in taktična naloga. Težko je tudi laiku razbrati, zakaj je ravno tam in tam zmagal ta in ta, zakaj je ta ali ona bitka potekala tako in ne drugače. A to za širšo javnost tudi ni važno. Važno za njo je, kako se je naša vojska v celoti obnesla in kako so se obnesle posamezne njene panoge. In v tem pogledu je prebivalstvo lahko mirno in zadovoljno. Vojni minister, ki je prisostvoval vsem manevrskim operacijam, je včeraj po zaključku manevrov izjavil novinarjem, da je preizkušnja prestana nad pričakovanje dobro in v polno zadovoljstvo vodstva naše vojske.

Odnos širše javnosti, do vojaških vaj velikega obsega, je kaj svojevrsten in očituje včasih prav zanimiva nasprotja. Kot davkoplačevalec povprečni državljani v prvem hipu včasih zamrma nad stroški, ki so seveda neizogibni. Toda to je le prvi bežni. Nekako refleksni in nehoteni občutek. V svoji notranosti pa je tudi ta godrnjaljoči državljani ponosen na našo vojsko in verno sledi njenim pohodom. Čuti se eno z onimi množicami, ki hodišjo ponoči in no temi, po gostih gozdovih in prostiranih poljih, ob solnčni pripekli in ob hladnih jesenskih nalivih. Vestno izvršujejo ukaze svojega poveljstva. S ponosom se družijo občutek varnosti: to je naša oborožena sila, trdna in močna, nepremagljiva v obrambi jugoslovenske domovine. Ob takih prilikah se vsak zave, kolike važnosti in kolikega pomena so od časa do časa tako obsežne vaje, ki v marsičem šele omogočijo odgovor na mnoga vprašanja, izvirajoča iz onega glavnega: ali smo pripravljeni in sposobni, če bi udarila resna ura?

Manevri zato niso nikaka igra in nikaka parada. Oni so prav resna in važna stvar, v interesu države in njenega prebivalstva nužno potrebna. Od poveljnikov in od čet zahtevajo izrednih telesnih in moralnih naporov. Saj drugače tudi ni mogoče, ako pomislimo, za kakšno nalogo se pripravljajo in vežba vojak. V resnem primeru bi moral pokazati, da je kos še mnogo večjim naporom in to ob neprestani smrtni nevarnosti. Šola, ki pripravljajo vojaka — in vojak je danes prav za prav vsak prebivalec — zato nikakor za take naloge in dolžnosti ne more biti nežna. Letošnje vreme celo ni bilo po tem, da bi se bili veliki manevri razvili v nekaj vesel izletniški pohod. Če so manevri v tako velikem obsegu še sami po sebi združeni z mnogimi težavami za posameznike, kakor tudi za večje enice in celotno organizacijo, so neugodne vremenske prilike med letošnjimi vajami te težave še podvojile in potrojile. Tem večjega pomena so dokazi vztrajnosti, utrjenosti in neuklonljive volje, ki so jih doprinesli vsi sodelujoči oddelki.

Letos je naša vojska tudi prvič v večjem obsegu preizkusila moderna tehnična sredstva vojskovanja. Rezultati spadajo predvsem v oceno vojaških strokovnjakov, javnost pa z zadovoljenjem beleži, da se je tudi tehnična oprema naših čet dvignila na nivo najmodernejših armad.

Vsa poročila z manevrov so si edina v tem, da je naš vojak pokazal v najvišji meri one vrline, ki ditičijo pravega bojevnika in neustrašenega branitelja domovine. To razveseljuje dejstvo tudi zunanjemu svetu ne bo ostalo skrito, saj so se velike vojaške vaje vršile ob navzočnosti izbranih strokovnjakov, katerih naloga je, da svojim nadrejenim poročajo o stanju naše vojske, o kakovosti naše oborožitve in sposobnosti našega vojaka. Kolikor so pač vse to lahko opazili o priliki velikih vaj. Neprecenljiv moralni kapital za našo državo in naš narod so tako poročila, ki običajno ne pridejo v javnost, ki pa se v delovnih kabinetih zaveznikov in sosednih generalnih štabov skrbno proučujejo in tvorijo važne postavke v raznih računih prijateljskega in manj prijateljskega značaja.

S ponosom in zadovoljenjem lahko ugotovimo, da je naša vojska s svojim letošnjim nastopom zopet dokazala, da se zavezniki lahko mirno zanesajo na njo. To dejstvo nam vliva tudi prijetno za-

HITLERJEVSKA NEMČIJA POZDRAVLJA MUSSOLINIJA

Predsednik italijanske vlade je prispel včeraj v Monakovo, kjer so ga sprejeli z velikanskimi ovacijami

Monakovo, 25. sept. AA. Davi ob 5.50 je vlak z Mussolinijem prispel na postajo Brenner, kjer so sprejeli predsednika italijanske vlade avstrijski minister Blas, poveljnik tirolske orožništva in policije in več višjih uradnikov avstrijskih železnic. Ob 6.15 je vlak prestopil avstrijsko mejo in prispel ob 9.25 v Kieferfelden na avstrijsko-nemški meji, kjer so Mussolinija pričakovali Hitlerjev namestnik Rudolf Hess, minister dr. Franck, pehotni general Liszt, protokolni predstojnik poslanik Buelow-Schwandte, nemški poslanik v Rimu Hassel, ki bo spremljal Mussolinija po Nemčiji, italijanski poslanik v Berlinu Attolico, italijanski generalni konzul v Monakovu Pitalis in namestnik prokolnega predstojnika Citadini, ki je že pred dnevi prispel iz Rima v Berlin.

Obmejno mesto je bilo okrašeno z zastavami in zelenjem. Na postaji je bila postavljena častna četa, mladina z italijanskimi in nemškimi zastavicami pa je tvorila špalir. Ko je prispel poseben vlak predsednika italijanske vlade, je godba zaigrala kraljevsko himno in gijovinezo. Mussolinij je bil v fašističnem kroju in je odzdravil skozi okno svojega vagona množici. Nemški poslanik Hassel in ostali dostojanstveniki so nato vstopili v Mussolinijev salonski voz, nakar je vlak po kratkem postanku med zvoki nemške himne nadaljeval vožnjo proti Monakovu.

Mussolinijev prihod in sprejem v Monakovu

Ob 9.45 so bila na glavni monakovski postaji zbrana vsa odposlanstva, ki so prišla pozdraviti predsednika italijanske vlade, med njimi častna odposlanstva črnih srca in ballile, za častnim špalirjem Hitlerjeve mladine pa gosta množica. Nekaj minut pred 10 je prispel kancelar Hitler s svojimi spremljevalci in se je po pregledu voditeljev narodne socialistične stranke postavil pred njihovo vrsto.

Mussolinijev vlak je prispel točno ob 10. v Monakovo. Predsednik italijanske vlade se je z grofom Ciano in Staracejem in Alfieriem ter ostalimi spremljevalci pojavil pri vratih svojega vagona in veselo odzdravil navzočim. Ko je izstopil, se je prisrčno pozdravil s Hitlerjem, nato pa po pregledu častne čete odšel skozi slavalok, ki je bil zgrajen v rimskem slogu, v častno dvorano železniškega posloja, kjer so ga sprejeli zastopniki mladinskih društev z italijanskim in nemško himno. Tu je sprejel zastopnike nemških oblasti, nakar je odšel na trg pred poslopjem, kjer ga je množica navdušeno pozdravljala. Tedaj so topovi oddali častne strele. Po pregledu napadalnih oddelkov narodne socialistične stranke in vojaških oddelkov, je Mussolinij vstopil v avtomobil. Na njegovo levo stran se je vsedel kancelar Hitler. V avtomobilskem sprevedu, ki je krenil s postaje, sta bila v vozu za Mussolinijem in Hitlerjem minister Rudolf Hess in generalni tajnik fašistične stranke Starace. V tretjem avtomobilu sta sedela zunanji minister Neurath in grof Ciano, nato pa je sledil avtomobil s propagandnim ministrom dr. Göbbelsom in italijanskim prosvetnim ministrom Alfieriem.

V bližini Schützenstrasse je avto z Mussolinijem in Hitlerjem zavozil pod slavalok, kjer je navdušenje ljudi priklopelo do vrhunca. Na trgu pred občinskim domom je množica malone prebila policijski kordon. Pred hramom časti so stali oddelki črnih in rjavih srca. Tu je Mussolinij položil venec na grob 16 narodnih socialistov, ki so padli l. 1923, ko so skušali zavzeti Monakovo. Odtod je odšel sprejeto na Odeonski trg in v ulico Von der Tann, kjer se je ustavil pred palačo princa Karla, v kateri bo Mussolinij prebival. Tu se je Hitler poslovil od Mussolinija in se odpravil s svojimi spremljevalci. Pred poslopjem se je zbrala ogromna množica, ki je zahtevala, naj pride Mussolinij na balkon. Mussolinij se je res pojavil pri oknu in z dvignjeno roko pozdravil množico.

Prvi razgovor s Hitlerjem

Ob 11.25 je minister Hess na Mussolinijevo povabilo prispel v palačo princa Karla, da bi ga spremlil do Hitlerja. Množice so Mussolinija in grofa Ciana na vsej poti do Hitlerjevega stanovanja pozdravljale z ogromnim navdušenjem.

Ob 11.30 je Mussolinij prispel v Hitlerjevo vilo in ostal pri njem do 12.12. Ves ta čas so bile množice na trgu in v bližnjih ulicah mirne. Ko je Mussolinij zapustil Hitlerjevo vilo, da se vrne v svojo palačo, ga je množica vnovič navdušeno pozdravila. Po kratkem odmoru v svojem stanovanju, je Mussolinij z ministrom Hessom odšel na Kraljev trg, kjer sta dva hrama, v katerih počivajo posmrtni ostanki 16 članov rjave garde, ki jih je Hitler proglasil za večno stražo revolucije.

vest, da v sklepu prijateljev miru naša kraljevina ni breme, marveč vsaj enakovreden član, čegar vojska bi se v resnem primeru izkazala kot nositeljica slavni tradicij. To je tem več vredno, ker obvladuje mednarodno politiko še vedno miselnost, ki upošteva le močnega, s slabšim pa postopa, kakor ravno nanese.

Tako so velike vaje med Kolpo in Krko vnovič pokazale nam in svetu, da nad Jugoslavijo živi mogočna sila. vedno pripravljena, da z zanosom in uspehom brani našo domovino pred morebitnim sovražnim napadom od katerekoli strani.

Na tem trgu, kjer stoji Rjava hiša in nova palača Hitlerjevega vodstva, je bila nato pomembna svečanost. Navzoče so bile najučedneje osebnosti Mussolinijevega spremlstva in vrhovni voditelji narodne socialistične stranke. Častno četo so tvorili miličniki lakozvane nrtvaške garde in dva oddelka Hitlerjeve osebne straže.

Ob 12.55 je prispel na trg Hitler. Fašistična društva so ga pozdravila s klici »Heil!«, čez par minut pa je prispel Mussolinij. Voditelja sta se pozdravila z dvigom desne roke, nakar sta brez spremstva stopila po stopnicah v hram na desni strani. Tu je Mussolinij položil venec s trakom, ki ima napis »Benito Mussolini in letu XV.«

Tišino je prekinjal samo ropot bobnov. Enak obred se je ponovil v hramu na levi strani trga. Odtod sta se oba voditelja napotila v Rjavo hišo, ki si jo je Mussolinij ogledal z največjim zanimanjem. Nato je obiskal hišo, v kateri so upravne pisarne narodne socialistične stranke, naposled pa je odšel sedež strankinega vodstva, kjer se se je udeležil intimnega obeda, ki mu ga je priredil Hitler.

Kosilo so se udeležili tudi grof Ciano, italijanski poslanik Attolico, ministri Starace, Alfieri in Röcco, Hitlerjev namestnik Hess, ministri Neurath, Darre, Dietrich, Frick, Göbbels in Himmler, Ley, Lutz, Rosenberg, Baldour, v. Schirach, Ribbentrop, Hassel in druge ugledne osebnosti.

Po kosilu je bil sprejem. Mussolinij in Hitler sta ostala dalje časa v razgovoru s povabljenici, med katerimi so bile tudi mnoge ugledne osebnosti narodno-socialističnega gibanja. Nato sta Hitler in Mussolinij stopila na balkon. Spodaj na trgu je bilo zbranih nad 10.000 ljudi, ki so oba navdušeno pozdravljali.

Po intimnem obedu, ki se ga je udeležilo okoli 60 oseb iz najožje okolice obeh šefov vlad, je bil defile strankinskih formacij, ki so motorizirani policijski oddelki, motorizirani odedki Hitlerjevske mladine in narodno-socialističnega avtomobilskega zbora na čelu.

Sestanek Neurath-Ciano

Nato je Mussolinij odšel v palačo princa Karla, kjer mu je kancelar Hitler vrnil obisk. Za tem sta oba državnika odšla peš v palačo nemške umetnosti. Istosčasno je zunanji minister grof Ciano posetil zunanjega ministra Neuratha, s katerim je imel daljši razgovor.

O vsebini današnjega dopoldanskega prvega razgovora Hitlerja in Mussolinija, ki je trajal pet četrt ure, ni bilo objavljeno nobeno poročilo.

Odhod v manevrsko ozemlje

Ob 19.15 sta predsednik italijanske vlade Mussolinij in kancelar Hitler odpotovala s svojim spremstvom med velikanskimi ovacijami prebivalstva na manevrsko ozemlje v severni Nemčiji.

Kakor prihod, je bil tudi odhod Mussolinija iz Münchena povod za velikanske manifestacije. Po ulicah, po katerih se je vozil Mussolinij s Hitlerjem, je bil postavljen močan kordon zaščitenih oddelkov, za katerimi se je zbrala stotisočglava množica. Mesto je bilo svečano iluminirano. Iz predsedniške palače sta se peljala Mussolinij in Hitler v istem avtomobilu ter sta bila predmet velikanskih ovacij. Na kolozdvor so jih spremljali italijanski in nemški vojni ministri, italijanski in nemški propagandni ministri ter tajniki fašistične stranke in Hitlerjev namestnik Hess. V kolozdvorski dvorani je bila Hitlerjevska mladina, ki je prejela Hitlerja in Mussolinija navdušene ovacije vse do odhoda vlaka.

Hitler častni kaplar fašistične milice

Mussolinij je imenoval kancelarja Hitlerja za častnega kaplarja fašistične milice. S tem mu je izkazal največjo čast, ki jo more podeliti fašistično gibanje.

27 žrtev avtomobilske nesreče

Dva tovorna avtomobila, ki sta prevlačila člane posebnih oddelkov za stražo kancelarja Hitlerja in ki sta bila na poti proti Monakovu, sta trčila drug v drugega. Deset miličnikov se je ubilo, 17 pa jih je bilo hudo ranjenih.

Nemški pozdravi Mussoliniju

Monakovo, 25. sept. AA. Nemški listi občujejo o Mussoliniju navdušene članke. Mussolinij, pravijo »Münchener Neueste Nachrichten«, je po svojem prihodu v Nemčijo stopil na nemško zemljo v Monakovem, kjer je nastalo gibanje nacionalno-socialistične stranke, nemška država, ves nemški narod in vsak Nemec se zaveda visoke časti, ki jo je izkazal temu mecu. Italija je bila prva velesila, ki jo po svetovni vojni razumela pritožbe nemškega naroda. Razen tega je bil italijanski narod pod Mussolinijevim vodstvom prvi, ki je nastopil proti komunizmu. Ta boj je postal politično načelo tudi sejanje Nemčije.

Demonstracija politike močnega miru

Berlin, 25. sept. w. Pred svojim odhodom iz Rima je imel Mussolinij razgovor z nemškimi novinarji, v katerem je poudarjal, da je njegov obisk v Nemčiji poudarjena demonstracija za celokupno politiko močnega

ga miru. Zeleti je treba, da se ta obisk smatra za simbol dejstva, da imata velesili Nemčija in Italija brezkompromisno mnenje o ustvaritvi trajnega miru, ki bo poštenemu delu človeštva omogočil, da bo mogel v miru delati in ustvarjati, ne da bi se bal, da ne bodo neodgovorni elementi preko noči uničili ne samo uspeh tega dela, temveč tudi temelje vsakega obetaja. Moj obisk v Nemčiji je stvar srca in viden znak za priščno prijateljstvo dveh narodov.

Gayda: Nobenih novih protokolov

Rim, 25. septembra. b. Znani zunanje-politični sodrukniki ministrskega predsednika Mussolinija, Virginio Gayda, glavni urednik lista »Giornale d'Italia«, piše o sestanku med Hitlerjem in Mussolinijem med drugim:

Italijanske in nemške vojaške sile razvijajo svoje delo pri dnevni svetlobi. Njih sodelovanje ne potrebuje torej nikakega formalnega protokola. Medsebojne simpatije so splošno znane in gotovo je, da bi se njih sodelovanje avtomatično uveljavilo, čim bi bila oba režima — fašistični v Italiji in nacistični v Nemčiji — ogrožena v njihovih skupnih interesih. Sedanji razgovori se ne bodo zaključili z nobenim novim protokolom. Verjetno je celo, da o

Japonci bombardirali 65 kitajskih mest

Ponoven letalski napad na Nanking in druga kitajska mesta — 6000 človeških žrtev

London, 25. septembra. o. Japonsko letalstvo nadaljuje kljub vsem protestom napade na kitajska mesta. 36 japonskih letal je danes znova bombardiralo Nanking. Sto ljudi je bilo ubitih, nad 300 pa ranjenih. Kitajsko letalstvo se je spustilo v borbo z Japonci. Po polurni bitki so se morali Japonci umakniti, izgubili pa so štiri velike bombnike. Istosčasno so japonski letalci zopet bombardirali Šanghaj in Hankov ter vsa mesta ob reki Jangce.

Japonsko vrhovno poveljstvo je izdalo poročilo, da so japonski letalci danes z uspehom bombardirali 65 kitajskih mest in da je bombardiranje po japonski cenitvi zahtevalo najmanj 6.000 žrtev. Japonske oblasti tudi priznavajo, da japonsko letalstvo ne misli bombardirati samo vojaških objektov, marveč tudi nezavarovana mesta, da bi tako demoraliziralo prebivalstvo in izrazilo zmedo, ki naj bi prisilila kitajsko vlado h kapitulaciji.

Erva skupina japonskih letal, ki je priletela z juga, je bombardirala siromašne okraje južnega Nankinga, nakar so se izgubili v oblakih. Nato je prišla druga skupina, ki je štela 15 letal. Pri prvem napadu so sestrelili eno letalo, pri drugem pa dve.

Cim je bilo sporočeno, da prihajajo japonska letala, se je takoj dvignilo 10 kitajskih lovskih letal, ki so se spustila v boj z japonskimi, dočim je kitajsko proti-

razgovorih v Nemčiji ne bo izdan niti noben uradni komunike. Duha italijansko-nemških razgovorov bodo razodevali samo nagovori na banketih in morda par javnih govorov, ki jih bosta spregovorila velikim množicam šefa obeh režimov.

Madžarski listi o sestanku

Budimpešta, 25. septembra. o. Madžarski listi posvečajo veliko pozornost Mussolinijevemu potovanju v Nemčijo. Vladni »Budapesti Hiriap«, piše, da bosta Mussolinij in Hitler razpravljala v glavnem o skupni borbi proti svetovni boljševiški nevarnosti, varnosti na zapadu, odnošajih Nemčije in Italije do Društva narodov, problemu srednje Evrope ter o gospodarskem sodelovanju med Nemčijo in Italijo. Polslužbeni »Pester Lloyd« piše, da je Mussolinijevo potovanje v Nemčijo izrazito manifestacijskega značaja.

Francoski komentarji

Pariz, 25. septembra. AA. O Mussolinijevem obisku v Nemčiji piše »Echo de Paris« med drugim: Nedvomno ne bo Mussolinij v Nemčiji zahteval zaključitve vojaške zveze, kar potrjujejo diplomatska poročila iz Rima in Berlina, verjetno pa je, da se bo Mussolinij vrnil iz Nemčije brez onega rezultata, zaradi katerega potuje v Nemčijo. »Epoque« pravi: Za sedaj se more reči samo to, da so zveze med Rimom in Berlinom prisrčne, da pa bo politična ekspanzivnost Nemčije v srednji Evropi stalno grožnja italijanskim življenjskim interesom. »Ouvre« je mnenja, da bodo govori in manifestacije ob Mussolinijevem obisku v Nemčiji pacifiističnega značaja. V ženevskih diplomatskih krogih so obenem mnenja, da se Nemčija ne bo spustila predaleč v svoji zvezi z Italijo, zlasti ne v španski zadevi, pač pa bo Mussolinij razpravljal s Hitlerjem tudi o kolonijskem vprašanju.

Japonci bombardirali 65 kitajskih mest

Ponoven letalski napad na Nanking in druga kitajska mesta — 6000 človeških žrtev

letalsko topništvo otvorilo ogenj proti njim. Navzile veliki nevarnosti je vendar na tisoče oseb spremljalo zanimivo borbo v zraku. Ko so ljudje opazili, da so tri japonska letala sestreljena, so navdušeno vzklicali.

Japonski poraz pri Pingjungkvanu

Nanking, 25. septembra. o. Kitajsko vrhovno poveljstvo poroča, da so kitajske čete pri Pingjungkvanu dosegle veliko zmago. To mesto, ki je velike strateške važnosti, so imeli Japonci tri dni v svoji oblasti, danes pa so ga ponovno zasedle kitajske čete. Japonci so imeli ogromne izgube in so kitajske čete zajele tudi velik vojni plen. Več tisoč japonskih vojakov je bilo ujetih.

Angleži za gospodarski bojkot Japonske

London, 25. sept. g. V angleških političnih krogih se zavzemajo za to, da bi se proti Japonski začel izvajati gospodarski bojkot in tako brez Društva narodov uvede za Japonsko dokaj obširne sankcije. Prepričani so, da bi se taki bojkotni ukrepi pridružil ves kulturni svet, čim bi Anglija prevzela pobudo. Nocoj so zatrjevali, da bo vlada imela v sredo sjo, na kateri bo razpravljala o tem vprašanju.

Vojaški posveti v Moskvi

Maršal Blücher za takojšnjo oboroženo intervencijo na Daljnem vzhodu

Moskva, 25. septembra. o. Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov se vrše zadnje dni na Kremliju usodepolna posvetovanja. Razpravljajo o možnosti ruske intervencije v kitajsko-japonskem sporu. Struja, ki je za takojšnjo vojaško intervencijo, je zelo močna. Na čelu te struje je maršal Blücher, vrhovni poveljnik sovjetske vojske na Daljnem vzhodu. Blücher je prispel v četrtek v Moskvo ter je imel dolgo konferenco s Stalinom. Pozneje so posvetovanjem prisostvovali tudi namestnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin, maršal Voršilov, ter komisar za vojno industrijo Ruksimovič. Sklepe te konference drže v najstrožji tajnosti. Kolikor se je moglo zvedeti, smatra maršal Blücher, da bi bil sedaj najprimernejši čas za obračun z Japonci, ker je vojska na Daljnem vzhodu popolnoma pripravljena in že zbrana vzdolž kitajske in mandžurske meje. Voršilov za sedaj še nasprotuje oboroženi intervenciji, ker smatra, da inozemstvo psihološko še ni dovolj pripravljeno zanjo. Kar se tiče tehnične strani, je tudi Voršilov mnenja, da bi bil sedanjí trenutek ugoden za spopad z Japonsko, vendar pa meni, da politično stvar še ni zrela. Stalin si je pridržal krajši rok, da stvar premisli, in se bo šele nato odločil. Maršal Blücher se je takoj po konferenci zopet vrnil na Daljni vzhod. V diplomatskih krogih pričakujejo sedaj z veliko napetostjo Stalinovo odločitev.

Vojaška pogodba med Rusijo in Kitajsko

Rim, 25. septembra. o. Italjanek listi poročajo iz Tokija, da obstaja po zaneleljivih japonskih informacijah stalna vojaška pogodba med Rusijo in Kitajsko, ki ima za cilj ohraniti iz Kitajske vsa tuji vpliv. Rusija bo dobila posebne koncesije v Mongoliji in v pokrajini Sikjang. V zvezi s to

Za razčiščenje španskega problema

Rim, 25. septembra. o. Snoči sta angleški in francoski odpravnik poslov izročila namestniku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, ki je odpotoval z Mussolinijem v Nemčijo, posebno spomenico, v kateri francoska in angleška vlada na temelju razgovorov, ki so jih imeli italijanski delegat Bovasoppa in Delbos v Zenevi ter Eden in Grandi v Londonu, izjavljata, da sta pripravljeni pričeti pogajanja o vseh vprašanih, ki jih je sprožil grof Ciano v diplomatskih razgovorih. Zlasti želita Francija in Anglija, da bi se pogajanja nanašala na naslednja vprašanja.

1. Vzpostavitev varnosti na Sredozemskem morju.
2. Vzpostavitev statusa quo na Balcarih, v španskem Maroku in v sami Španiji.
3. Umik tujih prostovoljcev iz Španije.

Anglija in Francija izražata upanje, da se bo na ta način do kraja razčistil ves španski problem.

Odhod italijanskih delegatov v Pariz

Rim, 25. sept. AA. Italijanski strokovnjaki, ki se udeležajo pariške konference sredozemskih držav, so danes odpotovali v Pariz. Odposlanstvo vodi admiral Pini. Pridejleni so mu med drugimi admiral Rainieri, dva fregatna kapetana, en korvetni kapetan itd.

Vojna je končana

Pri včerajšnjem odločilnem spopadu je južna vojska potisnila severno nazaj čez Gorjance — Borbam je tudi včeraj prisostvoval Nj. Vis. knez namestnik — Priznanje ministra vojske in mornarice

Novomesto, 25. septembra. Bilo je vedro jesensko jutro, ko smo se davki kmalu po 5. odpravi preko Gorjancev, to pot z vojaškim kamionom. Naglo smo beželi z novim težkim Renaultom po serpentinah proti vrhu Gorjancev, ki so bili danes prvič pred nami jasni in brez meglice.

Brzmo mimo utrjenih oporišč in hudi rdeče severne vojske, ki je v noči v naglici popravila škodo na svojih objektih, kar je je povzročil včerajšnji artiljerijski ogenj južne armade. Vojakom se pozna, da bde že od zgodnjih jutranjih ur. Vsi napeto pričakujejo današnjega odločilnega naskoka južnih.

Rdeči so se pripravili na napad modrih

Poleg topov so naložene cele skladišnice municije, častniki zadnji pregledujejo elemente, potrebne za čimbolj uspešen zaporni ogenj v primeru južne pehote. Sanitarna obvezovališča imajo vse pripravljeno, za namestitve in obvezovanje ranjenih. Ob cestah in kolosekih, kjer pričakujejo napadov južnih tankov, so postavljeni skrbno maskirani topovi za borbo proti tankom.

V prvi vrsti severne pehote so v noči popravili in utrili poškodovane pozicije. Popravili in izpopolnili so tudi žične ovire ter jih zavarovali s španskimi jездec, ki so jih postavili na ozemlje pred strelške järke. Vse straže so bile ojačene, tako da je bila nadzorovana skoro sleherna ped terena pred strelskimi jarky.

Poleg strojnice leže veliki zaboji, polni nabojev. Ne manjka niti rezervne vode za čevl v strojnicih, ki bodo gotovo tako razgretje pri odbijanju napadov južnih bataljonov, da bo treba zamenjati zavrelo vodo v njihovih cevih. Vojaki čakajo v ziskolnih, ki naj jih vsaj delno varujejo pred razornim ognjem topov in metalcem min. Rdeči so na ta način storiili vse možno, da obranijo za vsako ceno svoje postojanke in preidejo v primeru prilike celo v protinapad.

Modri pred alarmom

Pršli smo na ozemlje modre južne vojske, kjer je tudi že vse pripravljeno za odločilni napad. Pehota leži v pomoči izkopanih plitkih jarkih, odkoder lahko odgovarja na ogenj severnih polkov. Jarkom se pozna, da so namenjene le za prvo oporišče. Modre čete so zelo goste masirane, pač dokaz, da hoče njihovo poveljstvo udati na glavne postojanke severne vojske z vsemi razpoložljivimi silami in jih za vsako ceno prebiti. Pešci imajo že nasajene bajonete, nabite puške, tesno prilezane šleme in pritrjene nahrbtnike. Napadali oddelki, ki imajo zavzeti utrjena gnezda severnih in važna križišča v sklopu strelskih jarkov in oporišč severne obrambne črte, so oboroženi tudi s težkimi ročnimi granatami. Pripravljeni so še tudi metali min, ki bodo s svojim težkim tovorom predvsem obdelovali zaklone in levere severnih. Topničarski opazovalci južnih so prav v prvih dneh pehote, da bodo od tod dirigirali svoje baterije med prodiranjem proti severnim postojankam.

Bitka pri Gaju

Bitko je danes pričela severna vojska, ki je hotela s protinapadom razbiti priprave južnih za odločilen nastop.

Bilo je ravno 7., ko je na sektorju pri Gaju začela grmeti rdeča artiljerija. Modri so se tam ravno pripravljali, da bi udarili na severno divizijo ter razbili njeno fronto. V hipu je bil vrag z verige. Grmeli in bobneli so težki topovi, regljale strojnice, lajali pehotni topovi, udarjali metali min. Bilo je, kakor da bljuje planina nad Gajem točo sinca, jekla in ognja. Ogenj severne artiljerije je bil izredno močan, enako močno pa mu je odgovarjala južna, ki je poskušala zasuti s svojim ognjem zlasti artiljerijske postojanke severnih.

Nadaljnji potek borbe pri Gaju nam je zakrivala gosta megla, ki se je nepričakovno dvignila iz doline Kolpe in zastrla sleherni razgled z glavnega opazovališča v Radatoviču. Tu so se zbrali in motrili nastop južne vojske ter uporno obrambo severnih Nj. Vis. knez namestnik Pavle, predsednik vlade dr. Stojadinović, predsednik senata in narodne skupščine ter drugi najvišji predstavniki. Navzose so bile tudi vse tuje vojaške misije, katerih člani so z največjo pozornostjo zasledovali razvoj operacij obeh vojsk.

Položaj pred glavnim spopadom

Ob 9.30 je bil položaj obeh vojsk naslednji:

Južna armada je s tem, da je včeraj zasedla Gaj, začela glavno obrambno linijo severne vojske in si je ustvarila tudi polvoljen položaj za nadaljnje rušenje celega obrambnega sistema severne vojske. Njena namera je bila z odločilnim sunkom vreči rdečo severno vojsko nazaj in jo odrezati od njenih glavnih sil, ki se — po manevrski zamisli — udeležujejo v dolini reke Save, tam nekje pri Brezicah. Ker je imela južna vojska nalogo poseči v boj z vsemi močmi, je njen poveljnik odredil, naj z vsem naporom razbije levo krilo severne vojske in na ta način odloči bitko v svojo korist. To naj se zgodi čimprej, da se severni vojski prepreči dotok ojačen. Istočasno naj bi se s tem omogočilo zopetno prodiranje levega krila južne vojske, kjer je ofenziva južnih zaradi odločnega odpora planinske brigade zastala.

Da bi ta načrt izvedel, je izdal poveljnik modrih v pretekli noči povelje vsem podrejenim edincem, naj danes nadaljujejo z napadom na vsej fronti. Poleg tega je svoje desno krilo, kjer je operirala savska divizija, ojačil z armijsko rezervno, da bi bil odločilni napad na severno obrambno fronto pod Gajem in Oklincem čim bolj uspešen. Med 7. in 8. uro je savska divi-

zija zavrnila protinapad severnih čet, osvojila koto 765 in prešla okrog 9.30 v nov napad. V kratkem času je obvladala položaje glavne obrambne linije severne vojske v svoji operacijski bazi.

Položaj severne, rdeče vojske je bil ob 9.30 naslednji:

Stremljenje severne vojske je bilo, za vsako ceno obdržati položaj na razvodju Krke in Kolpe od Gaja do Starega Loga. Ker je njen včerajšnji poizkus, da bi s protinapadom na desnem krilu zmanjšala pritisk proti sredini levega krila, ostal brez uspeha in ker je v teku včerajšnjih borb izgubila tudi Gaj, to nadvse občutljivo točko v sestavi svoje obrambne linije, se je komandant severne vojske odločil, da okrepi svojo dravsko divizijo z armadno rezervno in s protinapadom danes jutraj ponovno osvoboditi položaje pri Gaju. Ta protinapad je bil odbit, kmalu nato pa je navalila ojačena savska divizija ter je iztrgala severni vojski Oklince in koto 877. Na ta način je bilo levo krilo severne vojske primorano se umakniti na nove položaje. S tem pa so bile ogrožene severne čete na Sv. Gori in sam center severne vojske, tako da severnim ni preostajalo drugega, kakor da so se umaknili tudi s Peščenika in Skrebca, kjer so do takrat še uspešno odbijali frontalne napade južnih.

Odločilna bitka

Ob 9.30 se je pričel odločilni napad južne vojske na glavne položaje severnih. Izvedlo ga je 14 bataljonov pehote, masirane na razmeroma majhnem prostoru. Po kratkem bobnajočem ognju južnega topništva vseh vrst in kalibrov so se pričeli pomikati južni bataljoni v napadalnih vrstah proti vrhom Skrebca, Mišinega brda in Oklinka. Sprejel jih je topniški ogenj severnih, ki pa so bili zaradi izredno koncentriranega ognja južnega topništva že močno decimirani. V usodno borbo je poseglo tudi letalstvo južne armade ter je poslalo nad utrjene položaje severnih svoje orjaške trimotorne bombnike, ki so s težkimi bombami obdelovali nasprotnikove položaje. Odpor protiletalskih severnih topov je bil tako močan, da so se morali bombniki umakniti. Ko so se kmalu zopet pojavili nad položaji severnih, so se spustili z njimi v borbo lovci severne vojske, ki se jim je res posrečilo preprečiti nov letalski napad južnih. V zraku se je razvila cela vrsta večjih in manjših bitk z mejnajočo se vojno srečo.

Kljub vedno silnejšemu ognju severnega topništva, ki je poizkušalo z zapornim ognjem razbiti napadalne valove južnih, so ti počasi a sigurno napredovali. Njihove izgube so bile sicer velike, toda znatne zrezve, ki so jim bile dodeljene, so omogočile, da so se izgube takoj izpopolnjevale z novimi bataljoni. Na najbolj izpostavljene in nevarnih mestih, kjer so bile severne postojanke skoraj nezavetne, so posegli v borbo tudi tanki, ki so med ognjem protitankovskih topov in pokanjem bomb, s katerimi so jih obdelovali severni letalci, gazili pred južno pehoto ter ji utirali pot. V bitki je bilo več tankov onesposobljenih za nadaljnjo borbo, vendar pa se je težkim tankom posrečilo na več krajih razbiti linijo severnih, tako da so se morali ti umakniti. Severni so branili vsako ped zemlje z največjo odločnostjo, vendar pa so se zaradi prevelike premoči južnih morali postopoma umakniti in zapuščati postojanko za postojanko.

Ko je vrhavska divizija, ki je napadla del glavnega položaja severne vojske od Skrebca do Pribišja in izkoristila uspehe savske divizije, v jakem zaletu osvojila Skrebec in Peščenik, je tudi planinski odred južne vojske, ki je bil včeraj od severne planinske brigade potisnjen nazaj, zopet prešel v napad in je zavzel položaje severnih predstraž.

Umik severne vojske, konec vojne

Po zavzetju glavnih položajev severne vojske je komandant južne vojske odredil takoj vsem podrejenim edincem, naj čimbolj izkoristijo bitko za zavzetje tudi postojank v zaledju, ki bi mogle severnjakom kasneje služiti za odpor.

Pri tem položaju ni poveljstvu severne vojske, ker je bila prebita glavna obrambna linija, preostajalo drugega, kakor da je prišlo v borbo svoj brzi odred, sestavljen iz konjeniške brigade in kolesarskega bataljona. Brzi odred je imel nalogo kriti umik severnih, da so se mogli v redu umakniti na svoje druge položaje, utrjene na črti od Snežnika proti Medeniku, Ugarju, Jazbecu, Srebotnici in Velikemu Vrhu.

Po zavzetju kote 877, Oklinka, Peščenika in Mirne gore po četah južne vojske, je vodja manevrov armijskih general Milovanović ob 11. dopoldne izdal povelje, da se manevri končajo ter čete povrnejo na določena mesta in taborišča.

Minister vojske o uspehu manevrov

Med manevri smo se razgovarjali z ministrom vojske armijskim generalom Marčičem, ki nam je dejal, da so manevri nad vse pričakovanje uspeli. Vse operacije so potekle po predvidenem programu, moralno stanje čet je bilo odlično, rezervisti so se zadržali tako dobro, da ni bilo skoraj mogoče ugotoviti razlike med njimi in aktivno vojsko. Funkcioniranje preskrbe s hrano in vodo je bilo brezhibno, enako tudi poslovanje železnice. Zdravstveno stanje trup je prav ugodno kljub temu, da so čete zelo trpele zaradi stalnih nalivov in deževnega vremena.

Dalje je g. minister v nevezanem razgovoru sporočil, da zaradi velikih nalivov, ki so poplavlili teren, kjer naj bi se vršila revija pri Metliki, revija ne bo izvršena v prvotno zamišljeni obliki, v velikih kolonah, temveč bodo defilirali odredi južne vojske, pehota, konjenica, artiljerija, motorizirani odred, tanki ter njim pridružene pomožne formacije v pohodni formaciji. Defile bo trajal predvidoma tri ure. Pri

njem bodo sodelovali tudi planinci, ki so v sestavi dravske divizije.

Čestitke kneza namestnika

Po zaključku manevrov so se zbrali vsi na opazovalnici navzoči gostje, generali in tuje misije v posebni lopi, kjer je voditelj manevrov armijski general Milovanović obrazložil cilje manevrov in podal vojaško kritiko celokupnih operacij. Po njegovem govoru je knez-namestnik Pavle čestital njemu in ministru vojske k izvrstno uspešnim manevrom.

Beležke

Glasi dr. Mačka zavrača ugovore proti sporazumu

Glavno glasilu dr. Mačka »Hrvatski dnevnik« razpravlja v uvodniku včerajšnje številke o vestih, ki so jih o sporazumu med beograjsko in zagrebško opozicijo objavili nekateri inozemski listi. Pravi, da izhajajo te vesti iz istega vira in da skušajo dokazati, da dr. Maček ni prav stori, ko se je sporazumel s srbijsko združeno opozicijo. Njihov cilj je odvrti dr. Mačka od definitivne odobritve sporazuma.

Z enakim namenom se vodijo po zatrevanju »Hrv. dnevnika« tudi živahne zakulisne akcije. Na dr. Mačka hočejo vplivati zlasti s tem, da opozarjajo, kako nekateri srbijski opozicijski voditelji po svoje razlagajo bistvo sporazuma. »Nam ni treba«, pravi k temu »Hrvatski dnevnik«, »šele pripovedovati, da se še ne strinjamo v vseh vprašanih, zlasti ne o vprašanih o ureditvi države. Kajti če bi se že strinjali, bi bila nepotrebna vsa pogajanja in sporazumevanja. Da se doseže soglasnost v vseh vprašanih, ravno zato delamo sporazum. Predvsem gre momentano za to, da se na vse strani kaže dobra volja pri iskanju izhoda iz sedanje situacije in poti h končnemu popolnemu sporazumu.«

Na koncu svojega uvodnika pravi dr. Mačkovo glasilu: »Skorajšnji prihod predstavnikov združene opozicije v Zagreb bo pokazal, da je misel poštenega in pravičnega sporazuma močnejša od vseh spletk, a čvrsta volja organiziranega hrvatskega naroda močnejša od mahinacij onih ki ga žele imeti v podrejenem položaju.«

Sporočilo dr. L. Markovića

Sarajevski »Jugoslovenski list« poroča: »Dr. Laza Marković je poslal svojim sarajevskim prijateljem pristašem radikalnega glavnega odbora, pismo s poročili, da je sporazum izvršeno dejstvo, in z zagotovilom, da s sporazumom niso oskodovali interesi srbskega naroda in državne integritete.«

Minister dr. Behmen o sporazumu

Na nekem političnem sestanku v Foči v Bosni je govoril minister brez portfelja dr. Šefkija Behmen. Razpravljal je seveda tudi o sporazumu med združeno opozicijo in dr. Mačkom in je med drugim rek:

»Naše stališče do sporazuma je znano. Izraženo je bilo že v prvi deklaraciji sedanje vlade pred dvema letoma. Ako gre pri sporazumu za tak sistem državne uprave, ki bo enako zadovoljil vse Jugoslovence brez razlike na vero in pleme in ki bo zadovoljil vse naše pokrajine, ga bomo mi od srca pozdravili. Gotovo ni nobene patriote, ki tega ne bi storil. Toda polno razlogov imamo, da vse te vesti sprejemamo z rezervno.«

Minister je dalje kritiziral srbske opozicijske stranke in njihovo politiko ter zaključil svoja izvajanja z besedami: »Meni se po vsem tem zdi, da gre v prvi vrsti za sporazum, kakšno naj bi se vrgla sedanja vlada. Toda pri tem se bodo gospodje prevratili.«

„Veliko tuje mesto“

V »Slovenec« citamo poziv »Katoliškega akademskoga društva Danice« v Zagrebu. Poziv je naslovljen na abituriente in pravi na koncu:

»Kot zaveden katoliški Slovenec, ki se svojemu narodu noče odtujiti, baš tako vedno sredi slovenskega življenja in čeprav v velikem tujem mestu se boš v prijetni tovariški družbi počutil kot doma.«

Ena sama beseda pove včasih več od cele knjige... Pa še to: če se mladi gospodje že v Zagrebu bojijo, da se bi mogli odtujiti svojem narodu, potem morajo biti njihove korenine res prav rahlo zasajene v domači grudi.

Shod HSS pri Ormožu

Pod tem naslovom poroča »Hrvatski dnevnik«, da bo v nedeljo, 26. t. m. javno zborovanje HSS pri Ormožu, ki bodo nanj prišli tudi Slovenci. Govoril bo nar. posl. Ljudevit Tomašić.

zoletnica Supilove smrti

Včeraj je preteklo 20 let, kar je med svetovno vojno umrl znani hrvatski in jugoslovenski politik Fran Supilo. Bil je star šele 47 let, ko ga je zatekla smrt. Tudi on je spadal med one odlične politike, ki so takoj v začetku vojne prelomili s habzburško monarhijo in vse svoje sile vrgli v borbo za osvoboditev in zdinenje južnih Slovanov. Na žalost mu ni bilo dano, da bi dočkal uresnitve tega cilja. V naši politični zgodovini pa mu bo trajno ohranjeno častno mesto.

Incident pri Brodu

V bližini Bosanskega Broda je prišlo v torek, na pravoslavni Mali šmaren, do incidenta, o katerem je banška uprava v Banja Luki izdala naslednji komunikat:

»O priliki prošetanja v Vinaki, srez Derventa, je v torek popoldne skupina 40 do 50

Ni uspešne nege
lepo te brez
dobre mila

ELIDA
MILA

Tudi generala Denikina so hoteli ugrabiti

Nova razkritja o sumljivi vlogi pobeglega generala Skoblina

Pariz, 25. septembra. o. Preiskava v zvezi z ugrabitvijo bivšega ruskega generala Milerja še vedno ni dovela do nikakega uspeha, vendar pa prihajajo na dan razne nove podrobnosti, ki vedno bolj kažejo na to, da je bil general Skoblin v službi neke tuje sile. Sedaj sumijo, da je hotel Skoblin ugrabiti ne samo generala Milerja, marveč tudi generala Denikina. Istega dne popoldne, ko je izginil general Miler, je prišel namreč Skoblin k generalu Denikinu in ga nagovarjal, naj gre z njim na neko proslavo v Bruselj. Poudarjal je še, da general Miler pri tem ne bo sodeloval. Denikin in general Miler namreč nista bila v posebno prijateljskih odnosih. Sedaj sumijo, da je skušal Skoblin zvesti tudi Denikina iz Pariza, da bi ga izročil onim, ki so odvabili generala Milerja.

Milerjev naslednik general Abramov

Beograd, 25. septembra. p. Tajinstvena ugrabitev šefa Zveze ruskih bojnikov generala Milerja je izzvala tudi v beograjskih ruskih krogih veliko pozornost in mnogo komentarjev. Predsednik beograjskega odbora te zveze, general Ivan Gavrilović-Barbović, je novinarjem izjavil, da izmed naših Rusov nihče ne dvomi, da so generala Milerja ugrabili boljševiki. Očitno so imeli namen povzročiti zmedo in spore v vrstah nekdanjih ruskih častnikov, prav v tem pa so se zelo zmotili. Ko je bil ugrabljen Kutjeper, je res nastalo neko nezgodno voljstvo med ostalimi Rusi. Sedaj se to ne

bo zgodilo, ker je general Miler domneval možnost, da doleti tudi njega enaka usoda kakor Kutjeperova in je zato sam določil za svojega naslednika generala Abramova, ki živi in deluje v Sofiji.

Načelnik štaba generala Milerja, general Kusonski, je takoj obvestil vse odseke zveze v posameznih državah o dogodku, kakor tudi, da je za Milerjevega naslednika doložen general Abramov. General Abramov je imenovanje sprejel na znanje, sklenil pa je, da se iz Sofije ne bo preselil v Pariz, nego bo v Bolgariji vodil zvezo.

Novi atentati v Franciji

Pariz, 25. septembra. b. V ulici Halevy v bližini opere so se čule tri močne eksplozije, ki sicer niso povzročile nikake škode, pač pa so razvile gost dim, po čemer sodijo, da gre za atentate s kadečimi se bombami.

Iz Le Havra poročajo, da so neznan oseba dostavile nekakemu mesarju pekleniški stroj. Oprezni mesar je zavoju izročil policiji, ki je uvedla preiskavo.

V Bordeauxu so našli policijski organi večje število granat in bomb, med njimi tudi dve letalski bombi v neki ljudski šoli v mestu. Policia domneva, da so te bombe odložili anarhisti, da bi se jih iznebili, čim so zvedeli, da je policija prišla mnogim izmed njih na sled.

V Madridu odkrita velika zarota

Madrid, 25. septembra. o. Poveljstvo republikanske vojske v Madridu je izdalo komunikate o izsleditvi velike vojaške organizacije v Madridu. Središče organizacije je bilo v čilemskem poslanstvu. Organizacija je štela okrog 500 članov. Razdeljena je bila na več oddelkov. Enega izmed njih je vodil neki Kubanec, drugega pa neki čileški državljani. Vohuni so stalno obveščali generala Franca o položaju v mestu. Njihova naloga je bila izvajati tudi nemire v Madridu. Vojske oblasti so aretirale poleg drugih tudi šefa brzojavnega urada v Madridu, o katerem so ugotovile, da je bil v zvezi s to afero. Nadalje so dognali, da je bilo zapleteno v to afero tudi osebje argentinskega poslanstva. Kakor znano, simpatizirajo nekatere južno-ameriške države s španjskimi nacionalisti. Doselej so aretirali 160 ljudi.

Premestitev

Beograd, 25. septembra. p. Premeščena sta tajnik učiteljskega Humbert Marjanović iz Ljubljane v Mostar in meščanskošolska učiteljica Rada Lukane iz St. Vlada pri Ljubljani na I. meško meščansko šolo v Ljubljani.

Vrednost oglasov v dnevnikih najboljše presodite po številu malih oglasov. — Današnje »Jutro« ima

461

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

ljudi iz vasi Višnjika začela pod vodstvom Pere Oreča brez naloga napadati posamezne nike, ki so se s prošnja vračali na svoje domove. Prevažala jim je vozove, prepepla konje in slično. Ko je intervenirala orjaška patrulja, se je ta skupina najprej umaknila, nato pa navalila na orožnike. Ti so v silobranu uporabili orožja, pri čemer je bil Pero Oreč ubit. Ostali so se razbežali. Pero Oreč je bil znan kot opasen pretepač in bujskač. V svoji obojetnosti je nekoč streljal celo v cerkvi.

O demokraciji

O demokraciji se je razpisala zadnja številka kršćansko socialne »Delavske pravice« na uvodnem mestu. Pravi, da je demokracija tudi pri nas v hudi krizi. Zadnja resnična demokracija med Slovenci sta bila dr. Janez Ev. Krek in dr. Ivan Tavčar. Tudi v zadnjem času se demokraciji kljub tolikim napovedim nismo približali temveč le mamecimo na enem in istem mestu. Zdravo jedro pa se je ohranilo med delovnim ljudstvom in iz tega jedra poganjajo sedaj nove sile, ki obnavljajo stari, nam prirojeni demokratski duh.

List končno pravi, da je kršćanski socializem glavna trdnjava demokracije in da je »prav zato bil in je še trn v peti vsem samozavancem, na pol nasilnikom in praviim diktatorjem«. Koga vse s tem misli, ne pove, pač pa pravi, da vsi vedo, kdo so ti ljudje. »Dobro si jih zapomnimo za tiste čase, ko bodo spet imeli, a nekateri že imajo, polna usta demokracije«.

Nove aretacije na Koroškem

Dunaj, 25. septembra. b. Državna policija je razpustila »Zvezo nemških deklet« na Koroškem in pri tem aretirala 16 odbornic, med njimi tudi predsednico zveze, neko graško dijakinjo.

Kmetjskega prebivalstva se je v zadnjem času poslastilo veliko vzemirjenje zaradi narodno socialističnih rovarjenj v poljedelski zbornici. Vodja nacističnih elementov na Koroškem je znan Schumy, bivši minister in podkancelar. Koroški poljedelski svet je sklenil sejalno poljedelsko zbornico razpustiti in sklicati novo.

Sprejem v beograjsko in zagrebško pedagoško šolo

Beograd, 25. septembra. AA. Z odlokom prosvetnega ministra od 24. septembra so sprejeti za slušatelje višje pedagoške šole v Beogradu za šolsko leto 1937-38 v odsek za pripravo učiteljev meščanskih šol Goršek Rudolf v Gornji Ponikvi, Horvat Antonija v Gornjem gradu, Juvanc Rada v Koprivniku, Jančić Zora na Sv. Planini, za slušatelje višje pedagoške šole v Zagrebu pa v odsek za pripravo učiteljev meščanskih šol Žižec Albin iz St. Ilje v Slov. goricah, Zemlja Gabriel v Štepanju, Golar Emanuel v Križevcih, Gorjup Justina v Šmartnem, Grlic Ljudmila v Kopanju, Herić Teja v Zitečki vasi, Puhler Herbert v Lokovici, Bolta Alojzij v Sp. Lendavi, Hrabalec Janko v Dramljah, Turk Ida v Zavrnodolju, Haviček Josip v Veliki Dolini, Košir Franciška pri Sv. Lenartu nad Laškem, Kosorek Josip v Globokem, Kramer Ema v Vurbergu, Trdan Anton v Veliki dolini, Petek Andrej v Dolenji vasi.

Razvitej novega sokolskega prapora v Beogradu

Beograd, 25. septembra. p. Jutri dopoldne bodo slovesno razvili novi prapor sokolskega društva Beograd VII. Prapor je družinu daroval narodni poslanec JNS Sekula Zečević.

Napredovanje

Beograd, 25. sept. p. V 8. položajno skupino je napredovala sestra Marija Cesarik v šoli za sestre pomočnice.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Depresija nad Skandinavijo povzroča oblačno in ponekod deževno vreme v severni in zapadni Evropi. V ostalih evropskih delih, kjer se je pritisk dvignil, je po večini jasno vreme z jutranjo meglo. Delno oblačno vreme je v goratih krajih. — V Jugoslaviji prevladuje v večji južni polovici in na Primorju delno oblačno vreme, sredi države pa je jasno. V severozapadnem delu je oblačno in je tudi nekoliko deževalo. Zaradi nočnega mraza so v dolinah jutranje meglice. Najnižja toplota Plevlje 5, najvišja Mostar 27 C.

Zemunsko vremenska napoved: Jasno in toplo vreme z nekaj oblaki bo po vsej državi. Tudi v severozapadnih krajih se bo razjasnilo. Zaradi dnevnih toplote niso izključeno slabše krajevne nevihte proti večeru. V dolinah in kotlinah bodo jutranje meglice.

Zagrebačka: Bolj stalno, vedro, podnevi zmerno toplo, noči hladne. — Dunajska: Dopoldne v prvih urah ponekod nizka megla ali nizki oblaki, v ostalem milo, po večini jasno vreme.

Na bojnih poljanah Bele Krajine

Novo mesto, v manevrskih dneh. Gazimo blato po razmočenih njivah. Kraj nas nenadoma začuje glas: »Halo, zovem veze radi.« Stopimo bliže. V grmovju je skrito opazovališče brdske artiljerije, ki podpira s svojim ognjem prodirajočo pehoto, ki se vzpenja proti obronkom Mišlinovega hriba. Pozdravimo komandanta baterije kapetana Zeca, ki s svojim daljnogledom pravkar opazuje premikanje rdečih na njihovih postojankah. Ko pogledam skozi opazovalni daljnogled, vidim, kako severni ravno prenašajo preko neke zelene jase svoje strojnice. Ze se čuje pri naših artiljerijskih telefonsko povelje za baterijo, ki se skriva 2500 m zadoj: »Desno 60, desni ugao 35,

šrapnelom s desnim topom. Tempiraj 48, dužina 3800. Prvi, pali!« Trenutek nato že čujemo zamolkli grom iz našega hrta: strel iz prvega topa. »Drugi, pali!« In že zagrmli drugi top, pa tretji, četrti. Baterija se je s tem »nastrelila«. Zopet ponavlja telefonist za svojim komandantom: »Levo 15, pluton z desna, daljina 4000, elementi isti, pali!« Zagrmela je cela salva.

Na desnem krilu severne vojske so operirali oddelki planinske brigade, v kateri služi zlasti mnogo Slovencev. Žal pa nam je bil naš novinarski avtobus odrekel, ko smo bili namenjeni k planincem. Na klanec nad Semičem se mu je sredi poti zlo-

mil diferencial in le z največjim naporom se je šoferju posrečilo preprečiti večjo nesrečo s tem, da je zavozil ritensko v hrib in avto tako ustavil. Pustili smo ga kar tam, pa se peš odpravili na postajo v Semiču in se z vlakom vrnili nazaj v Novo mesto.

Spopadu planinske odreda južne vojske in severne planinske brigade, ki je predstavljal med drugimi eno najbolj zanimivih faz vseh kolpskih manevrov, je prisostvoval tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle skupno z našimi in tujimi vojaškimi dostojanstveniki. Zlasti poslednji so s posebno pozornostjo zasledovali borbe teh najnovejših formacij jugoslovanske vojske. Strokovnjaki so soglašali v sodbi, da so planinci v polni meri izpolnili nade, ki so bile postavljene v nje.

Proti pričakovanju so imeli pri manevrih izredno veliko dela tudi pionirji. Prvotno jim je bila namenjena le podrejena vloga, ker pa je skoraj ves teden deževalo, je voda razmočila vsa komunikacijska sredstva. Zato je bilo treba preko noči popraviti celo vrsto mostov in cest, da se je mogla ohraniti zveza med fronto in zaledjem. Ako bi se ta pionirska dela ne izvršila, bi nastala nevarnost, da ostanejo južne čete na svojih postojankah brez hrane, vode in streliva.

Zelo je bilo v bojih angažirano letalstvo. Komandanta obeh armad, severne in južne, sta se največ zanašala na akcijo pridelnega jima letalstva, to se pravi na podatke, ki so jima jih zbirali letalci o premikanju nasprot. armade. Oba komandanta sta bila, dokler niso prišle njihove čete v neposreden stik, prav malo informirana o kretanju nasprotnih vojsk. Vse to je skušalo popraviti letalstvo, katerega naloga pa je bila zaradi skrajno neugodnega vremena še prav posebno težavna. Tudi v petek je bilo vreme deževno in oblačno. Vse je zato kazalo, da bo nemogoče angažirati letalstvo na obeh straneh za poizvedovalno službo. Toda že okrog 7. zjutraj se je čulo v oblakih visoko nad obema vojskama brnenje motorjev. Pri tej žilavi borbi s prirodnimi elementi je najplemenitejša panoga našega orožja dokazala, da je vredna slovesa naše vojske in da je njena glavna moč v odločnosti, srčnosti in požrtvovalnosti borcev. V zadnjih treh dneh so se pojavili pri letalskih podvigih zelo kritični momenti, preko katerih pa so letalci prešli s svojo nezlomljivo voljo. Izpričali so, da so mnogo boljše izvežbani in mnogo večji mojstri na svojem področju, kakor se je doslej sodilo.

Okrog 10. dopoldne se je v petek prebila eskadra severnih bombnikov skozi oblake in preletela prometne vozle južne vojske, da bi jih bombardirala na najbolj kritičnih točkah. Napadla je predvsem mostove na Kolpi in tudi Metliko. Spretno je izkoristil sloje oblakov in izvršil napad kakor iz zasede. Z manevrskimi bombami so bili precizno izvedeni napadi na mostove, pa tudi na blindirane avtomobile in na tanke brzega odreda južne vojske, ki je zaradi tega imel velike izgube. Nato so se bombniki naglo spet izgubili v oblakih, pa iskali drugih žrtev svojih akcij. S požrtvovalnim nastopom in riskiranimi poleti skozi oblake pa so se odlikovali tudi letalci južne vojske, ki so z vso smelostjo večkrat poskusili bombardirati Novo mesto, to tako občutljivo točko severne armade. Letalstvo je pri obeh vojskah sevrni in južni, v polni meri izpolnilo svojo nalogo.

Prvi četniški prapor v Sloveniji

Ljubljana, 25. septembra. V soglasju s glavnim odborom Udruženja četnikov v Beogradu se je ljubljanski pododbor združenja četnikov odločil razviti 3. oktobra v Ljubljani svoj prvi prapor v dravski banovini. Svečanost se bo izvršila pred spomenikom kralja Petra I. Osvoboditelja na Mestnem trgu ob 10¹⁵ uri. Slavnostim bo poleg drugih, znanih borcev prisostvoval junaški vojvoda Kosta Pečanaec in se bo ob tej priliki izvršila tudi svečana zaprisega celokupnega članstva na novi prapor. V želji, da bi bila ta pomembna narodna manifestacija čim sijajnejša, se pododbor ni strah napornega dela in za njegove razmere težkih izdatkov.

Druge viteške organizacije, kakor Sokol, Narodna odbrana, imajo že celo vrsto praporov, dočim se Četniško udruženje v naši banovini doslej ni obračalo na javnost. Ze značaj udruženja ni takšen, da bi nastopali hrupno, temveč polaga udruženje vso važnost na tiho požrtvovalno delo. Ljubljanski pododbor udruženja je prva četniška organizacija v naši banovini in straža velike organizacije na zapadu države. Zato je bila tudi splošna želja nacionalnega življa v naši banovini, da dobi ta edinica v novem praporu viden simbol. Pododbor se je obrnil na razne tovariške viteške organizacije in tudi na razne pobornike četniške ideje za pokritje stroškov v obliki darovanja žebeljev za novi prapor. Odziv je doslej prav povoljen in se odbor nadeja, da bodo tudi ostali po svojih močeh prispevali za novi prapor, ki je razstavljen v izložbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Pododbor je naprosil Nj. Vel. kralja Petra II. za kuma. Slavnost razvitja prvega četniškega prapora obeta biti lepa manifestacija nacionalnih gostov.

Vi ste edini, ki ne verjame, da so Teokarović -evi blagovi dobri zaradi tega ker so poceni!

Poskusite, pa boste videli, da ste v zmoti.

Cene naših blagov zabolete od 120 do 200 dinarjev meler

Industrija vofneriškega škanja

Vreda Teokarović i Komp

Tovarnat Porecin Prodajalna Ljubljana Zagreb Beograd
Kapućinska 14 Novi Sad Trg Oslobođenja Sarajevo In v vseh večjih mestih v državi

General Gamelin v Ljubljani

Včeraj dopoldne se je na poti z vojaških manevrov na Dolenjskem ustavil v Ljubljani šef generalnega štaba francoske vojske g. general Gamelin. Pripeljal se je v spremstvu svojega pomočnika generala Dentza, polkovnika Pethibona in francoskega vojaškega atašea v Beogradu, kapetana Bethuarta. Z njim so prispeli tudi naš vojaški ataše v Parizu, brigadni general g. Glišić in več drugih častnikov. Avtomobil z odličnimi francoskimi vojaškimi predstavniki se je ustavil pred spomenikom Ilirije na Napoleonovem trgu, kjer so bili že zbrani predstavniki naših oblasti tako francoski konzul g. Remerand, župan dr. Adlešič, direktor TPD g. Juillard, polkovnik Živanović, polkovnik Pavlič in drugi. General s spremstvom je izstopil, na kar so odšli pred spomenik in se poklonili spominu neznanega francoskega vojaka.

Naša večja slika kaže g. generala Gamelina v spremstvu župana dr. Adlešiča in konzula Remeranda na desni, kraj tega je g. general Glišić, na skrajni levi pa je generalni direktor g. Juillard. Za generalom, katerega prsa dičijo mnoga odlikovanja raznih držav, stoji general Dentz. Manjša slika kaže prizor, ko g. konzul Remerand tolmači g. generalu Gamelinu pomen spomenika.

Spomeniki Lojzeta Dolinarja

Zadnji čas se vsa naša javnost živo zanima za velike umetniške načrte spomenikov. Razvila se je obširna diskusija o postavitvi ljubljanskega spomenika Viteškemu kralju Mučeniku. Brez velikih besed se je ustanovil v Ljubljani odbor za postavitve spomenika velikemu mislecu, prezidentu Osvoboditelju Masaryku. Med tem ko pri nas teko neštete debate, pa v Beogradu mirno

ci njegove umetnosti, kot naročniki portretov in kupci umetnin.

Odbor za postavitve spomenika kralju Petru Osvoboditelju v Beogradu je poveril Lojzetu Dolinarju nalogo, da postavi spomenik na eni najlepših točk novega Beograda. Odtoč gre pogled naravnost v širno Šumadijo, kamor je v usodnem letu 1915 vodila Velikega kralja mučeniška pot na albansko Golgoto. Zasnutek, katerega sliko priobčujemo, je izredno učinkovito delo, ki bo na tem izbranem prostoru in v primernem okolju še posebno pridobilo veljavo.

Albanska Kalvarija — in vendar: koliko nezlomljive moči in vere v zmago, koliko žive sile je v tej v eno zliti skupini! Spomenik v nadnaravni veličini bo vlit iz bron ter bo stal na granitem bloku. Veljal bo menda poldrug milijon dinarjev.

Tudi odbor za postavitve spomenika prezidentu Masaryku v Ljubljani je poveril delo Lojzetu Dolinarju in tako bo tudi Ljubljana spet pridobila eno izmed njegovih večjih umetnin, kakor se tudi že Dušanova prestolnica Skopje dve leti diči z Dolinarjevim velikim spomenikom zmage in kakor bo njegov 16 metrov visoki spomenik kralja Petra Osvoboditelja krasil prestolnico naše žitne zakladnice, Novi Sad. Ne dvomimo, da bo Lojze Dolinar ustvaril Ljubljani takšen Masarykov spomenik, da nam ga bo zavidala tudi CSR.

Nagel učinek. Star mož se je dal zapeljati in je za drag denar kupil šest tablet za pomlajenje. Navodilo je bilo: vsak dan po eno tableto. Mož pa je vzel vseh šest naenkrat.

Drugo jutro ga niso mogli prebuditi. Ko se je naposled vendar vzbudil, je mrmral: »Dobro, vstal bom, tola v šolo ne grem!«

Signoret kdaj pa kdaj vstani na lasu. PERMA TEX je kot pajčevina tenek, vendar pa pomeni sigurnost za Vaše zdravje. Zato ne smete nikoli pozabiti na PERMA TEX.

PERMA TEX
HIGIENSKA GUMA

Pohod planincev vedno enak: nagel in odločen

Bele rojakinje krepčajo za majhen denar »največje mučenike« na manevrih: poročevalce listov

Še nekaj trenutkov — pa bo zaregljalo ...

Skratja očesa, ki vidijo daleč po dolini

Gospodarstvo

Železniško vprašanje v Sloveniji

Z uredbo, ki jo je izdal ministrski svet lanskega leta za trasiranje in gradnjo novih železniških prog, je bil za približno dve desetletji uzakonjen gradbeni razpored za izpolnitev jugoslovenske železniške mreže. Projektiranih je skupaj 2088 km prog, za kar bo potreben investicijski kapital okrog 5,5 milijarde dinarjev. Od tega odpade na ozemlje dravske banovine le dvoje kratkih prog: Sevnica—St. Janž (13 km) in Crnomelj—Vrbovsko (47 km); skupaj 60 km, t. j. 2,9% od celote! Obe progi bosta stali približno 160 milijonov dinarjev, kar predstavlja zopet le 2,9% kapitala, ki bo potreben za izvedbo celotnega gradbenega programa. Zakaj niso bile uvrščene v uredbo tudi še proge Pragersko—Brežice—Novo mesto, Maribor—Slovenske Gorice—Ljutomer—Mursko Središče, Smartno ob Paki—Gornji grad, itd., je vprašanje za sebe. Podvojitev tira med Zagrebom in Zidanim mostom, rekonstrukcija ljubljanske vozišča in dolženske proge od Ljubljane do Novega mesta in med Trebnjem in St. Janžem, vse to strogo vzeto ne spada med nove proge, temveč v okvir prenovitve starih, že obstoječih prog. Toda v rednem proračunu ni sledu o kreditih za to svrhu. Prometni ministri imajo pooblastilo za izredno posojilo — toda ali bo tu kaj odpadlo za Slovenijo ne vemo. Vemo pa, da je zaradi premajhnih kreditov na območju dravske banovine celo vzdrževanje prog že nekaj let ogroženo.

Katera železniška večja dela (nove proge, obnove in prenovitve) pa so v dravski banovini nujno potrebna?

Dravska banovina potrebuje nekatere nove proge, predvsem pa je njeno železniško omrežje potrebno temeljiteje popraviti. Najvažnejše, res potrebne proge bi bile:

1. Sevnica — St. Janž Tržišče kot zveza severnega dela dravske banovine z južnim, in sicer od Maribora preko Zidanega mosta in Trebnja na Crnomelj in kasneje dalje na Sušak. Proga se že gradi in bo odprta najbrž prihodnje leto. Dolžina ji je 13 km, gradbeni stroški bodo znašali okrog 45 milijonov dinarjev.

2. Crnomelj—Vrbovsko predstavlja neposredno zvezo vse banovine z najbližjo in najlažje dosegljivo jugoslovensko morskotransitno mostom med Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo preko Jesenice in Ljubljane odnosno Maribora in Zidanega mosta med Sušakom. Proga je uvrščena v uredbo. Sedaj se dovršuje priprave, ki so potrebne, preden se prične z gradnjo. Dolžina ji je 47 km in so predvideni za njo gradbeni stroški okrog 115 milijonov dinarjev.

3. Pragersko—Brežice—Novo mesto. V krajevnem oziru bi odprla ta proga promet skoraj desetino banovine tokrat Sotle in ob Krki ter precejšen del Zagorja onkraj Sotle v savski banovini. Blagodat nove proge bi bilo deležno do 200.000 prebivalcev. Kot tranzitna proga bi znatno olajšala in skrajšala promet med Mariborom in Sušakom, razbremenila obstoječo progo Maribor—Ljubljano in priklenila razna letovišča še bolj na glavni promet. Ta proga ni predvidena v uredbi; pač pa vsebuje njene dele Pragersko—Rogaška Slatina in Brežice—Novo mesto splošni vsedržavni gradbeni načrt iz leta 1927. Dolžina proge od Pragerskega do Novega mesta bi znašala 117 km, gradbeni stroški pa bi znašali okrog 230 milijonov dinarjev.

4. Proga Maribor—Ljutomer—Mursko Središče je mišljena v prvi vrsti kot krajevna zveza Slovenskih gor, Prekije, in Medmurja z Mariborom. Ima pa tudi pomen, ker bi tekla 20 do 30 km južno od

državne meje proti Avstriji. Dosedaj ni bila uvrščena v noben gradbeni razpored; dolžina bi znašala okrog 80 km, stroški pa bi znašali okrog 150 milijonov dinarjev.

5. Proga Smartno ob Paki—Gornji grad bi služila gospodarskim koristim in turističnim svrham svojega področja. Ni bila še v nobenem razporedu (dolžina 26 km, stroški 45 milijonov dinarjev).

6. Proga Straža—Toplice—Žužemberk bi kot podaljšek obstoječe železnice Novo mesto—Straža—Toplice omogočila ugodnejše izkoriščanje naravnega bogastva zgornje doline Krke (dolžina 15 km, stroški okrog 25 milijonov).

Poleg teh, najvažnejših novih železnic pa je najnujnejša potreba, da se izvrše obnove in prenovitve obstoječih prog. Zlasti je potrebno:

7. Podvojitev tira med Zagrebom in Zidanim mostom na tem delu magistrale, ker je tukaj njena propustna moč dosegla višek zmogljivosti. Promet je že danes večji, kakor ga proga brez zakasnitve vlakov lahko prenese. — Vsa pripravljajna dela za položitev drugega tira so bila izvršena že v letu 1928, izvršitev pa je do danes izostala zaradi pomanjkanja sredstev. Podvojitev dosedaj ni bila v nobenem državnem proračunu zagotovljena, četudi gre samo za dolžino 75 km in bi bili stroški okrog 85 milijonov dinarjev.

8. Osposobljenost proge od Grosuplje do Trebnja in od Trebnja do Tržišča za ojačani in hitrejši promet, ki nastaja vedno bolj na dolenski progi in se bo še znatno povečal po otvoritvi novih prog Sevnica—Tržišče in Crnomelj—Vrbovsko. Odslek med Grosupljem in Trebnjem je danes najslabši in tako najbolj potreben prenovitve. Stroški so preračunani na približno 60 milijonov dinarjev.

9. Ureditev ljubljanskega prometnega vozišča ima svoje počette že pred svetovno vojno. Ze tedaj so bile prometne razmere na ljubljanskem glavnem kolodvoru izredno neugodne in so se v teku zadnjih desetletij še poslabšale. Obstojajo še stari načrti za to delo, sedaj je izdelala železniška uprava nov načrt za preureditev ljubljanske glavne postaje. Pravijo, da ga bodo pričeli še letos postopno izvrševati. Stroški za to so proračunjeni na okrog 50 milijonov dinarjev. Nova akcija za poglobitev železnice okrog Ljubljane ta načrt odklanja in nastal je konflikt, katerega izid se ne da predvideti.

10. Podvojitev tira med Ljubljano in Jesenicami postaja aktualna, ker bo nevdružna naraščajoči promet na tem skrajnem zapadnem koncu državne magistrale kmalu popolnoma izkoristil tudi propustno moč te proge. Saj je po uvedbi nočnega obratovanja nekatere dni že dosegel najskrajnejšo mejo progovne zmogljivosti. Podvojitev te 64 km dolge proge bi stala okrog 75 milijonov dinarjev.

Na podlagi gornjih izjavljanj obsega železniški gradbeni razpored za dravsko banovino torej precej več, kakor vsebuje uredba za nove proge. Pri tem smo naštel samo taka dela, ki so oziroma bodo v najbližjem času povsem utemeljena in nujna. — Skupno je torej predvidenih v našem razporedu 6 novih prog in dolžine 268 km, kar znaša vseno šele 12,8% skupne dolžine po uredbi predvidenih prog. Slovenija daje preko 20% skupnih dohodkov železnici! Po denarni strani bi bilo za njihovo izvršitev potrebnih nad 620 milijonov dinarjev. Preureditev dolenskih prog (60 km), dvojni tir med Zidanim mostom in Zagrebom oziroma med Zagrebom oziroma med Ljubljano in Jesenicami do državne meje (skupaj 139 km) ter končno preureditev ljubljanskega prometnega vozišča pa bi zahtevali nadaljnjih 270 do 300 milijonov dinarjev.

Odplačevanje kmečkih dolgov

V Sloveniji je prvo anuiteto plačalo 70% kmečkih dolžnikov, plačani znesek pa znaša le 35% skupne anuitete

Beograjski »Jugoslovenski Kurir« poroča, da bo Privilegirana agrarna banka v kratkem pričela preko davčnih uprav izterjevati neplačano prvo anuiteto za kmečke dolgove. Obrazci za prisilno izterjevanje so že natiskani in bodo te dni razposilani. Obenem objavlja Privilegirana agrarna banka rezultate dosedanjega plačila prvega obroka za kmečke dolgove po stanju dne 18. septembra.

Denarni zavodi so doslej izročili Privilegirani agrarni banki 651.155 kmečkih dolžnikov s skupno vsoto dolga v višini okrog 2,8 milijarde Din. Te dolžnike je izročilo banki 4140 denarnih zavodov. Na centralo in posamezne podružnice odpa-dejo naslednje vsote:

štev. dolž.	vsota izroč. dol.
centrala Beograd	323.538 1407,5 milj. Din
podr. Zagreb	130.593 536,6 «
podr. Ljubljana	54.186 550,8 «
podr. Sarajevo	142.838 321,3 «

Ker je 1. julija t. l. potekel skrajni rok za izročitev kmečkih dolgov Privilegirani agrarni banki, bodo gornje številke predstavljale približno končni rezultat.

Glede plačila prve anuitete je iz objavljenih podatkov razvidno naslednje: Priplnjen vsota anuitete znaša nekaj manj nego 230 milijonov Din. Do 18. septembra pa je bilo plačanih na račun prve anuitete 74,2 milijona Din, to je 32,5% vsote, ki bi jo morali kmetje plačati. Anuitete je plačalo 271.450 dolžnikov od skupnega števila 651.155. Tu je odstotek nekoliko večji in je poravnalo prvo anuiteto 41,5% vseh dolžnikov. Na področjih centrale in posameznih podružnic so rezultati različni, kakor je razvidno iz naslednje primerjave o plačilu prve anuitete (v oklepajih odstotki celotnega števila dolžnikov odnosno celotne vsote prve anuitete):

število dolžnikov	plačane vsote	milij. Din	%
Beograd	129.277 (40,0%)	40,0	(34,8%)
Ljubljana	37.521 (69,0%)	15,2	(35,1%)
Zagreb	75.166 (57,5%)	15,2	(34,6%)
Sarajevo	29.488 (20,6%)	3,2	(10,9%)

Pri centrali v Beogradu in pri podružnicah v Zagrebu in v Ljubljani je bilo do sedaj plačano okrog 35% anuitete, le pri podružnici v Sarajevu je znesek zelo majhen in predstavlja le slabih 11% anuitete. Odstotek plačila je vsekakor na področju ljubljanske podružnice za malenkost večji nego na področju beograjske centrale in

zagrebške podružnice. Še večja pa je razlika pri številu dolžnikov. Na področju ljubljanske podružnice je plačalo anuiteto 69% vseh dolžnikov, na področju zagrebške podružnice preko 57%, na področju beograjske podružnice 40% in na področju sarajevske podružnice le slabih 21%.

Prošnje za znižanje dolga in plačilo anuitete

Gornje številke so v marsikaterem pogledu prav poučne. Povsod vidimo, da je odstotek števila dolžnikov, ki so poravnali prvo anuiteto, mnogo večji nego odstotek vsote plačanih anuitet v primeri s skupno anuiteto. To prihaja posebno do izraza na področju ljubljanske podružnice, kjer je poravnalo prvo anuiteto skoro 70% vseh dolžnikov, medtem ko znaša odstotek plačane anuitete polovico manj, namreč 35%. To pomeni, da so manjši dolžniki po večini poravnali anuiteto, večji dolžniki pa so slabo plačevali. To je do cela naravno. Znano je, da plačajo kmečki dolžniki do 25.000 Din anuiteto na podlagi na polovico znižanega zneska dolga, medtem ko morajo ostali dolžniki zaenkrat plačati anuiteto (10%) od celotnega neznižanega dolga. Razumljivo je, da ti dolžniki čakajo na rešitev prošnje za znižanje dolga, ki so pri sodiščih, kajti čim je dolg znižan, jim je treba plačati anuiteto le od znižanega zneska dolga.

Kolikor smo informirani, te prošnje za znižanje dolga po večini še niso rešene, le pri nekaterih sodiščih je delo izvršeno in zaključeno. So pa tudi sodišča, kjer niso rešili še nobene prošnje. Če bi sodišča pospešila delo pri rešitvi teh prošnji, bi tudi plačilo prve anuitete bolj napredovalo, zlasti pri omli dolžnikih, ki računajo na znižanje za 30 ali za 50%. Čim dobi tak dolžnik rešeno prošnjo, se njegova anuiteta zmanjša, deloma na polovico. Zato bi bilo zlasti v teh primerih koristneje forisirati reševanje prošnji, nego prisilno izterjevanje, kajti kmečki dolžnik, ki je prezahtoven in računa na znižanje dolga na polovico, v resnici ne more plačati naenkrat kar 10% neznižane vsote dolga, kar pogosto predstavlja v resnici dve anuiteti. Zato naj bi se prisilno izterjevanje odložilo pri vseh onih dolžnikih, ki so vložili prošnje za odpis dolga, in te prošnje še niso rešene.

DREVI

vsi v restavracijo

»ZVEZDA«

na domače kolone in pečnice s kislim zeljem — na zajca in novo portugalko.

Splošno dovoljenje za slajenje vinskega mošta

Kraljevska banska uprava razglasa: Zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki zadržujejo normalno dozorevanje grozdja in povzročajo, da grozdje letos izredno gni je in propada, je izdal g. ban za letos splošno dovoljenje za slajenje vinskega mošta.

Nabavo trošarine prostega sladkorja je finančno ministrstvo že dovolilo. Na 1 hl mošta se sme dodati največ 4 kg sladkorja. Sladiti mošt od samorodnic je prepovedano. Zaradi zbiranja prošnji za nabavo trošarine prostega sladkorja veljajo naslednja navodila:

Občine zberejo od vinogradnikov prijave za slajenje moštov v dvojniki po obrazcu A, kakor ga predpisuje pravilnik o vinskem zakonu ter jih pošljejo za ozemlje bivše ljubljanske oblasti kletarskemu nadzorniku pri kraljevski banski upravi v Ljubljani, za področje bivše mariborske oblasti pa pomočniku kletarskega nadzornika pri sreskem načelstvu za Maribor, levi breg.

Istovrstno pa morajo predložiti občine tudi skupne prošnje na finančno direkcijo v Ljubljani za izdajo trošarine prostega sladkorja. Tem prošnjam, ki morajo biti kolovane z 30 Din za vsakega prijavitelja, je priložiti seznam vinogradnikov z navedbo količine pridelanega mošta v litrih, kar mora potrditi občina, in pa množino sladkorja, ki ga rabi posamezni vinogradnik za slajenje mošta.

Ker je treba v prošnji navesti, od kod naj se občini trošarine prost sladkor dobavi, sporočamo, da sta prevzeli razdelitveno akcijo (poverjeni od državne tovarne sladkorja v Belju). Kmetijska družba v Ljubljani in Gospodarska zveza v Ljubljani. Obe omenjeni združitvi bosta izdali občinam še posebej potrebna navodila.

Naš izvoz lesa bo letos dosegel eno milijardo Din

Naš izvoz lesa in gozdnih proizvodov je bil v avgustu nekoliko manjši nego v juliju, navzlic temu pa je bil še vedno primeren večji nego lani. Znašal je 8150 vagonov (lani 4532) v vrednosti 83,1 milijona Din nasproti 45,6 milijona Din v lanskem avgustu. Povečanje znaša nasproti lanskemu letu po količini 80%, po vrednosti pa 82%.

V prvih osmih mesecih letošnjega leta je naš izvoz lesa dosegel že vrednost 750,1 milijona Din nasproti 401,8 milijona Din v istem razdobju lanskega leta (po količini se je dvignil na 79.377 vagonov) in znaša povečanje po vrednosti 87% (po količini 88%). Od tega izvoza je šlo letos v osmih mesecih v Anglijo 13.803 tone v vrednosti 159,8 milijona Din, v Italijo 18.162 vagonov v vrednosti 138 milijonov Din, v Nemčijo 9.575 vagonov v vrednosti 112,2 milijona Din, v Madžarsko 8.646 vagonov v vrednosti 51,9 milijona Din in v Grčijo 3873 vagonov v vrednosti 28,1 milijona Din. Po količini smo največ izvozili v Italijo, po vrednosti pa največ v Anglijo. Kakor se zdi, bo letos naš izvoz lesa do konca leta dosegel 1 milijardo Din.

IZVOZ KOVIN IN RUD

Od ostalih predmetov izvoza je treba omeniti predvsem izvoz bakra ter rud. V avgustu se je izvoz bakra precej povečal in je dosegel vrednost 63,8 milijona Din nasproti 29,8 milijona Din v lanskem avgustu. V prvih osmih mesecih pa je izvoz bakra dosegel vrednost 327,3 milijona Din nasproti 269,8 milijona Din v istem razdobju lanskega leta.

Izvoz rud je v avgustu dosegel vrednost 32,8 milijona Din, to je skoro trikrat toliko kakor lani, ko smo v avgustu izvozili rud le za 13,7 milijona Din. V osmih mesecih pa je dosegla vrednost izvoza rud 387,6 milijona Din nasproti 128,4 milijona Din v istem razdobju lanskega leta.

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 22. septembra zaznamuje povečanje zlate podlage za 1,1 na 1694,2 milijona din (lani 1550,8), obenem pa zmanjšanje deviz izven podlage za 15,9 na 726,2 milijona din (576,2). Menična in lombardna posojila so sicer nadevala za 7,0 na 1573,3 milijona din (lani 1666,4), zato pa je ponovno narasla postavka raznih aktiv, kjer se knjižijo tudi posojila. Ta postavka se je povečala v zadnjem tednu ponovno za 42,1 na 1748,4 milijona din (lani 660,7) in znaša povečanje od začetka letošnjega julija že 623 milijonov.

Obtok bankovcev se je kakor običajno v drugi polovici meseca zmanjšal za 70,2 na 5737,9 milijona din (lani 5108,2), zato pa so ponovno narasle obveznosti za pokaz za 11,4 na 2419,8 milijona din (lani 1646,9).

Vrednost obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz skupaj s premijo je znašala 22. t. m. 2177,1 milijona din, kar predstavlja kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v višini 26,68% nasproti 26,80% v prejšnjem tednu in 29,49% pred enim letom.

Gospodarske vesti

== Pogajanja z Nemčijo. Ze dva tedna trajajo v Dubrovniku pogajanja v okviru jugoslovansko-nemškega gospodarskega odhoda. Kakor se zdi, bodo pogajanja zaključena šele proti koncu meseca. V poučenih krogih zatrjujejo, da je potek pogajanj zadovoljiv in da bo dosežen sporazum, ki bo omogočil tudi v bodoče živahno trgovinsko izmenjavo z Nemčijo brez večjih težkoč. Ukrepi, ki grelo za tem, da se prepreči prekomerno naraščanje salda, bodo taki, da se bo urejal uvoz nemškega blaga brez uvedbe kontrole uvoza, pri čemer bo dopuščeno svobodno gibanje tečaja marke brez intervencije Narodne banke, ki je v zadnjem času intervenirala na trgu, da se tečaj ni dvignil preko gotove meje.

== Pred podzajtvi francoskega in belgijskega blaga. Znano je, da smo klirinško pogodbo s Francijo odpovedali in da se bo v bodoče v smislu pogajanj, ki se vrše trenutno v Parizu, vršil plačilni promet v devizah, alično kakor je to urejeno v Angliji. To bo imelo za posledico, da se bo pri nas francoski frank za plačilo uvoza podražil, kajti sedaj znaša tečaj v klirinškem prometu 1,47 din za frank, medtem ko bo v bodoče meriljen tečaj na svobodnem trgu, ki znaša okrog 1,70 din. Do slične spremembe bo prišlo v prometu z Belgijo. Po beograjskih vesteh bodo v oktobru pogajanja z Belgijo v tem smislu, da se uvede režim svobodnega plačilnega prometa in bo potem tudi za uvoz belgijskega blaga merodajen vsi tečaj na svobodnem trgu nasproti dosežanemu nižjemu oficijelnemu tečaju.

== Povičana cenitev letošnjega pridelka koruze. Pred tedni je bila objavljena neoficijalna cenitev našega letošnjega pridelka koruze, in sicer v višini nekaj manj nego 50 milijonov metriških stotov. Po najnovejših cenitvah pa bo pridelok večji, in sicer okrog 52 milijonov metriških stotov, to je približno toliko kakor lani.

== Naša železna ruda gre v Anglijo. Pred tedni smo poročali, da je bila v Anglijo poslana prva pošiljka naše železne rude, in sicer zaradi preizkušnje. Sedaj poročajo iz Ljubije v Bosni, da je poizkus z našo rudo dobro uspel in da so te dni poslali v Anglijo prvi večji transport 540 vagonov naše železne rude. Še v teku letošnjega leta naj bi celotna količina izvoza rude v Anglijo dosegla 4000 do 5000 vagonov. Za prihodnje leto pa je predvidena dohoda v višini 15.000 vagonov.

== Nemška avtomobilsko industrija pripravlja izvozno ofenzivo. Iz Berlina poročajo, da pripravlja nemška avtomobilsko industrija zaradi propagande dvomesečno izvozno ofenzivo. Prodajati namerava v tem času avtomobile po izredno nizkih cenah. Tovarnice računajo, da bodo v okviru te propagande prodale v Jugoslaviji po znanih cenah 400 do 600 avtomobilov.

== Češkoslovaški hmeljski trg. Nemška sekcija žateškega hmeljskega združenja poroča, da so bile pretekli teden prodane iz prve roke zopet znatne količine hmelja. Tudi nakupovanje iz druge roke se oživelo. Cene so stabilne in se gibljejo med 700 do 1000 Kč za 50 kg. Cene za izbrano blago v višini 950 do 1000 Kč bolj redke, ker je že malo tega blaga. — Hmeljarsko združenje za rudniški okoliš poroča prav tako o živahnem nakupovanju. V tem okolišu je

Nesreče tujcev na naših cestah

V Konjicah se je nemški avtobus skoro prevrnil — Na Ježici je doživel nezgodo neki Francoz

Konjice, 25. septembra. Minilo je komaj nekaj dni od prometne nesreče, ki je v Konjicah zahtevala za svoje žrtve smrt mladega fanta, že se je danes na zloglasnem ovinku pred Zottlovo trgovino primerila nova nesreča. Nemški avtobus, ki redno vozi v Italijo, je danes na povratku v smeri proti Mariboru peljal polno potnikov. Zaradi slabe ceste je na omejenem ovinku zadel z vso silo v občestni kamen in se precej poškodoval, človeških žrtev pa k sreči ni bilo. Soferjeva zasluga je, da je z naglim zaviranjem preprečil hujše posledice. Ponovna nesreča potrjuje že tolikokrat poudarjeno nujno potrebo, da se oblast zgahe in uredi ceste na ovinku tako, kakor je bilo stavljenih že nešteto predlogov. Lani so trije avtomobili padli v jarek, letos se venomer ponavljajo nesreče — to je pač dovoljen opomin, da se stanje popravi.

Ježica, 25. septembra

Včeraj ob 15. se je zgodil na izredno nevarni ožini Tyrševce ceste na »Florjankovem klancu« na Ježici zopet hud karambol, ki je zahteval veliko gmotno škodo.

Sestanek učiteljskega ljutomerskega sreza

Radenci, 22. septembra. V soboto je bil na naši šoli sestanek učiteljskega društva za ljutomerski srez. Udeležba je bila izredno številna, ker je hotelo učitelstvo pokazati svoje simpatije dolgoletnemu društvenemu predsedniku Karlu Mavriču. Predsednik ima že 38 službenih let in čaka na upokojitve. Nedavno je bil razrešen poslov šolskega upravitelja, tako da je za zadnjo dobo službovanja dobil za predpostavljene prav mladega tovariša. Ko se je sedaj vnovič prepračil, kako priljubljen je pri ogromni večini učitelstva, bo ta udarec gotovo še lažje prenašal. Z velikimi ovacijami so zborovalci sprejeli njegovo zagotovilo, da ostane njegova pot tudi v bodoče nespremenjena in da bo tudi poslej posvečal vse svoje sile koristim učitelstva.

Predsednik se je pred prehodom na dnevni red spominjal prezidenta Masaryka, katerega spomin so vsi zborovalci pletenito počastili. Pozdravil je navzoče nove člane, sporočil pa pozdrave tudi vsem tistim, ki so bili po zadnjem učiteljskem zborovanju premeščeni v druge srece. Nato je poročal o učiteljskih stanovskih organizacijskih zadevah ter pozival k iskrenemu tovarštvu in k poštenosti v borbi in delu. Omenjal je akcije za zvišanje prejemkov zaradi podzajtve življenjskih potrebščin in končno poročal še o potoku banovinske učiteljske skupščine. Poročilo o državni skupščini v Skopju je podal g. Horvatič od Sv. Duha. Sklepilo se nato še običajne točke dnevnega reda, pri čemer so se vedno na novo ponavljale ovacije predsedniku Mavriču. S toplo zahvalo za izražene simpatije je predsednik zborovanje zaključil.

Deset zapovedi higiene

Ljubljana, 24. septembra. Ali poznaš 10 zapovedi higiene? Ne? Poslušaj: Vdihavaj podnevi in ponoči le svež zrak. Vsak dan se gibaj na prostem, če hodiš ali delaš. Jej in pij zmerno in preprosto, uživaj vodo, mleko in sadje in ne pij preveč alkoholnih pijač. Krepi se dnevno z mrzlim umivanjem in enkrat na teden se koplj v mrzli kopeli. Tvoja obleka naj ne bo pretesna in ne prelahka. Imej določeno redno delo. Stanuj v suhi prostorni hiši. Po delu se odpočij, a ne lači razburjačih zabav; ure počitka so namenjene družini. Noč ni za to, da se zabavaš, ampak da spiš. Oplemeniti svoje življenje s tem, da delaš dobra dela. — Teh 10 zapovedi je natiskanih na prvi strani 8. številke »Zdravja«, ki je pravkar izšla.

prodano že 85% pridelka. Cene so nespremenjene in se gibljejo med 500 do 650 Kč. — Konkurs je razglašen o imovini zapuščeni po pok. dr. Ernestu Kobetu, sodniku v Ljubljani (upravniki mase dr. Anton Urbanc, odv. v Ljubljani; prijavni rok do 23. oktobra, ugotovitveni narok 29. oktobra). — Gradbena dela. Banska uprava je razpisala licitacijo za prevzem zidarskih del pri gradnji centralne kuhinje državnega zdravilišča v Topolšici (proračun znaša 319.400 Din). — Mestno poglavarstvo v Ljubljani je razpisalo drugo licitacijo za oddajo gradbenih del za gradnjo municipalnih skladišč v Gorici pri Celju (proračun znaša 1.582.000 Din).

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 10,02 milijona din nasproti 10,08, 4,24, 6,48 in 10,07 milijona din v zadnjih štirih tednih. V privatnem klirinško tečajih v teku tedna ostali v glavnem nespremenjeni. Na svobodnem deviznem trgu pa stanejo angleški funti 238, ameriški dolarji 48,15, švicarski franki 11,05 in francoski franki 1,70.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 25. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 105,25, za dec. 105,875, za maj 107,125; koruza: za dec. 63,75, za maj 64,50.

+ Winnipeg, 25. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 128, za dec. 123, za maj 124,125.

BOMBAE

+ Liverpool, 24. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za sept. 4,86 (prejšnji dan 4,96), za dec. 4,91 (5,01), za maj 5,06 (5,17).

+ Newyork, 24. septembra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za okt. 8,33 (8,54), za dec. 8,21 (8,44), za marc 8,35 (8,56).

ZIVINA

+ Na petkov svinjski sejem v Mariboru dne 24. t. m. je bilo pripeljanih 283 svinj. Povprečne cene so bile naslednje: prašci 5 — 6 tednov stari 75 — 100 din, 7 — 9 tednov stari 85 — 110, 3 — 4 mesece stari 130 — 170, 5 — 7 mesecev stari 210 — 340, 8 — 10 mesecev stari 350 — 440, 1 leto stari 630 — 780 din. Prodanih je bilo 10 komadov. Svinje so se prodajale po 6 — 7,50 din kg žive teže in po 9 — 11 din za kg mrtve teže.

do, ljudskih žrtv pa k sreči ne. Na tem mostku je namreč državna cesta, po kateri vozi dnevno na stotine luksuznih avtomobilov in težkih tovornih avtov ter ogromnih domačih in »nozemskih« avtomobilov in na ti-soče biciklistov, široka le 4 metre ter ograjena, poleg tega pa je v novem času za tiste, ki bi se pri nesreči prevalili preko mostka, napravljena še globoka betonska jama, da bo učinek nesreč čim popolnejši. Pri ogibanju nekemu kmečkemu vozu je inozemski avtomobilist naletel na ograjo mostka. Le prisrčnosti voza

Glavni dobitnik tombole

v Kranju 3. oktobra

Opel-Kadet avto
za Din 36.000.—

DVE MOTORNI KOLES — SPALNICA —
MODERNA KOPALNICA — ZLOZLJIV
»BELA« KAJAK (čoln) I. T. D.

Kupite tablice v predprodaji po Din 4.—; na dan
tombole stane tablica Din 5.—

Polovična voznina na železnici z nedeljskimi povratnimi listki.

Domače vesti

* Zasluzeno priznanje. V Subotici bodo na svečan način izročili šefu tehniškega oddelka mestne uprave inž. Kostu Petroviču 5.000 din nagraje, katera mu je bila podeljena iz fonda Viteškega kralja. Inž. Petroviča posebno poznajo naši Sokoli, saj mu pritiče največ zaslug za veliki sub-

* Razstava bana Jelačića je že nekaj časa odprta v palači Jugoslovenske akademije na Zrinjevcu v Zagrebu. Slike in številni zgodovinski predmeti, ki so doslej bili na Jelačićevem veleposestvu v Novih dvorih pri Zaprešiću, so zbrani v lepo zgodovinsko zbirko. Razstava zbija veliko pozornost Zagrebčanov in je priporočljiva vsakomur, ki pride v Zagreb. Razstavljene so številne velike slike in portreti, banove originalne uniforme, številni predmeti, ki poleg banove maske spominjajo na njegovo smrt.

BOUVIER
VINO V STEKLENICAH
GORNJA RADGONA

* Prvi kongres sladkovodnega ribarstva bo 3. oktobra v Novem Sadu-Petrovaradinu. Udeleženci bodo zborovali v Sokolskem domu. Kongres bo vodil predsednik zveze inž. Zakič, sledila bodo važna predavanja o ribolovu v naših vodah, o sportnem ribarstvu, o novem ribarskem zakonu, o konzerviranju sladkovodnih rib, o lovu na rake in o ribiškem združenstvu. Udeleženci imajo polovično voznino.

Negovana žena

pije vedno Rogaska slatino, ker ji s čiščenjem notranjih organov varuje mladostno svežost.

Rogaska Slatina

* Zakaj ni letos rib na Jadranu. Pravkar se je na Jadranu pričel jesenski ribolov. Ob dosedanjih mlajih ali pomračinah je bil ribolov tako slab, da enakega ribiča že dolgo ne pomnijo. Močne morske struje in številni delnini so zavirali prihod velikih ribjih jat v naše zaklone. Oceanografski zavod v Splitu bo po letošnjih slabih izkušnjah posvetil modernizaciji našega ribolova na Jadranu večjo pozornost.

Kuhanje na električnih ploščah

SE VRSI
vsako sredo ob pol 17. Gradisce 14/L
Gospodinja vabljene!

* Nepismenost hočejo odpraviti v petih letih na vsem območju bivše Bosne in Hercegovine. V ta namen je znano prosvetno društvo »Napredak« v Sarajevu sestavilo velikopotezen načrt. Načelnik prosvetnega oddelka dr. Milan Martinović je na nedavni seji »Napredka« poročal, da je v Bosni in Hercegovini 376.000 nepismenih hrvaških katolikov. Za pobiranje nepismenosti je zato »Napredak« zbral samo za letos 155 tisoč din. Kakor moremo sklepali po poročilu hrvaških listov, bodo izpreobražali samo hrvaške katolike k pismenosti, kajti nepismenih hrvaških muslimanov v poročilu ne omenjajo.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI. Telefon 33-87

WILLY FORSTOVA komedija

ALLOTRIA

v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri
v ponedeljek ob pol 9. uri

Renate Müller, Jenny Jugo, Adolf Wohlbrück, Heinz Rühmann

Prihodnji spored:

Zmagovalec dneva

* Ženo je vrge v Savo. Pred beograjskim sodiščem je stal zemunski ladjar Gjura Cigarić. Star je 43 let. Že dolgo plove z vlačilci od Orega morja do Srednje Evrope. Navdli se je pijače in se je naposled naveličal žene. Letos v noči na 22. aprila je svojo ženo vrge v Savo. V zagovoru je sicer trdil, da je pri prevozu k vlačilcu sama padla v vodo in utonila, toda vse izpovedi priča potrjujejo, da je Cigarić v pijačniti pahniti ženo v vodo prav po zgledu Stenke Razina. Pred sodniki se je bridko razjokal. Obsođil so ga na 12 let robije.

* Polovična voznina je dovoljena zobotehnikom, ki se udeležijo kongresa zveze nesamosojnih zobotehnikov dne 3. oktobra v Zagrebu. Popust velja od 2. do 4. oktobra.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

* Obidele obleke barva v različnih barvah in pilsira tovarna JOS. REICH.

Pomoč v sili

Kaj, pa pravi modra teta k temu?!

* Očetu pijanec odsekaj glavo. V vasi Mašiću pri Slavonki Požegi je Nikola Gajić strahovito ravnal s svojo družino. Kadarkoli je prišel do denarja, se je napil in potem pretepal ženo in otroke. Zapravi je že vse posestvo. V četrtek je prodal poslednjo vrečo žita, nato se je napil, doma pretepal družino, se vlegel pod slivo in zaspal. Tedaj je njegov 17letni sin Ostojica vzel sekuro, mu gladko odsekal glavo in se nato prijavil orožnikom.

Skoro 65 milijonov dinarjev

znajajo dobitki predstoječega 35. kola državne razredne loterije, čije prvo žrebanje se vrši dne

20. in 21. oktobra 1937.

GLAVNI DOBITEK:

2 milijona dinarjev

že za eno četrtinko srečke lahko dobite 500.000 dinarjev!

Opozarjamo naše cenjene čitance na prilogo znane glavne kolekture drž. raz. loterije A. Rein in drug, Zagreb, Gajeva ulica 8 in Illica 15, ki je priložena vsej naši današnji nakladi. Dolgoletno vzorno in nadvse korrektno ter solidno poslovanje te kolekture je že toliko znano vsej naši javnosti, da jo moremo tudi mi s svoje strani priporočiti našim čitalcem.

* Pozor pred lažnim kontrolorjem! V nekaterih krajih škofjeloškega in kranjskega sreza se je pojavil neznanec, ki hodi po gostilnah in kot uradna oseba pregleduje, ali imajo četrtliterske steklenice žig s krono. Steklenice, ki po njegovem mnenju niso pravilno zigosane, žigosa kar sam, nakar zahteva nekakšno takso v znesku od 40 do 120 din. Od nekaterih gostilničarjev zahteva plačilo takoj na roko, nekaterim pa pušča položnice Hranilnice dravske banovine. Predstavlja se za banovinskega uradnika pri oddelku za kontrolo mer v Ljubljani in ima s seboj tudi ponarejeno uradno legitimacijo. Zveza združenj gostilniških podjetij opozarja gostilničarje, naj ne nasedajo sleparju, naj mu ne dajejo steklenice žigosati in naj mu ne izročijo denarja, ker so nepravilno žigosane steklenice neveljavne. Gostilničarji se naprošajo, naj neznanca, če se še kje pojavi, takoj izroče najbližjemu oblastvu.

* Največja tombola v Savinski dolini. Danes 26. t. m. bo v Braslovčah sokolska tombola, za katero je veliko zanimanje, saj bodo srečniki dobili kar sedem koles. Razen tega bo oddanih še nad 500 večjih in manjših dobikov. Tombola bo na so-

ZAHVALA

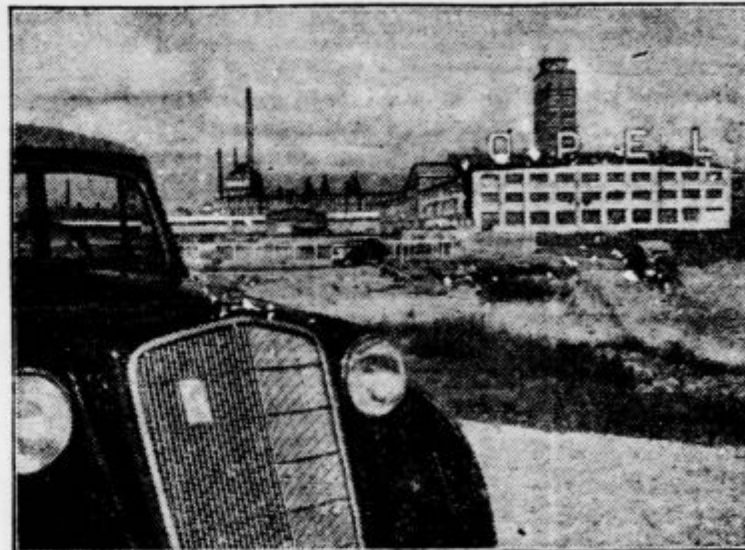
Štiri leta sem trpel na hudi neuralgiji, iskal sem pomoči na več krajih. Letos pa me je privedlo službovanje v belo Ljubljano. Ko me je tu napadla bolezen prvikrat, sem stopil do g. dr. Otona BAJCA. Njegova izredno večja kirurška intervencija je napravila mojim bolečinam konec. Danes, ko sem zopet zdrav in čil, ne morem napraviti drugega, kakor da se svojemu velikemu dobrotniku po tej poti javno zahvalim.

HALIL IMAMOVIC,
muslimanski vojni svečenik
v ljubljanski garniziji.

Obisk v Opelovih tvornicah avtomobilov

V zvezd z izletom nemških avtomobilistov v Jugoslavijo bo gotovo marsikoga zanimalo nekaj podatkov o nemški avtomobilski industriji, ki jo tako po velikosti kakor tudi po kakovosti proizvodnje nedvomno najbolj reprezentirajo Opelove tovarne v Rüsselsheimu na Maini, ki so hkrati tudi največje avtomobilске tovarne v Evropi.

mobilska tovarna Evrope. Ta silni razmah je dosegel Opel na ta način, da je že takoj spoznal, ko so se razen v Ameriki še povsod gradili avtomobili na obrtniški način, uvedel proizvodnjo v velikih serijah, kar edino lahko izdelek pomeni pri nezmanjšan kakovosti. Ko je pred nekaj leti prešla Opelova tovarna v koncern »General Motors«, se je ves obrat z ogromnimi inve-

Vsak Opelov avtomobil pride, čim zapusti transportni trak, na zelo vjugasto cesto, kjer se preskusijo njegove sposobnosti. — V ozadju vidimo na sliki del velikanske montažne poslopj Opelove tovarne v Rüsselsheimu, ki je največja v Evropi.

Jugoslavija, ki se zadnja leta dokaj naglo motorizira, uvaža večino potniških in tovornih avtomobilov iz Nemčije in znamka Opel je med njimi najštevilnejše zastopana, kar kaže, da so ti avtomobili za naše prilike najprimernejše zgrajeni. V Opelovih tovarnah, ki jih smatrajo strokovnjaki za najmodernejše na svetu, se res grade vozovi po najmodernejših delovnih postopkih, ki se zmerom sproti izpopolnjujejo po najnovejših izkušnjah, pridobljenih v največjih ameriških avtomobilskih tovarnah.

Ob gigantskih strojih in kilometre dolgih tekočih montažnih trakovih v Rüsselsheimu je zdaj zaposlenih 22.000 delavcev specializistov. Lani je ta delavska armada

stičljami popotoma preuredil na ameriški način avtomobilске fabrikacije in posledje se je podjetja naglo povzpelo na vodilno mesto.

Zdaj zavzemajo tovarne potniških vozov v Rüsselsheimu 883.000 kv. m površine in skoro prav toliko tudi tovarne tovornih avtomobilov v Brandenburg. V vsem obratu teče nad 12.000 orodnih strojev in samo v zadnjih petih letih je bilo za izpopolnitev strojne opreme investiranih ca. 780 milijonov Din. V Opelovih tovarnah delajo največji stiskalni in prebljalni stroji ter največja naprava za varjenje. 96 transportnih trakov v skupni dolžini 12 km se vije mimo delavcev, noseč stotine in stotine sestavnih delov, iz katerih se po nš manj

Mož s trakom na rokavu je eden izmed 700 inšpektorjev Opelovih tovarn. 30.000 delovnih postopkov je potrebno za sestavo vsakega voza in vsak teh postopkov je zmerom pod kontrolo inšpektorjev. Na sliki vidimo, kako se se poslednji pregleduje motor, preden bo voz, ki se že spušča s transportnega traku, z lastno močjo spjel iz tovarne.

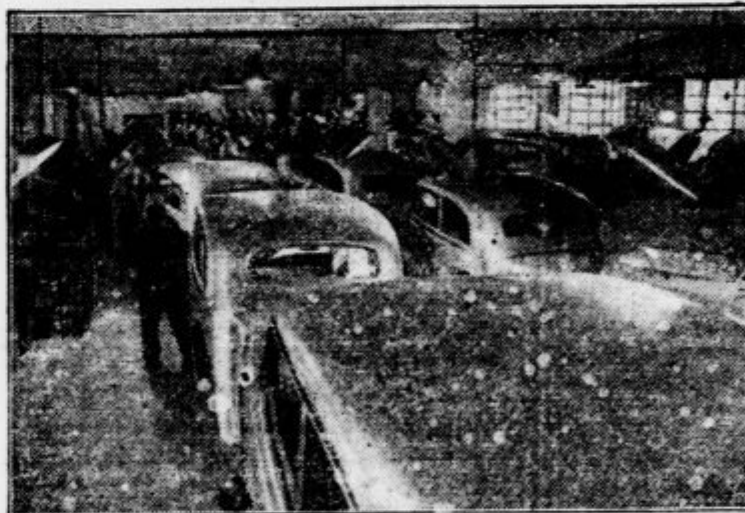

zgradila 120.000 novih avtomobilov. Tolikšne produkcije niti od daleč ni dosegla nobena druga evropska avtomobilska tovarna. 15.000 novih voz se je lani izvozilo, dočim za letos cenijo izvoz na ca. 35.000 avtomobilov.

Laku se na prvi mah čudno zdi, zakaj so se ravno Opelove tovarne tako silno razvile. Skrivnost je v najsmotnejši organizaciji dela v samih tovarnah ter v dobri pomočni službi zunaj na terenu, ki je zmerom in povsod vozaču na razpolago, v največji meri pa tudi v tesnih zvezah, ki jih imajo Opelove tovarne s največjim avtomobilskim koncernom na svetu — »General Motors«.

Nedavno so v Rüsselsheimu slavili 75 letnico obstoja Opelovih tovarn. Iz majhne ključavničarske delavnice v napol razpadlem hlevu, kjer se je Opel poskušal najprvo v izdelovanju koles in šivalnih strojev, je v 75 letih zrasla največja avto-

ko 30.000 delovnih postopkih rodi vsak posamezni avtomobil. 450 novih voz združne zdaj dnevno s končnega transportnega traku in sestava vsakega posameznega ne traja delj ko 90 minut. 280.000 ton raznega gradbenega materiala, 133.000 ton jekla, 47.000 ton jeklene pločevine, 162.000 kv. m stekla, 1500 km po 2 m širokih tkanin, 20.000 m² lesa, 80.000 ton premoga, olja in pogonskih smovi, 2000 ton barve in lakov, 2800 ton raznih pogonskih smovi in 87.000 m visok stolp, ki bi ga dobili, ako bi so pnevmatiko zložili drugo vrh druge, to so letne številke, ki nam najbolj nazorno ilustrirajo ogromno množino sirovin, ki jih porabijo Opelove tovarne. In vendar tudi te številke lahko samo približno ilustrirajo ogromne dimenzije tega podjetja, ki se edino v Evropi še blizu ameriškim izmeram. In ves ta velikanski aparat služi izključno samo temu, da ustvarja danes tudi finančno šibkejšemu človeku lastni avtomobil.

kolskem telovadščiku pri Sokolskem domu, v primeru slabega vremena pa v sokolski dvorani. Kolesa so razstavljena v izložbi Leganta v Braslovčah. Po tomboli bo v sokolski dvorani ob zvokih zabukovske rudniške godbe zabava. Savinčani in Celjani, pridite!

Iz Ljubljane

u— Recitacija in vodstvo na razstavi neodvisnih. Danes ob 11. bo režiser Narodnega gledališča Ciril Debevec čital v Jakopičevem paviljonu izbrane odlomke o umetnosti iz del slovenskih pisateljev, ob 11.30 pa bo imel akad. slikar prof. Stane Kregar

vodstvo po razstavi. Občinstvo je vabljeno k čim številnejšemu obisku.

u— Otvoritev plesne šole na Taboru bo v soboto 2. oktobra ob 20. Plesne vaje pa bodo ob nedeljah ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma. Vodil bo plesni mojster br. Trošt. Vabila so razposlana. Reklamacije v društveni pisarni (južna stran) od 18. do 20. ure vsak delavnik. Vstop strogo proti vabilu.

u— Telovadni tečaj za mladino (vodi J. Kozak) se bo pričel in se vrše vsak ponedeljek in četrtek popoldne v telovadnici gimnazije v Vegovi ulici. Prijave in pojasnila ob navedenih dneh od 14. do 16. ure v telovadnici.

Osvetlite svoj nasmeh s KOLYNOS-om!

KOLYNOS naredi zobe lepe in bele. On je antiseptičen. Njegova pena se vleže tudi v najmanjše oline in najbolj skrite dele ugonabljač opasne klice, povzročitelje madežev in po kvarjenih zob. Poskusite KOLYNOS, navdušeni boste!

OSJEČKA LJEVAONICA ŽELJEZA I. TVORNICASTROJEVA D. D.

TKO HOČE ŠTEDITI KUPUJE SAMO Triumph

Samoprodaja:
za Ljubljano: FRANC GOLOB,
za Maribor: PINTER in LENARD.

* Zagrebška opera bo gostovala v Italiji, italijanski pevci pa v Zagrebu. Po lanskem zgledu ljubljanske opere bo letos zagrebška opera gostovala v Trstu in nekaterih drugih mestih Italije. Te dni se je italijanski impresario g. Valentini dogovoril z rektorjem zagrebške opere g. Krešimir Baranovićem, da bo gostovanje v Italiji v decembru. Pred tem pa bodo v Zagrebu gostovali

Spomenike — grobnice — kaple — starbna dela — obloge v marmornih — po zelo nizki ceni izberete pri kamnoseško-kiparskem podjetju **FRANJO KUNOVAR** pokopališče pri Sv. Križu, LJUBLJANA

nekateri odlični italijanski pevci v operah »Bohema«, »Traviata« in »Seviljski brivci«. Nastopili bodo: operne pevke Roeta Pampiani in Sauteri, tenor Simone in bariton Tagliabue ali Valentino in basist Baracchi. Govori se tudi o morebitnem gostovanju dirigenta Mascagnija, ki naj bi v Zagrebu digital svojo »Cavalleria rusticana« in koncert Filharmonije; potem nekoč v maju pa naj bi prišel v Zagreb tudi slavni tenor Gigli.

Pri lenivem črevesju in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke naj se uporablja že oddavna poznana naravna Franz-Josefova grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je »Franz-Josefova« grenčica zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutru izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

* Spored prikljubljenih izletov »Putnik«, Maribor: 3. oktobra: v Slovenske gorice z vštetim kosilom na Kapeli 75 Din; 7. oktobra: v Gradec z vštetim vizumom 100 Din; 9. do 10. oktobra: v Mariazeli z vštetim vizumom 200 Din. Izleti z luksuznimi avtokari. Informacije, prospekti in prijave: »Putnik«, Maribor.

Velika izbira novih jesenskih modelov vseh vrst

ČEVLJEV

po zelo nizkih cenah.

Prodajalna čevljev preje Dunajska cesta 23 „Pri Pollaku“
sedaj Kolodvorska ulica 11 „Triumf“

u— Štiridesetmilijonsko posojilo in mestni kredit na šesti mestnega sveta. Prihodnja seja mestnega sveta bo v torek ob 17. Na dnevnem redu je med drugim odprodaja občinskega sveta Leonu Bahovcu, nakup sveta od Adolfa Mengenthalerja, odobritev kredita za ureditev na Marijinem trgu, dalje kredita za ureditev grobov zaslužnih mož na pokopališču pri Sv. Krištofu, kredita za plačilo cerkvenega davka, kredita za napravo policijskih garaž v šenpeterski vojašnici, kredita za ureditev Mestnega muzeja, kredita za napravo strehe na Vodnikovem trgu za manufakturnimi lopami; potem pridejo še na vrsto kredit za gasilsko telefonsko centralo, kredit za beljenje prostorov v poslojpu Mladike, kredit za regulacijo Tivolijskega jezika, kredit za preureditev prostorov v mestni hiši na Celovski cesti. Razpravlja se bo naposled o najetju 40-milijonskega posojila za tramvajsko družbo. Vložnih je več prošelj za gostilne in bifeje; med drugim prosijo Bata za predhodno dovolilo za kavarno in dancin na vogalu šelenburgove ulice in Aleksandrove ceste. V tajni seji se bodo oddale nekatere službe in se bo rošilo napredovanje uslužbencev Mestne hranilnice.

u— Ustanovitev domače zadruge za izposojanje filmov. Ker so zagrebške filmske izposojevalnice za svoje filme zahtevale pretirane cene in se poleg tega posluževale nemoralnega načina kupčevanja na ta način, da so že enkrat sklenjeno kupčijo slornirale, če jim je konkurenca nudila večji znesek, so naša večja kinematografska podjetja v Ljubljani sklenila, da poslej nastopajo sporazumno pri izposojanju filmov in sklepanju kupčij. To seveda zagrebškim gospodarstvom ni bilo po godu in zaradi tega so sklenili bojkotirati naše kinematografe. Pravijo, da ne bodo več posojali filmov, če naša podjetja ne pristanejo na njihove pogoje. V odgovor na to so imeli včeraj naši lastniki kinematografov in vse dravske banovine sejo v kinu Unionu, na kateri so sklenili, da bodo ustanovili domačo zadrugo za izposojanje filmov, da se na ta način zavarujejo proti odiranju s strani nekaterih zagrebških filmskih izposojevalnic. Med našimi podjetniki in onimi iz savske banovine pa tudi nekaterimi drugimi iz vse države je bil dosežen načelen sporazum in tako bo v najkrajšem času res ustanovljena zadruga, za katero je bil odbor pooblaščen, da stori vse primerne ukrepe. Bogme, težki tišočaki so že šli iz Slovenije za filme v židovske roke! Treba je temu odločno napraviti konec.

Jesenski čas je najbolj primeren, da si napolnite album s fotografijami, ki ste jih napravili v poletnih mesecih. Iz mnogih Vaših negativov bi se dale napraviti lepe povečave, ki bi krasile zbirko fotografij iz Vašega življenja. Ako želite res dovršene povečave za kompletiranje albuma, vam bo po znatno znižanih cenah izdelal vse povečave Foto Tourist — Lojze Šmuc, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 8.

u— Delavci in kuhinja Delavskega doma. Na notico, ki smo jo priobčili pod tem naslovom v svoji četrtkovni številki, nas naproša uprava Delavskega doma za objavo naslednjega pojasnila: Stalnihi atonenti iz vrst delavstva kuhinja Delavskega doma sploh nima. Kako pa so gosti s hrano nezadovoljni, kakor pravi notica, najzgovorneje dokazuje število gostov, ki je prav v zadnjih mesecih tako naraslo, kakor še nikoli dolejš. Ograda v jedilnici je bila postavljena da omogoča vzdrževanje potrebne reda v jedilnici iz istega razloga imajo take ograde postavljene tudi po jedilnicah drugih delavskih kuhinj, pa so nad njimi nihče ne spotika. Pri hrani ne dela med gosti nobena razlika in se denar vseb enako vplačuje; drugačno postopanje je sploh nemogoče, saj so gosti kuhinje skoraj izključno sami delavci. Hrana je vedno sveža, okusno pripravljena ter tudi po količini povsem zadostna. Kdor a hrano ni zadovoljen, se more pritožiti na pristojnem mestu, in ne zama, če je pritožba upravičena. Seveda pa kakih specialitet kuhinja za 2, 3, ali 4. Din ne more nuditi, saj je kuhinja Delavskega doma največja javna kuhinja v Ljubljani. Priporočiti je še treba, da je kuhinja pod stalnim nadzorom krajevnih zdravstvenih oblasti in da jo posredno in neposredno nadzirajo ljudje, katerim je splošno za vse socialne ustanove najmanj toliko pri srcu, kakor piscu zadavne notice. Zato se sme upravičeno domnevati, da izvirna nezadovoljenja od upsejavčev kuhinje Delavskega doma do posvevch drugod, kakor to navaja notica.

u— Večerni trgovski tečaj se začne v začetku oktobra na trgovskem učilišču Cristoforovem učnem zavodu v Ljubljani, Dobrobranska 15. Poučevanje se bodo trgovski predmeti; pisarniška dela, stenografija, strojepisje, nemščina itd. Šolnina zmerna. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo ustno in pismeno in brezplačno nove propekte. Z letošnjim letom je ta tečaj potrjen od ministrstva za trgovino in industrijo.

u— Stavka mesarskih pomočnikov traja dalje. Nasprotja so se celo nekoliko poostila. Stavkovni odbor je zasedel v gostilni pri Predovcu, zato so nekateri mesarski mojstri zagrozili, da se bodo te gostilne izogibali. Stavkovni odbor izjavlja, da nima nikakih zvez s omenjenimi gostilničarjem in svari pred razširjenjem neresničnih govorov, katerih namen je ne samo oškodovati položaj mesarskih pomočnikov, marveč tudi onih, s katerimi pride odbor v stike.

Oglejte si v novi konfekcijski trgovini

moiko

Šelenburgova ulica 6

damske plašče, kostume in obleke

u— Pojasnilo Scagnettijevih. V članku pod naslovom: »Okoli spomenika viteškega kralja« je bilo objavljeno: Venec hiš v tem bloku je v posesti naslednjih lastnikov: Kazinskega društva, zavarovalnice Orotie, leknarja Bahovca, ki je kupil hišo in zemljišče od Scagnettijevih dedičev itd. K temu smo prijeli naslednje pojasnilo: Ni res, da je kupil Leon Bahovec od Scagnettijevih dedičev hišo in zemljišče, res pa je, da je kupil od Valerije Kralj roj. Scagnetti samo tretinko hiše in zemljišča, kar je vezano v korist bratov Valentina in Romana Scagnetti za fidejkomisarično substitucijo, če umrje Valerija Kralj roj. Scagnetti brez otrok, torej od te za sedaj le užitek tretjine hiše in zemljišča pod navedenim pogojem.

Foto amaterji!

Za izdelavo Vaših posnetkov

Foto Janko Pogačnik

edina specialna fototrgovina

LJUBLJANA, Tyrševa cesta št. 20

Naša izdelava pomeni kvaliteto!

u— Šola Glasbene Matice Ljubljanske. Ravnateljstvo šole Glasbene Matice opozarja starše na sledeče: Glasbeni otroški vrtec začne s svojim delom dne 1. oktobra, prijave sprejema pisarna Glasbene Matice vsak dan. Ravnateljstvo vabi vse one, ki obvladajo kak godalni ali kak drugi orkestrski instrument, da se prijavijo za tečaj za orkestralno igranje, ki ga vodi na šoli Glasbene Matice prof. Karel Jeraj. Obenem vjudno obvešča, da se sprejemajo gojenci na šolo Glasbene Matice za klavir, violino, petje, splošno glasbeno teorijo, mladinsko petje, orkester itd. Se vedno v uradnih urah dnevno od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

KINO IDEAL

Premiera najlepšega francoskega vefilma

Na morski gladini

Viktor Francen, Marcelle Chantal,

Jean-Pierre Aumont

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

u— Operna pevka, profesor Jarmila Lily Gerbičeva, bivša profesorica na Minarvi in plemenski sirotišču v Pragi, prične s privatnim poukom dne 1. oktobra. Poučujejo se sledeči predmeti po izbiri: klavir, solopetje, teorija in deklamacija, od prvih začetkov do popolne izobrazbe. Zavedna pojasnila in vpisovanje bo v torek 28., sredo 29. in četrtek 30. septembra od 11. do 12. ure dopoldne in od 4. do 5. ure popoldne v Čevljarski ulici št. 1, nadstropje II. Solnina je nižja kakor v vseh drugih glasbenih zavodih.

Dr. JOSIP TAVČAR

ZOBOZDRAVNIK

zopet redno ordinira

u— Zaradi preprečenja pijančevanja in izredov po rekrutih ob času vpoklica je uprava policije izdala naredbo: V času, ko prihajajo v Ljubljano vpoklicani rekruti, je imetnikom gostilniških, kavarniških in sličnih obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač rekrutom in njihovim spremljevalcem. Vsakomur je prepovedano pod kakršnimkoli imenom prodajati rekrutom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati ali nositi. Rekrutom in spremljevalcem ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. Prestopki se bodo kaznovali z globo od 10 do 500 din ali z zaporom 1 do 10 dni. Naredba bo veljala od 1. do 3. oktobra.

u— Železniškim upokojencem v Ljubljani in okolici v vednost. Železniški upokojenci in vdove, ki so v avgustu in pozneje naročili in plačali režijski premost, se pozivajo, da se oglašijo s svojimi dobavnimi knjižicami v računski pisarni v Ljubljani in doplačajo za eno tono še 1 Din in 54 par, in to šimpraj.

u— Kino Union obvešča svoje obiskovalce, da film »Top Hat« ni pravočasno dopel, zaradi česar je bil kino prisiljen spreminjati program in predvaja veliki film L. Trenkerja »Condottieri«.

u— Francoske tečaje spet odpira za odrasle s 1. oktobrom 1937 »Francoski institut«. Pouk bo v Ljubljani na drž. učiteljski šoli, moški oddelki na Resljevih cesti. Ukovina znaša mesečno 20 din. Vpis od 27. IX. naprej. Razpored učnih ur in drugi podatki so razvidni iz razglasa na uradni deski v vaši zgoraj omenjenega učiteljskega. Vabimo na pravočasni vpis.

Zajtrk, kosilo, večerja

v MENZI, Kolodvorska 8

u— Zveza strojnikov Jugoslavije, sekcija Ljubljana, priredi s podporo banke uprave višji strojniški tečaj iz stroje — in elektro znanstva. Tečaj bo vodil g. inšpektor parnih kotlov inž. Gulič. Pričetek tečaja se bo pričel predvidoma sredi meseca novembra t. l. Pozivamo strojnike in interese za ta tečaj, da se prijavijo Zvezi strojnikov, sekcija Ljubljana, Miklošičeva c. 22/1a. levo ob torkih in četrtkih od 18. do 20. ure.

KATA DELAKOVA

ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO

IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.

VPIS DNEVNO OD 10-14

u— Večerni kuharski tečaj Zveze gospodinj se bo pričel 1. oktobra. Vse podrobnosti in prijave najkasneje do 30. t. m. dnevno od 16. do 17. ure v društvenih prostorih, Gradišče 14/I.

u— Plesni zavod »Jenkov« v Kazini — edina šola za družabni ples v Ljubljani — otvori svoje tečaje v začetku oktobra, ko se vrne mojster Jenko z inozemskega študijskega potovanja.

Dr. Ernest Hammerschmidt

specialist za kožne in spolne bolezni

Ljubljana — Tyrševa cesta 1/a

ZOPET REDNO ORDINIRA.

u— Ne zamudite ogledati nove modne barve in najnovejše vzorce za obleke, plašče itd. v trgovini in izložbah trdnice Novak na Kongresnem trgu pri Namski cerkvi.

Prilično 6000 komadov različnih damskih, moških in otroških jopie najnovejših vzorcev se na zalogi po tovarniških cenah pri

ALOJZIJ POTRATO

preje JOSIP KUNC & Co.,

Ljubljana, Miklošičeva cesta 32, Palača

Pokojninskega zavoda, na vogalu. 7142

u— Mladinski pevski zbor Sokola Ljubljana-Siška. Jutri (ponedeljek) bo v Sokolskem domu prva pevška vaja in to ob 16. uri za mlajši in ob 17. uri za starejši mladinski pevski zbor. Vabimo šišenske deca, da se se prijavijo s sodelovanjem v zboru, ki ga bo vodil br. Albin Lavojc.

u— Tablice za tombolo v Kranju ima v prodaji tv. A. Gorec, Tyrševa cesta. V Ljubljani kupljena tablica bo imela še posebno ugodnost, o kateri se prepričajte v izloženem oknu pri A. Gorcu.

OSKRBNIKA(-ico)

za Dom na Krvavcu išče SPD.

Pismene ponudbe do 28. septembra

na Slovensko planinsko društvo —

Ljubljana, Aleksandrova 4/I.

u— Mojstroski izpit. Gosp. Bazelj Ivan, dolgoletni urar trdnice F. Cuden, je napravil mojstroski izpit za urarsko stroko s prav dobrim uspehom pred komisijo Zbornice za TOI. Cestitamo.

u— Uprava stega planink »Kraljice Alenčice« javlja, da bo redna letna stegova skupščina v nedeljo, 3. oktobra ob 10. v beli dvorani hotela Union. Udeležba za članice strogo obvezna. Stari in prijatelji skavtizma vjudno vabljeni.

ZOBNA ORDINACIJA

BEVC JOŠKO, dentist — redno ordinira

LJUBLJANA — Gosposvetska 4.

(v hiši apoteke »Kuralt«)

u— Plesni tečaji TKD Atene za odrasle in otroke se bodo začeli 13. oktobra v telovadnici ženske gimnazije na Bleiweisovi cesti. Vpisovanje istotam 11. in 12. od 17. do 19. ure.

u— Pod šifro »Sodelavca« je bilo dvignjeno več ponudb s prilagami. Prejemnika ponudb prosimo, da vrne ponudnicam slike in druge priloge.

u— Registr. blagajne in knjigovodstveno stroje, vam strokovno popravi Boris V. Simandl, Ljubljana, Dvofakova ul. 3. telefon 24—07.

Iz Celja

u— Novi mojstri. Pred mojstrosko izpitno komisijo v Celju so opravili v avgustu in septembru mojstroski izpit sledeči kandidati: čevljarji: Jakob Gril, Zenobij Klasičič z Rečice ob Savinji, Anton Koželj z Ljubčane pri Celju, Ljubelj iz St. Pavla pri Predboju, Anton Mihalič iz Savne peči in Alojz Motore iz Sevnice, precizijski mehanik Ignac Javoršek z Gomilekega, pek Anton Belcer iz Celja, mizarji: Ivan in Leon Cestnik, oba iz Trbovelj, Maksimilijan Poličnik z Ljubnega, Mihael Praprotnik iz Družmirja.

Med. Univ. Dr. Emil Watzké

NE ORDINIRA DO 7. OKTOBRA

Josip Vrtačnik z Dobrne in Franc Zajc s Planine pri Sevnici, mesarja: Rudolf Gračner iz Celja (pri tv. Rebeuschev) in Franc Goršek iz Velenja, krojači: Franc Cander iz Celja, Ivan Kmecl iz Celja, Ivan Krempuš iz Dobriše vasi in Franc Pakiz iz Celja, krojačici ženskih oblek: Katica Končeva iz Celja in Silva Oberauerjeva iz Hrastnika, briveo Stefan Herman iz Trbovelj, tapetar Josip Jug iz Zalca, strojni ključavničar Janez Bombek iz Trbovelj, kartonažer Franjo Orač od Sv. Petra na Medvedovem zgu in dežnikarka Marija Kmeclova z Sl. Hudinje pri Celju. Cestitamo!

u— Na zagrebškem Mirogoju so v ponedeljek popoldne položili k zadnjemu počitku 53letno zidarjevo ženo go. Marijo Weisbacherjevo iz Zavočnice pri Celju, ki je umrla v zagrebški porodnišnici. Pokojna je bila zglejna žena in nad vse skrbna mati. Zaposlila je moža in sedem otrok, izmed katerih so štirje nepreskrbljeni. Bodi ji ohranjen blag spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Senzacija za Jesenice bo

1. oktobra

NOVA MANUFAKTURNA TEGOVINA

pri „Jerneju“

Gospodsvetska c. 12.

u— Nabavite si srčke za novo kolo drž. razredne loterije šimprej v podružnici »Jutra« v Celju.

u— Tečaje za nemški, francoski, angleški, italijanski, event. tudi za srbohrvaški, češki in ruski jezik (začetni, nadaljevalni, konverzacijski), nadalje za nemško stenografijo, kartotečno knjigovodstvo, socialno ekonomijo in reklamo, prirediti kakor vsako leto, tudi letos s 1. oktobrom Društvo absolventov drž. dvorske šole v Celju za dane in nečlane. Interesenti, tudi brezposelni, naj se javijo v podružnici »Jutra« v Celju.

u— Ljudsko vseučilišče v Celju. Redni občni zbor bo v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v risalnici deške meštanske šole po običajnem dnevnem redu. Prosimo obilne udeležbe!

u— Nanovo je ustanovljeno Zagrebško skladišče sukna, Celje, Glavni trg 10. kjer se bo prodajalo strogo po tovarniških cenah.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 10.15 in 14. uri matineji »ZIV-LJENJE PO SMRTI«. — Ob 16.15, 18.15 in 20.30 skrajno napet film, Možuhtin. — Jutri ob 16.15, 18.15 in 20.30 »SRCE PODZEMELJA« (Gleis-dreck). — V glavni vlogi Gustav Fröhlich in Heli Finkenzerler.

Iz Maribora

u— Kulturne novice. Ljudska univerza otvori letošnjo sezono dne 1. oktobra v prenovljenih prostorih. Ob tej priliki bodo predvajali kulturni film: Po Donavi od Pasava do Črnega morja. Najdaljši program obsega vrsto zanimivih predavanj o slikarju meštanske vojne Goyu, o češkem liriku Petru Bezruču, o Maksimu Gorkem itd. Sledil bo prirodoslovni film.

u— Iskalca je skorce, našla je smrt. Pri Žerdinovi v Lendavi so našli mrtvo 18 letno Marijo Žerdinovo. Bila je v krvi in je imela na glavi široko odprto rano. Poleg nje je bil samokres. Na prvi pogled se je zdelo, da je izvršila samomor. Pri natančnejši preiskavi pa se je ugotovilo, da je njena smrt posledica nesrečnega naključja. Žerdinova je namreč rada hodila streljat skorce v domači vinograd. Na podlagi sledov so dognali, da je Žerdinova, ko je stopala po strmem bregu vinograda, najbrže spodrsnilo. Pri tem je tako nesrečno padla, da se je med padcem sprožil samokres in jo je zadel smrtonosni strel v levo senco. Smrt nesrečnega dekleta pomljuje vsi, ki so jo poznali.

u— Žrtve trika. Trgovčeva hčerka Marica Koren iz Šmartna na Pohorju je dopoldne sedela v neki tukajšnji kavarni. Nenadoma se je pojavil pred njo neznanec in ji dejal, naj gre k telefonu. Ko se je vrnila, je ugotovila, da ji je med tem izginila ročna torbica, v kateri je bila 3000 dinarjev gotovine.

Hiša sreče Vas vabi!

Nove srečke državne razredne loterije si nabavite pri glavni kolekturi, bančni poslovalnici

BEZJAK, MARIBOR — Gosposka 25.

u— Tezenski strahovalec obsojen. Poročali smo o raznih tatvinah v juliju in avgustu na Tezenu. Tezenski orožniki so končno izsledili tatu v osebi 25 letnega ključavničarskega pomočnika Jurija Gosaka. Včeraj dopoldne je sedel na zatočni klopi pred mariborskim malim kazenskim senatom, ki je Gosaka obsodil na 1 leto in 4 mesece robjne, ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let.

u— Na bliskovih rogovih. Posestnik Ferenc iz Cerknice pri St. Ilju je hotel pomiriti zbesnelega bika. Podivjana žival je navallila nanj, ga nabodla na robove ter potisnila ob steno. Ferenc je dobil nevarne notranje poškodbe, tako, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo splošno bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

u— Priglasni rok za gledališki abonma je podaljšan do 1. oktobra. Ne zamudite te zadnje prilike in si zagotovite cenen obisk gledališča v vsej dobroti sezoni!

u— Cerele francasi. Francoski krožek v Mariboru bo otvoril a 1. oktobrom spet francoski otroški vrtec, tečaje za osnovno — meštansko — in srednješolsko mladino ter za odrasle in svoje konverzacijske sestanke. Dnevi in ure so razvidni na lepaku v Gregorčičevi ul. 4. Prijave se sprejemajo ob sredo ob 17. do 19. v društveni šitalnici, Gregorčičeva ul. 4/I, 1. oktobra in naslednji teden pa v kurzijskih samih. Pouk se bo začel v ponedeljek 4. oktobra.

Iz Trbovelj

u— S 1. oktobrom se začenja pouk na rudarski nadaljevalni šoli. Rudarji in delavci, ki žele stopiti v šolo, se lahko vpišejo v četrtek in v petek in soboto od 14. do 17. na deški šoli v Trboveljah. Pouk je brezplačen, ietotako so brezplačna tudi vsa učila, kar omogoča obisk šole tudi brezposelnim.

Iz Zagorja

u— Sporazum o zboljanju akordnih postavk je bil dosežen na razpravi v četrtek v rudniški pisarni v Zagorju. S prihodnjim mesecem dobijo rudarji povišano zaslužke pri akordnih delih. Tudi delavska etanova-nja se pričnejo popravljati. Težave delavcev na separeciji, ki gredo dnevno dvakrat po tri do štiri ure na delo, za enkrat niso ugodno rešene. Splošno pa se je opazilo, da so

KINO MATICA

Filmski blager najlepših španskih romanov

KITARE

(Melodije ljubezni)

Tino Rossi

Warner Olannd in Boris Karloff

v velenapetom filmu

MEFISTO V OPERI

Divne operne arije.

Najnovejši žurnal; pogreb T. G. Masaryka,

predsednika Č.S.R.

V nedeljo ob 10.30 uri ljudska predstava po

znanih cenah od Din 4.50 do Din 10.—.

Ker film »TOP HAT« ni pravočasno prispel

predvajamo reprizo velikega filma Luis

Trenkerja

CONDOTTIERI

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. mrl.

zastopniki TPD pokazali dobro voljo in so zadovoljivo rešili zahteve po zboljanju zaslužka.

u— Nenadna smrt priljubljene mladenke. V petek dopoldne so ob veliki udeležbi pogrebcev pokopali 28-letno Papco Droičovo, hčerko posestnika in mesarja Jurija Droiča iz Izlake. Odkar je mati umrla, je Pepca bila gospodinja pri hiši. Ravno je pripravljala očetu kosilo, ko se je nenkrat zgrudila in izdihnila. Prebivalstvo je splošno obžalovalo nenadno smrt značajnega narodno-zavednega dekleta. Silno je prizadet njen oče, ki je iz svoje hiše spremil že 18 ovčev na njivo miru. Razna nacionalna društva pa so izgubila marljivo podpornico. Lep ji bodo spomin, žalujočim iskreno sožalje!

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20. uri vsseli film danšnjih dni »Inkognito«. Za datek nov Paramountov zvočni tednik.

TRZIC. Kino bo predvajal danes v nedeljo malo Shirley Temple v filmu »Mali polkovnik«, risano Smešlico in tednik.

JESENICE. Zvočni kino Radio predvaja danes ob 3. uri pop. in pol 9. zvečer velfilma »Intermezzo« s Tresi Rudolph in Albrechtom Schönhalmsom v gl. vlogi. Med dodatki domač kulturni film in Paramountov zvočni tednik. Sledi velfilma: »Pri treh mladenkah«.

NOVO MESTO. Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15., 18. in 20.15 filmsko vesoljstvo »Njegova hčerka« je Peterc. V glavnih vlogah: Traudi Stark, Karl Ludwig Diehl, Paul Hörbiger, Maria Andergast, Olga Čehova. Predigra: Paramountov zvočni tednik.

HRASTNIK. Zvočni kino Sokol bo predvajal danes film: Mladost zmaguje.

Žalostna jesen

gorenjskega kmeta

Radovljica, 25. septembra. Letošnje leto, ki se je prvotno posmjealo našim kmetom, je spremenilo obraz. Pozno cvetenje jaboln je obetalo obilen sad. In res, poleti je bilo na jablanah toliko sadja, da so se marsikje veje skoro lomile. V lepo razvijajoče se sadje pa je položil mršes škodljivo zalego. Menda mu je ugajala vloga. Zato je mnogo sadja popadalo z dravja. V krajih, kjer je sadje ostalo, se ga ob neprestanem deževju prijemla gniloba.

Prav tako kakor mršes in gniloba so se letos v radovljskem srezu razpasle tatvine sadja. Menda še nikoli ljudje niso polkradili toliko sadja kakor letos. Pod predvežo, da je pobiranje z drevev odpadlega sadja dovoljeno, hodi mladina po sadovnjakih in kjer ne najde sadja na tleh, ga kar z drevev strase. Podnevi mladina pomoči pa etari! In tega ne počnejo ljudje, ki bi bili tako etromasni, da bi ne imeli česa jesti. To so člani družin, ki sicer nimajo sadovnjakov, imajo pa denar, naložen celo v hranilnicah. Sadja si naberejo toliko, da so preskrbljeni za vse leto. Mnogi iz nakradnega sadja celo kuha-jo žganje za sebe in za prodajo. Vsi ti ljudje so prepričani, da kraja sadja ni nič, saj se večkrat tuje na deželi: Kmet od sadja ne plačuje davka in Bog je sadje ustvaril za vse.

V mnogih krajih so kmetje sadje že obrahl. Pomanjkanje denarja sili kmeta, da proda, kar more, in za vsako ceno. Tujih kupcev ni, kmet pa ne more čakati za denar, in tako se tudi zgodi, da kmetje prodajajo jabolka kar na drevev po 50 par za kilogram. Taki žalostni primeri le

Spomini na avstrijska taborišča

Ob današnjem kongresu internirancev v Beogradu — Razgovor z dr. Lahom

Slovenski tovariši v internaciji v Mittergrabernu

Rasto Pustoslemšek, dr. Ivan Lah, dr. med. Ljubica Adamović, Vladimir Levstik (je poučeval francoščino) in V. M. Zalar.

»In kako je bilo potem?« smo vprašali dr. Laha, ko smo prečitali v »Življenju in svetu« njegove spomine o predvojnem revolucionarnem novinarstvu.

»Ko sem dne 26. julija 1914 (bila je nedelja) stopil pred redakcijo Dneva v Učiteljski tiskarni, sem zapazil na vratih bel listek.

»Dragi prijatelj! 'Dan' je ustavljen. Pri-
dem k tebi.«

Tako je poročal dr. Krivic, ki je na-
vsezgodaj prišel v tiskarno in našel tam
odlok državne policije.

Ljubljana je bila že vsa razgibana.
Ljudje so stali pred plakati in čitili:
Mojim narodom. Mobilizacija. Vojna.
Svetovna vojna. Danes se je začela, kdaj
bo njen zadnji dan?

Ze prejšnji dan smo bili prejeli iz Go-
rice poročilo, da so tam aretirali vse slo-
venske voditelje. Policijski komisar Casa-
piccola je pospravil na varno, deloma na
sodišče, deloma na goriški grad posebno
može peresa. Vse, ki so kaj pisali in kam
dopisovali, je zaprl. Iz tega smo mogli
sklepati, da tudi v Ljubljani ne bo mogo-
če bolj. Iz Trsta ni bilo poročil, a tam je
»rdeči princ« Hohenlohe ravnal bolj di-
plomatično: ni nastopil proti žurnalisti-
ki (dasi je bila italijanska in slovenska ena-
kot protivavstirska), marveč jo je prisilil,
da je hočeš nočeš morala stopiti — v služ-
bo iste države, proti kateri je prej pisala.
Tako so bili naši tržaški tovariši varni
pred preganjanjem. Kako je bilo v Celju
in v Mariboru, ne vem, a vredno bi bilo
o tem pisati. Zato sem na novinarski raz-
stavi pogrešal oddelek »Slovenski novi-
narji med vojno«.

Kako se je iztekla vaša zadeva?

»Ne gre za to! Na češki novinarski raz-
stavi bi gotovo tvoril tak oddelek središ-
te razstave, saj bi bil tak oddelek najlepši do-
kaz, kakšnega pomena so novine in novi-
narji. Oni so delali pred vojno protidržav-
no javno mnenje, širili nezadovoljstvo, ro-
varili proti vladi; zato potem ni bilo čud-
no, da je državna oblast takoj v začetku
vojne posegla po njih in jih deloma za-
prila, deloma internirala. S tem je ob
enem zavila vrat tudi njihovim novinar-
jem, ali vsaj dosegla, da so se uklonile. Gotovo
je bila zasluga teh predvojnih slovenskih

novinarjev, da je bilo med najširšimi sloji
toliko protivavstirskega duha, in ti novi-
narji so vzgajali svoje čitatelje tako, da
slovenski vojak — vključno vsemu hujš-
kanju — tudi med vojno v Rusi in Srbu ni
videl svojega sovražnika, marveč je bežal
— na drugo stran. Avstrija je torej do-
bro vedela, zakaj je ravno novinarje in-
ternirala.

Kako pa je bilo pri nas?

»Internacije so se začele najprej na Go-
riškem in na Štajerskem. Žal, da o teh
dogodkih v začetku vojne nimamo kake-
ga skupnega dela. Imamo le raztresene
spomine. Ker so bile ječe prenapolnjene,
so za interniranje porabili razne stare
gradove in davno zapuščene zgradbe, kjer
so si pomagali, kakor so si vedeli in zna-
li. Kajti v »internat« so prišli ljudje, ki
so zagrešili malo ali nič. Včasih je zado-
stoval sum ali prazna denunciacija. Vča-
sih pa se je zgodila tudi pomota in so
zašli osumljenci v ječe, tatje in razboj-
niki pa v internate. Na Goriškem bi o tem
vedela največ povedati goriški grad in Ri-
hemberk, na Štajerskem Maribor in Gra-
dec. V Ljubljani naš Grad.«

Ali ste bili vi tudi med temi?

»Ne. Mislim, da nas bodo prijeli tak-
oj, saj so vedeli, kdo in kaj smo, pa so
čakali. Morda zaradi lepšega. Ljubljanski
grad se je napolnil šele na velikega Smar-
na dan 15. avgusta, ko je dospel velik
transport iz Gorice. Potem so vodili ljudi,
ki so bili večinoma brez vsake krivde,
pred vojaško sodišče na Poljansko cesto,
odnosno v Marijanišče. Tam so jih izpu-
ščali, ali pa pošiljali nazaj. Neverjetno, ko-
liko nepotrebnega dela je imela država
s temi ljudmi: Toda vse to je bilo potreb-
no zaradi varnosti države. Ali pa še za-
radi česa drugega. Nazadnje se je poka-
zalo, da je v Avstriji toliko nezanesljivih,
sumljivih, državi nevarnih in veleizdajal-
skih elementov, da ne zadostujejo več niti
ječe in vsi stari gradovi — in graditi je
bilo treba posebna lesena taborišča. Po-
leg tega so iz obmejnih pokrajin, kjer je
divjala vojna, pritisnili begunci. Kam z
njimi? Ker so bili Slovani, so bili seveda
sumljivi. Kaj so ti ljudje pretrpeli, je tež-
ko popisati. Največji tabor v naši bližini
je bil grozni Thalerhof pri Gradcu. Tam

so izbruhnile epidemije in ljudje so tru-
moma umirali. To je bilo v oni strašni
zimi 1914-15. Kaj se je godilo v Aradu
in južnogorskih krajih, kjer se je madžarska
azijatska besnota znašala nad odpeljanim
srbskim prebivalstvom in političnimi
osumljenci i zSrema in Vojvodine — o
tem bi se dalo pisati cele knjige.«

Kako je bilo s konfiniranci pri nas?

»Vključno našemu predvojnemu srbofil-
skemu navdušenju, so »zgoraj« vedeli, da
Slovenci niso nevarni. Poznali so svoje
zveste stare Kranjce, zato politična oblast
še ni preveč divjala. Znana okrožnica SLS
ki je pozivala na denunciacije, je seveda
imela mnogo uspeha, tako da so se go-
spodje na policiji pritoževali, koliko dela
imajo zaradi samih ovaduštcev. To je pač
neizbrisen madež na bivši SLS. Nekaj teh
žrtev je končalo na Suhem bajerju. Ko bi
bila vlada hotela zapreti vse »srbofile«, ka-
kor je velela tista okrožnica, bi ne bila
imela dovolj prostorov. Zato je previdno
čakala, da se izpreobrnejo, ko bodo videli
avstrijske zmage.«

Katere internate ste spoznali vi?

Po nas so posegli šele, ko je Italija vo-
jno napovedala. Ob binkošnih 1915. Prišli
smo najprej na Ljubljanski grad, ki se je
bil med tem že malo izpraznil. Od tod so
nas prepeljali v Wagnu pri Lipnici, kjer
je bilo ogromno taborišče. Od tod so nas
prepeljali v Hainburg ob Donavi. Iz Hain-
burga so nas pozneje transportirali mimo
Gröellersdorfa, kjer je bilo največ slovan-
ske inteligence. Iz Sitzen-
dorfa, kjer smo sedeli le nekaj tednov,
smo prišli v Mittergrabern, kjer so neka-
teri ostali do konca, ko so leta 1918. začeli
internate prazniti; kajti od majniške de-
klaracije 1917 so se čuli po vsej državi vz-
kliki, zaradi kateri so bili prej ljudje zapi-
rani, internirani ali celo streljani. Inter-
nati so bili torej le seme za veliko žetev
let 1917-1918. Ko je leta 1918. prišla v
taborje tako imenovana »perlustracijska
komisija«, katere naloga je bila, pregle-
dati, kdo vse prebiva v taborjih, je strme-
la, koliko nedolžnih ljudi je cela leta tu.
po nepotrebnem živelo na državne stroške.
Kajti vohuni, izdajalci in taki so bili vse
drugo kot v internatih. Res je pa, da so
bili tabori slajna vzgojevališča za proti-
državno mišljenje: če je prišel kdo sem
kot avstrijski patrijot, se je gotovo spre-
obrnil.«

Kako se vam je godilo v taborih?

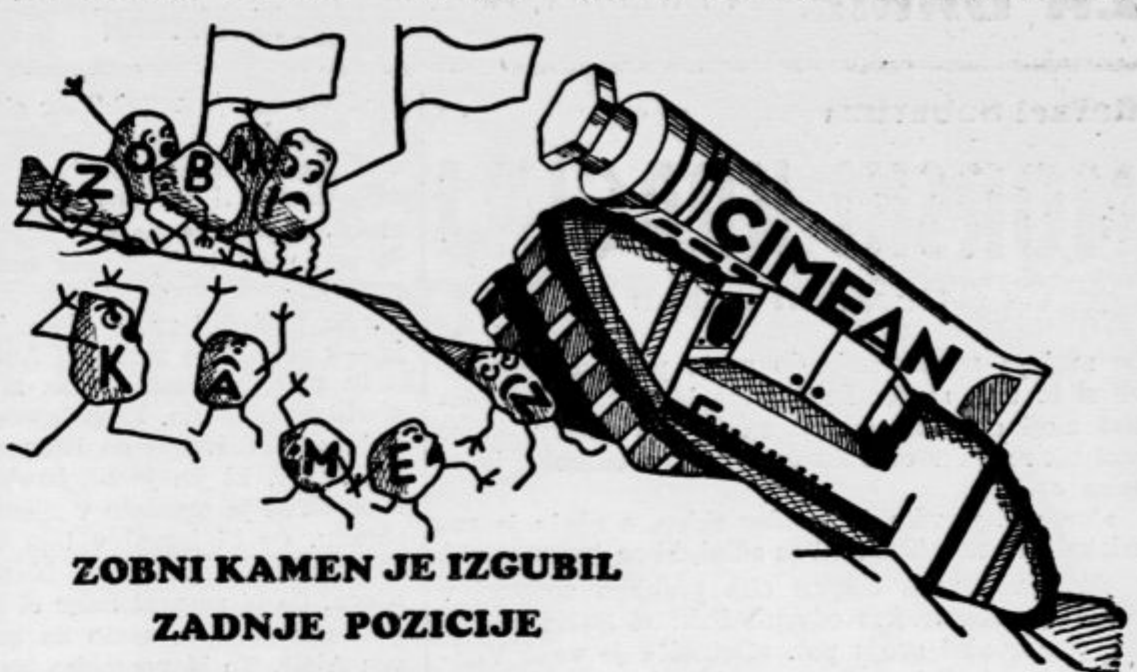
»O tem bi se dalo obširno pisati. Inter-
niranci so bili ljudje, ki so bili izven za-
kona. Zakrivali prav za prav niso ničesar
— in vendar niso bili svobodni. Leta in
leta so preživeli v zaporih in barakah. Ne
da bi jih kdo zasilil. Na Dunaju je bil
nov urad: »Kriegsüberwachungsamt«, (že
ime je grozno), ki je odločal o usodi in-
ternirancev. Stroški za taborje, prehrano,
barake, opravo in drugo so šli v milijone.
Tako smo veleizdajalci vendar-le delali
škodo državi... Kajti skrbeti so morali za
nas in nas vsaj za skrajno silo hraniti.
Kdor je imel svoj denar, si je mogel kako
pomagati, — seveda, če je bilo kaj na pro-
daj. Spočetka so bile kantine dobro zalo-
žene, pozneje so bile prazne. Dokler je bi-
lo kaj dobiti, so nas hranili z navadno
hrano, dvakrat na teden je bilo celo meso
— potem so zaloge pošle in po taborjih je
smrdelo samo še kozje meso iz Srbije in
slaniki s krompirjem. Nastal je glad.
Kruha ni bilo, — saj takrat je armada ni
dobila več dovolj hrane. Drugače so bili
interniranci v taboru svobodni: mogli so
čitati, igrati šah. Tuintam so imeli še raz-
ne druge ugodnosti. Zato se je upravi-
kom, nadzornikom in vojakom-stražarjem
dobro godilo, ker so imeli z nami toliko
posla in so z nami vred bili — na var-
nem.«

Ali so interniranci prejeli kako odškod- nino za dobo internacije?

»Pri nas ne. Na Češkem da. Tam so vsaj
onim, ki so zaradi svojega nacionalnega
predvojnega delovanja kot novinarji in
javni kulturni delavci trpeli po ječah in
internatih, dali odškodnino v znesku
10.000 do 15.000 Kč in primerna mesta v
državni službi. Če prideš danes v Prago,
najdeš v ministrstvih mnogo naših tedar-
nih tovarišev iz taborišč. Oni so se orga-
nizirali takoj po vojni in dosegli, kar so
hoteli. Pri nas ni bilo nič.«

Pol stoletja že deluje CMD,
darujo se za pol stoletja!

ZMAGA NA VSEJ ČRTI!

CIMEAN zobna krema čuva Vaše zobe in jim daje priroden blesk.

Kaj se ni nihče pritožil?

»Mogoče. Meni ni znano. Kmalu po vo-
jni smo dobili z magistrata nekatere pole,
naj napišemo svoje izdatke in zahtevke,
češ, da bo vse to morala plačati Avstrija.
Njej bi človek rad tako stvar visoko zara-
čunal. Ne vem, ali sem kdaj polno oddal
(eno imam še) in kam so te pole izginile.
Dobil — mislim — ni nihče nič. Takrat
smo imeli tudi sestanek pri Mraku, in smo
ustanovili svojo organizacijo, ki naj bi se
brigala za te zadeve. Govornikov je bilo
mного na sestanku. Zahtev tudi (neka-
teri so zahtevali kar po 100.000 kron) —
uspeha pa ni. Tako se je vse razbilo in
napol pozabilo. Čas vse zavrnil... Le po-
glejte danes, ko se peljete mimo Lipnice
proti Wagnu! Komaj se še pozna, da je tam
bilo taborišče. Ali pa Strnišče pri Ptuj! Kako
je izginilo! Od Thalerhova je samo še
nekaj ostankov — in pokopališče. Od
Mittergraberna, kjer smo preživeli več ko
dve leti, baje ni sledu. Ko bi danes stopil
v Raschallu ali Steinklam, vse drugače!
Mnoga taborišča so ostala samo ogromna
grobišča, kjer postavljamo zdaj grobnice.
Nečloveško je bilo trpljenje posebnost ru-
skih in srbskih vojnih ujetnikov.«

Koliko vas je bilo slovenskih internirancev?

»Bilo nas je precej. Natančnega števila
ne bomo nikoli ugotovili. In vendar se
mi zdi, da bi bilo vredno spraviti po mož-
nosti skupaj vsaj približni seznam. Tudi
knjiga spominov, kakor so jo izdali naši
dobrovoljci, bi bila primerna in zani-
miva, da ohrani te medvojne spomine za-
namcem.«

Taborišče v Hainburgu ob Dunavu

Kako globok je vodnjak?

Nekdo si je dal izkopati vodnjak. Dogo-
voril se je z mojstrom, da mu bo plačal za
prvi izkopani meter globine 100 dinarjev,
za drugi meter 150 dinarjev, za tretji me-
ter 200 dinarjev in tako dalje, torej za
vsak nadaljnji meter v globino po 50 di-
narjev več. Ko je začel delati, je dobil tre-
tjino končne vsote kot predujem. Koliko
metrov je bil vodnjak globok, če je dobil
po opravljenem delu še 1800 dinarjev?

Preračunajte to in pošljite rešitev vsaj
do petka na uredništvo »Jutra«. Rešitev
naj bo napisana na dopisnici, v kotu pa
pripišite »Uganka kluba Metle«. Med pri-
de reševalce bo stric Matic spet razdelil
nekaj lepih nagrad.

Koliko je tehtala opeka?

Uganka je bila lahka, pa je vendar pri-
šlo precej nepravilnih rešitev. Če je ena

opeka tehtala en kilogram in še pol ope-
ka, je torej tehtala dva kilograma. Nova
opeka je za četrta kilograma lažja, torej
tehta vsaka en kilogram in tri četrta. Tri
sto dvajset opek bo torej tehtalo 560 ki-
logramov.

Zaradi velikega števila rešitev je razde-
lil stric Matic to pot kar osem nagrad.
Po žrebu jih določa naslednji reševalec:

Stefka Pavličeva, Ljubljana VII, Verov-
škova 53, dobi knjigo »Onkrnj pragozda«.

Janko Remčelj, Orle, Sesana, Trieste,
dobi roman »Lucifere«.

Josip Kostanjevec, Vipacco 142, Gori-
zla, dobi roman »Tigrovi zobje«.

Slavko Zupan, Trbovlje I, Loke 181, do-
bi roman »Pater Kajetan«.

Angel Vidic, Capodistria — Ancarano,
Trieste, dobi roman »Blagajna velikega
vojvode«.

Ciril Vrančič, Ljubljana, Gerbičeva 44,
Lado Vrtačnik, Loški potok in I. Šumer,
Ljubljana, Groharjeva 2/II pa dobe po
eno knjigo revije »Življenje in svet«.

Popravite krivice prejšnjih! Ali boste sta-
ropokojence, pa tobako tovarno, pa
smodnišnico kar tako pozabili? Vojna škoda,
vloga na Dunaju, terjatve zunaj? Mhm?
In zveza Slovenije z morjem, knjižnica,
bolnišnica, poglavitni ljubljanskega kolo-
dvara, avtomobilske ceste, navadne ceste,
mostovi, vodovodi, pasivni kraji, vremen-
ske nesreče, invalidi, podpore, vsaj brez-
plačna koruza, povišanje plač in znižanje
davkov, cene kmečkih proizvodov, napa-
na prekomasacija, šole, vozniki, vmes pa:
službe, službe, službe... Ta »službe, služ-
be« daje vsej stvari takt in tempo.

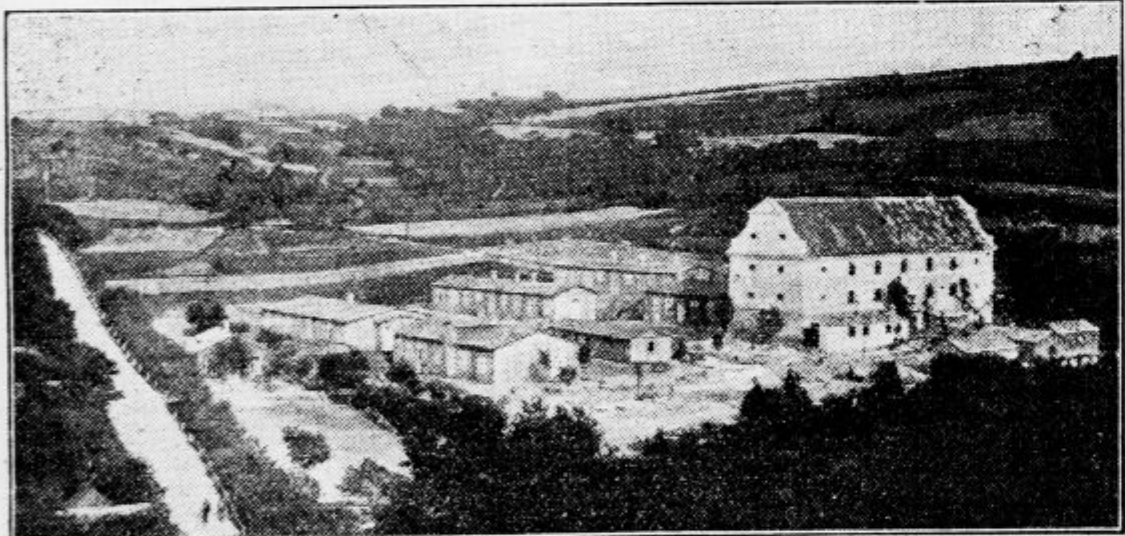
Odgovor pa, — kakopak zadovoljivo — z
obratno pošto!

Poslanec Josko od politične grupacije
RT bira kup pisem in sortira:

— To bo za danes popoldne, to za jutri
popoldne, pa za popoldne, pa za popoldne.
Zlaga na kupe po ministrskih in
drugih upravnih edinicah. Med tem prihaja
nova pošta trikrat dnevno in če le malo
zamudi, že plava.

Med drugim čita:

— Visoko spoštovani in zelo priljublje-
ni gospod poslanec! Ne bi se drznil stopiti
pred vas, če bi mi vest ne govorila, da
imam to pravico. Kdor izpolni dolžnost, ta
dobi tudi pravico. Torej je bilo z menoj
pri zadnjih volitvah. Z menoj in vso mojo
žlahoto skoro doli do zelene Kolpe. Odkar
takorekto zapenjamo hlače, samo vsi pri
vaši stranki. Kakor en mož! Pri volitvah
smo se borili za vas in našo stranko kakor
levi. Kaj pa more prinesiti srečo slovenske-
mu kmetu, če ne stranka s tako kmečko
miselnostjo. To že leta dopovedujem bra-
tom, bratrancom, nečakom, znancom in pri-
jateljem. Pa tudi vi ste mož na mestu! Za-
to mislim, da sem upravičen prositi za to,
kar pišem. Moja usoda je v vaših rokah,

Taborišče v Sitzendorfu

Frence Feržou:

Politične

So ljudje, ki močno sovražno profesorje.
Pri študentih in nekaterih njihovih starših
to razumem. Pri drugih ljudih pa ne. Jaz
jih imam rad in to brez vzroka; takorekto
nesebično.

Nedavno sedim z njimi v isti sobi. Ne
po moji krivdi, ne po njihovi zaslugi, nego
zato, ker so vse naše stvari in dobro reno-
mirane krčme tako tesno in stlačeno zide-
ne. Tu so jako učeni in modrujejo; vsi
pravijo, da je vino jako dobro. Učenost
jim je tudi otipljiva z visokimi položaji in
grupami. Nimam pravice se jeziti na nje
kakorkoli, čeprav gledajo pri svojih po-
govorih preko in mimo mene. Mislim, tu-
di to spada v znanost, ki ni za vsakogar.
Nedesa sem se pa le naučil. Naučil in do-
bro zapomnil in ne bi rad pozabil nikoli.

Nauk pa se glasi takole:

Iznajdljivost je najzanesljivejši znak člo-
vekovne inteligence.

Iščem po spominu dokazov za to tezo.
V nekaj trenutkih privro v velikem številu
na dan. Ne more torej biti dvoma, da smo
Slovenci jako iznajdljivi in zato intelligen-
ten narod, odnosno ljstvo.

I.

V tem in takem letu Gospodovem stoji
na volivnih mizah širom lepe Slovenije šti-
rinast volivnih skrinjic. Štirinast žrel zija
v uboge volivce in hlastno čaka na gumi-
jeve kroglice. V ozadju stoji obljube in
grožnje, prošnje, naročila in programi.

Izbira je težka. Vsak nima živcev, da bi

mu kar zdrsnje od kraja iz roke. Največ
jih zdrsnje v prve tri.

Tako dobimo v naš prvi parlament v
glavnem tri stranke. Zaradi praktičnosti
imenujem vse po številkah. Prva bodi:
rimsko eno, druga: rimsko dve in tretja:
rimsko tri. Ako dodamo tem številkam ča-
su primeren političen izgovor, zapišemo še
kratke. Prva bodi: RE, druga RD in tretja
RT. Še Rimu se tako ne moremo mnogo
zameriti.

Drugi dan po volitvah imajo vse tri tako
jasno označene stranke svoje poslance, ki
čvrsto stojijo na svojih načelih in progra-
mih in gredo skoro z istim vlakom v Beli-
grad, Belgrad in Beograd. Tu ni mnogo
razlike; skoro kakor RE, RD in RT. Se-
veda, pri prijatelju se še manj razlikujejo.

Zavijnejo rokave, pljunejo v dlan, pa
hajd! Dela ogromno! To in to po načelih,
drugo po programih. Kar še ostane, gre po
taktiki, pa zaradi propagande in agitacije.
To za klub in stranko, ono skozi okno in
za najširše množice.

Saj gre! Le naprej!

Volivci pa niso samo zato tu, da od-
dajajo glasove, da čitajo programe in po-
ročila. O, ne! To naj si dobro zapíše za
ušesa vsak strankar, vsak politik in jako
debeli bodoči kandidati.

Volivci imajo tudi svoje posebne inte-
rese, pravzaprav jako zasebne interese. Ti
so vselej v ospredju vse politike; njen za-
četek in konec. Kaj program? Ta lahko
malo počaka. In kaj bi bilo potem s stran-
ko in poslanci, če bi takoj ustvarili ves

program. Zato — mislim — volivci opravi-
čeno postavljajo svoje osebne in zasebne
zahteve. Daleč naprej! Nestrpnost! In jako
iznajdljivo: to je inteligencija! Povsod se
bahamo z našo pismenostjo. Kadar pa se
oboje združi, nastajajo hudi časi.

Največ užitka imajo od obojega narod-
ni očetje. Vsi: brez razlike na stranko!
Pismenost in iznajdljivost! Bojim se, da
bodo v kratkem uvrstili ti dve besedi v

tisto molitvico: »Toče, povodnji, potre-
sa... reši nas, o Gospod!«

Prejemajo pisma, prošnje, pritožbe, spo-
menice, resolucije, petičije, proteste, pred-
loge in nasvete. Vse pa takoj in brž in
uspešno! Tam nekje leži akt že toliko let;
poglejte! Avanzma ne teče v redu; stopite
kaj! Koncesije ne dajo; podrežite! Pokoj-
nin ne izplačujejo; hm, ali tudi vi ne do-
bivate dnevnice? Zakaj me »preterirajo«.

ZA DAME

BREZKONKURENČNE MODELE JESENSKIH IN ZIMSKIH PLAŠČEV, KOSTUMOV
IN PALETOJEV, PROTI DEŽJU IN SNegu IMPREGNIRANE TOPLE ŠPORTNE
PLAŠČE NUDI

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

Z zlorabo mojega spoštovanja do svete postave prerokove si se upri mojim željam, da bi odtegnil to žensko moji oblasti. Obrnil se je k Vigittu, ki je stal tik za Sakr el Bahrom. »Daj ga ukloniti, izdajalca!«

»Neto ti je vdihnilo moder sklep, o oče!« je zavriskal Marzak. Toda bil je edini, ki se je razveselil.

»Ta sklep vaju utegne oba prehitro spraviti v nebo,« je neustrašno odvrnil Sakr el Bahr. Mahoma je zagledal svojo pot. »Ostani!« je velel Vigittu, ki se je tudi brez tega povelja ni pripravil, da bi ustregel paši. Nato je stopil tik pred Asada; in kar je rekel, ni oseglo daleč kakor do tistih, ki so stali neposredno okoli paše in Rozamunde: »Nikar ne misli o Asad, da se bom potpežljivo kakor veličod uklonil bremenu. Dobro pretehtaj svoj sklep. Ako zdajle povzdignem glas in pokličem svoje morske kragulje k sebi, more samo Allah vedeti, koliko jih še ostane s teboj. Ali maj pozakusiva?«

Asadu so oči nemirno vzplapolale, in barva lic mu je pobledela v mrljiško sivino. »Ti podli izdajalec —« je siknil.

74

»Ne,« mu je segel Sakr el Bahr v besedo, »če bi bil izdajalec, bi bil to zdavnaj storil, zakaj po lošitvi najinih bojnih sil bi bila večina na moji strani. Zato naj ti ne boj molk dokaz neomajane zvestobe. Nikar se ne daj zapeljati Marzaku, ki mu je samo do tega, da bi nasitil svojo malekostno mržnjo.«

»Ne poslušaj ga, o oče!« je zaklical Marzak. »To je —« »Mir!« je zarohnel Asad v nenadnem strahu. In mir je nastal. Paša si je mračno zamišljen gledal belo brado. Plapolajoče oči so mu nenehoma begale od Oliverja do Rozamunde in nazaj; tehtal je besede, ki jih je bil izrekel Sakr el Bahr. Čuvstvo, ki se je oglašalo v njem, je bilo več od golega strahu. Če bi izzval v tem trenutku upor, bi bilo vse na kocki, in kocka bi utegnila odločiti zoper njega. Če bi zmagal Sakr el Bahr, tedaj se ta zmaga ne bi omejila samo na galejo, ampak bi zajela ves Alžir. To bi pomenilo tvegati preveč; on, ki se ni bil še nikoli ničesar zbal, se je bal te igre. Zato skoraj ni bilo potreba, da je Biskain šepnil paši svoj svet, naj odneha.

Z mrkim očesom je vnovič pogledal Sakr el Bahra. »Premislil bom tvoje besede,« je oznamil z negotovim glasom. »Nočem biti krivičen. Allah me obvaruj tega.«

OSEMNAJSTO POGLAVJE

Šah — mat

Med tem ko so ju navzočni strni opazovali, sta Rozamunda in Sakr el Bahr molče gledala drug drugega. Še galejski sužnji so se bili zdramili iz

običajnega mrtvila; iztezali so živane vratove in s topo radovednostjo spremljali nenavadne dogodke. Čudna razdvojenost se je oglašala v Sakr el Bahru. Skrb za posledice se je borila z nekakšnim olajšanjem. Dolgo časa se njegova skrivnost v nobenem primeru ne bi bila dala ohraniti. Pet nezgodno mučnih ur je bila Rozamunda že prebila v temi, zato jih palmovi kočari. In v vsako uro je rasel njegov nemir, ne da bi bil mogel odkriti način, kako naj jo reši, vse dokler ni Marzakova hudobija prinesla razpletke. To je bilo vsaj ena tolažilna misel.

Nurja ga je bila naučila, da je znael pozdraviti tudi najmanjšo ugodnost in k ljubavi vsaki nevarnosti. Trdno je bil namenjen, da do skrajnosti izrabljuje obotavljajočo skrivnost, ki je tudi vse, iz česar sta bila zdaj z Rozamundo tovariša v nesreči in sta morala deliti skupno nevarnost. Ta misel mu je bila sladka. Rahel smehljaj mu je lepšal obraz. Ta smehljaj je sprožil pri nji vprašanje, ki jo je težilo že vse od razkritja.

»Kaj bo zdaj? Kaj bo zdaj?« Proseče mu je iztegnila roke naproti.

»Zahvaliva Boga, da si rešena iz položaja, ki se ni ujemal ne s tvojo udobnostjo ne s tvojim dostojanstvom. Dovolj mi, da te spremljam v prostor, ki je pripravljen zate.« Pokazal je po srednjem hodniku proti kočni palubi. Zdrnila se je, kajti na palubi so sedeli Asad, Marzak, Biskain in ostali paševi častniki pod solničnim platom.

»Le pojdiva,« jo je pomiril, »bati se nimam za

čaj. Kaži pogumen obraz. Ta mah velja: šah mat, to je, šah kralju.«

»Nimam se za kaj bati?« je nejeverno pomnila. »Ta mah ne,« je trdno odvrnil, »zoper to, kar je utegne priti, se morava pa pripraviti. Strah bi samo posledel najin položaj.«

»Mene ni strah,« je zatrdila, in čeprav je ostala blede v obraz, njen pogled je bil venkar miren, in v glasu ji je zvenela odločnost.

Pod osuplimi in jezimi pogledi družice na kočni palubi sta vtrci krenila po srednjem hodniku in po stopnicah navzgor. Asadove žareče oči so vesele samo na dekletu in spremljale vse njene gibe, ne da bi se enkrat potošile in spremljalecu.

Navzven je kazala Rozamunda ponosno dostojanstvenost in neomajen mir, a sama pri sebi se je ob tem hotiljem ogledovanju kar zvijala od sramu. Oliver je čutil enako kakor ona, le da se je njegovemu čuvstvu pridruževal še srd. Stopil je prednjo, da bi jo zaslonil pred paševimi pogledi, kakor bi jo bil zaslonil pred nevarnim orožjem. Ko sta prišla na koč, se je priklonil Asadu: »Dovoli, vzvišeni gospodar, da se moja žena nastani v kajuti, ki je bila zanjo pripravljena, preden sem vedel, da misliš počastiti to odpravo s svojo navzočnostjo.«

Ne da bi mu privoščil odgovor, je Asad pritrdilno mahnil s roko. Sakr el Bahr se je iznova priklonil, stopil k vhodu v kajuto in potegnil težki rdeči zastor, na katerem je žarel zeleni polmeseč, v stran.

Jugoslovenski telefonski kabel

Uresničenje 15 let starega načrta — Konec mizerije v medkrajevnem telefonskem prometu — Telefonski tranzit preko Jugoslavije

Ministrski svet je končno predpisal tredo ob nabavi in položitvi telefonskega kabela, ki bo potekal po transversali naše državi od Maribora do Beograda. Kasneje se bo ta kabel podaljšal na eni strani do Beograda do Niša, kjer se bo priključil na bodočo bolgarsko kabelsko omrežje, na drugi strani pa preko Rume, Novoga Sada in Subotice do madžarske meje, kjer že čaka pri Hodošu na spoj madžarski telefonski kabel. S položitvijo novega telefonskega kabela bo naša država zadostila svojim obveznostim do načrta, po katerem je bilo že pred desetletji po mednarodnem sporazumu začrtano enotno kabelsko omrežje po vsej Evropi. V tem načrtu je naša država pripadala važna naloga, da po kablu omogoči preko našega ozemlja telefonske zveze zapadnih evropskih držav s Carigradom in bližnjim Orientom.

Medkrajevni telefonski promet je skoraj prav toliko star kakor sam telefon.

Sprva se je telefon sicer res uporabljal samo lokalno, za pogovore v hiši in po tleh v najbližji okolici, toda kmalu se je pokazala potreba, da se posamezne neorganično spjane telefonske zveze povežejo med seboj. Tako so sprva nastala krajevna omrežja v posameznih mestih, pozneje pa so se tudi mesta zvezala med seboj s primernim številom telefonskih vodov. Tako se je začel razvijati medkrajevni telefonski promet, s katerim je tudi telefon šel prišel do prave veljave. Izmed krajevnega telefonskega prometa v okviru posameznih držav so potlej nujno zrasle tudi mednarodne zveze in tako se je telefonsko omrežje vse bolj razpletalo po celini.

Po vojni smo dobili tudi medkontinentalne telefonske zveze in danes bi lahko vsak telefonski abonent na svetu govoril s katerikoli drugim na nasprotnem koncu sveta. Medkontinentalne zveze so večinoma brezžične, ker se po žicah in kablilih danes še ne more telefonirati poljubno daleč. Zlasti podmorski telefonski kablji še niso tako razviti, da bi bil po njih omogočen rentabilni promet v tolikšni meri, kakor n. pr. telegrafija po podmorskih kablilih.

V medkrajevnem telefonskem prometu na celini

so se sprva uporabljali samo prosti vodi do 5 mm debelih bakrenih žic. Po 4 mm debelih bakrenih žicah se brez ojačevanja sliši 1000 km daleč. Razumljivost pa je žal zelo odvisna od raznih motenj, ki utegnejo včasih glasove tako preglušiti, da postane govor nerazumljiv. Čim bolj so rastle razdalje, ki jih je bilo treba premostiti v medkrajevnem telefonskem prometu, tem nadležnejše so postajale te motnje in slednjič se je pokazalo, da s prostimi vodi ne bo mogoče premostiti poljubnih razdalj, ampak da bo treba telefoniranje preložiti v kable, ki leže dobro zaščiteni v zemlji, kjer jim atmosferske motnje ne morejo do živga. Nerodno je samo, da se po kablilih direktno ne da govoriti tako daleč, kakor po telefonskih vodih. Po enotnem telegrafskem kablu ne pride govorilca več kakor 40 km daleč, po dvožilnem kablu s pol milimetra debelimi žicami pa kveč-

jemu 30 km. Preko te ovire, ki je splošno ka onemogočala telefoniranje na večje daljave, nam je pomagal naš

genialni rojak Mihajlo Puplin, ki je izumil posebne, po njem imenovane žične tuljave, katere se v primernih razdaljah vključijo v telefonske žice in se na ta način zlahka premeste poljubno velike oddaljenosti, ako se razen tega govor v primernih razdaljih električno ojači na sličan način, kakor pri radiu. Uvedba ojačevalcev je prav za prav šele omogočila telefonijo po kablilih na velike razdalje, ki se danes že bližajo meji 10.000 km. Tudi naš bodoči telefonski kabel bo imel celo serijo ojačevalcev in sicer v Slovenski Bistrici, Sevnici, Zagrebu, Popovicih, Okučanih, Slavnskem Brodu in Sremski Mitrovici.

Telefonski kablji so danes že popolnoma standardizirani.

Sestavljeni so iz 0,9 ali pa 1,3—1,4 mm debelih bakrenih žic, ki so s papirjem izolirane druga od druge in zvite pod neprodušnim svinčnim plaščem. Po 4 in 4 žice se spletajo v takozvane četvorke, ki so po nekem določenem redu, v eni ali več legah porazdeljene okoli srednje, s svinčnem posebej zaščiteni četvorke, ki se uporablja za radijske prenose. Srednja četvorke je prav posebno dobro puplinizirana, tako da se glasba in govor prenašata brez najmanjšega popačenja. Kablji se polagajo v zemljo, v 60—80 cm globoke jame, v katerih se zasujejo s peskom in poprilejo z opeko ali pa se spravljajo v posebne betonske cevi. V primernih razdaljah so jarki prekinjeni s kabljskimi vodnjaki, v katerih se v kable vključijo Puplinove tuljave. Postaje z električnimi ojačevalci se grade na vsakih 75 do 150 km. Na manjše daljave se vrše razgovori samo po dveh žicah, dočim se na večje oddaljenosti zmerom telefonira po štirih žicah in sicer tako, da se vzame dvojica žic ene četvorke za razgovor v eno smer, dvojica žic nasprotno četvorke pa za razgovor v nasprotni smeri. S tem načinom se doseže zelo stabilno delovanje ojačevalcev, tako da odpade nadležno piskanje, ki ga čujemo včasih pri telefoniranju na velike daljave. Tudi v našem bodočem kablu se bodo uporabljali na manjše daljave dvo-vodi, v mednarodnem prometu pa četvorke.

Z dvovodi in četvorkami pa kabel še ni izrpan,

ampak se v njem lahko izkoriščajo še umetni telefonski vodi ali takozvani fantomi. Na dveh parih žic, po katerih že teče pogovor, se namreč lahko napravi še tretja telefonska zveza, ne da bi količjak motila prvi dve. Fantomi se danes splošno uporabljajo, ker je prav od njih v večini primerov odvisna rentabilnost kablja in ker so razen tega fantomi za razgovore na največje daljave boljši od navadnih dvovodov in četvork. Seveda se četvorke in fantomi prav tako, kakor za telefonijo, uporabljajo tudi za telegrafijo in tudi v našem bodočem telefonskem kablu bodo našle mesta mnoge domače in mednarodne telegrafske proge. Pogoj, da se po istih ži-

cah, po katerih se že telefonira, lahko tudi še telegrafira, so precizni, mehanični telegrafske oddajniki, ki s svojimi električnimi impulzi ne motijo šibkih glasovnih vibracij telefona.

Načrt za telefonski kabel po naši državi je bil, kakor rečeno, narejen v skladu s splošnim načrtom evropskega omrežja telefonskih kablov, čegar izgradnjo je sprožil Anglež Gill že leta 1922. Od takrat so si že skoraj vse evropske države uredile svoje kabelsko omrežje, tako da se telefonski promet med posameznimi državami že dolgo ne vrši več po prostih vodih, ampak samo še po podmorskih kablilih. Tako je tudi Avstrija že pred desetimi leti položila telefonski kabel do Vildona na naši meji in Madžarska do Hodoša, kjer bi se moral telefonski promet iz zapadne Evrope stekati v naš kabel. Od vsega početka je bil naš kabel projektiran v tolikšni izdatnosti, da bi za dolgo dobo lahko zmagoval ne samo medkrajevni promet v naši državi, ampak v glavnem tudi tranzitni promet zapadne Evrope z vzhodom. Zlasti aktualno je bilo vprašanje položitve jugoslovanskega kablja v letih 1929 in 1930. Najprvo so nameravali položiti

Kako vzgojimo polnjene vijolice

V severni Italiji zavzema gojitev polnjene vijolice čedalje večji razmah. Razpoložljajo jih že v vse evropske države in celo v Afriko. Lansko zimo jim je bila cena, zaradi velikega popraševanja, tako visoka, da si mnoge cvetličarne v naši državi niso mogle nabaviti potrebne množine. V nadomestilo so oskrbovale svoje odjemalce s ceneniimi navadnimi enojniki. Ne gojijo pa tam vijolice samo poklicni vrtnarji, temveč tudi kmetje kot postranski opravilo, kar jim donosna lepe dohodke. Pri nas imamo vse pogoje za gojitve vijolic, zlasti pa v vinorodnih sončnih krajih. Saj se v Ljubljani, ki je pozimi tako revna na soncu, uspevajo dobro. Neopravičljivo je, da se zalagamo z njimi iz inozemstva, ko bi jih lahko pridelovali čez mero za domači trg in pa tudi za izvoz, dokler je še čas, da nas drugi ne prehitijo izpodrinejo, kakor so nas vsled naše počasnosti pri nekaterih drugih pridelkih.

Polnjene vijolice je več sort, a najbolj priljubljene so modre z malo rdeče-belo sredino.

Sedaj je v začetku oktobra bo najprimernejši čas za saditev vijolic. Sadimo jih pa v mrzle grede, brez polaganja gnojna na dno. Ako je greda globoka, namečemo na dno navadno zemljo, vrhu te pa 20 do 25 cm debelo plast prav dobre humozne zemlje, ki naj sega do blizu gornjega roba gredinega oboda. Sadike, ki so doleje rastle na prostem v vrto ali na polju, izkopljemo, korenine nekoliko skrajšamo, stranske odganjke in tudi cvetne popke potrgamo, liste pa omočimo v 1% bordsko brozgo, da jih obvarujemo boleznim (Cercospora violae), ki povzroča odmiranje listov. Na to posadimo sadike v gredo v razdalji 15 cm in zalijemo. Odslej pa zalivamo po potrebi le toliko, da je zemlja vlažna, zakaj prevelika moča pospešuje rast listja, ovira pa

razvoj cvetja. Grede takoj po nasadu pokrijemo s šipami. Ob toplih dneh — kadar ne mrznejo, zračimo s podkladanjem oken, pononči pa zapiramo. Kadar je huda mraz, odenemo grede tudi s štorjami in z deskami, zunanje stene pa obložimo s gnojem ali vsaj s listjem. V južnih krajih naše države zadoščajo zaradi mile zime samo šipe.

Mesec dni po dovršenem nasadu se že pokažejo prvi cveti, kasneje pozimi pa vedno v večjem številu v vsej gojiteljni in v dobro njegovi blaginji.

Ko odcedo proti koncu marca, jih izkopljemo in posadimo na prosto na navadno gredo, kakih 5 do 8 cm globoke, kakor so rastle pod oknom, da se stranske odganjke vkorenijo, kar se zgodi do začetka junija. Tedaj jih vzpet izkopljemo, odtrgamo posamezne vkorenjene odganjke ter jih posadimo zopet na prosto v razdalji 15 cm. Za ta dvakratna nasada pogojno gredo, kakor običajno za drugo povrtnino, lego pa odberemo po možnosti polsončno — jutranjo.

Razen zalivanja prve tri do štiri dni nasad v juniju zasentimo, ako je vročina, dokler ne začne rasti. Kadarkoli se napravi od njih zemeljska skorja, jo porahljamo in jih čistimo plevla. Vsakih 14 dni pa odstranjujemo odmrlo listje ter tudi potrgamo stranske odganjke in cvetne popke, da se rastline okrepje.

V začetku oktobra odberemo najkrepkeje in jih posadimo, kakor prejšnje leto v mrzlo gredo pod okno.

Zimska solata

Za zimske mesece si gospodinja preskrbujejo različno zelenjavo za solato, zlasti zimsko solato, motovilce, endivijo, zeleno, peso, redkev, siljeni radič in siljeno listnato zeleno, celo manjvredno repino perje. Izmed vseh je zelo poštena glavna zimska solata. Pri nas pa, zaradi premrzlega podnebja, ne doraste pozimi na prostem, temveč še-le v naslednji pomladi v maju. Zaradi tega jo pozimi uživamo. Zimske solate so podobne navadnim polnim mehkim solatam, ki pa so proti mrazu odpornije. Vrtnarji hvalijo kot najbolj odporno solato pod imenom »Nansen«. Zimsko solato sejemo med 15. avgustom in 15. septembrom na prosto. Pregosto setev razredčimo, sicer oslabi in pomrje. Ko odraste na 4 do 5 listov jo tudi lahko presadimo v razdalji 20 cm v zavetne lege. Da pa pospešimo rast za porabo pozimi, jo posadimo v začetku oktobra v mrzle grede pod okno. Po večini so mrzle grede naših vrtov pozimi prazne, brez donosa. Zato jih vzpet uspešno izkoristimo s pridelovanjem zimske solate. Sadimo jo pa prav blizu šip, t. j. v gredo namečemo toliko zemlje, da je čim manj prostora med nasadom in šipami, da se pa vendar solata ne dotika šip.

Ob sončnih dneh in ob južnem vremenu, kadar ne mrznejo, privržujemo v opoldanskih urah okna in podkladamo zaradi zračenja. Zvečer pa pred sončnim zahodom zapiramo. Ako nastopi izredno oster mraz, odenemo okna tudi s štorjami in z deskami.

Pri vsaki hiši se najde kako nerabno okno, ki ga za napravo take grede koristno prevedemo in uporabimo. Zbijemo še zraven iz štirih desk velikosti okna primeren okvir, na katerega položimo okno v viseči legi, najboljšo ob sončni južni strani stavbe ali v bližini južne stene.

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »Naša Vala«. — Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Nedelja, 26. septembra

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (Kmetič trijo in plošče). — 9: Čas, poročila. — 9.15: Nekaj okroglih (plošče). — 9.45: Vinski govor (dr. C. Potočnik). — 10: Preno cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Jurček in Jerica. — 11.30: Pranos promenadnega koncerta godbe »Slogot«. — 12: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 17: Kmet. ura: Priprava ensilazne krme. (inž. Matija Avee). — 17.30: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo radijski orkester in brata Golob (duet harmoniki). — 18: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Čas, vreme, poročila, spored. — 20: Pranos koncerta iz Prage. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Ponedeljek 27. septembra

Ljubljana 12: V sodobnem ritmu (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, vreme, poročila. — 13.15: Operni odlomki (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Koncert Radio orkestra. — 18.40: Pogled v bodočo sezono (vodja uprave prof. Fr. Kobler). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura — Skandinavci in Jugoslovani (Luka Smoljaka). — 20: Mozartova ura. Sodelujejo g. Vekoslav Janko, Svetozar Banovec in Radio orkester. — 21: Koncert lahke glasbe (Radio orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prelovčove samospelne poje gđ. Polka Zupanova.

Beograd 17.20: Koncert Radio orkestra. — 18.20: Violinske skladbe. — 18.50: Koncert Mozartove glasbe. — 20: Preno iz Nar. gledališča. — Zagreb 17.15: Lahka godba orkestra. — 20: Pevska ura. — 20: Pevska ura. — 20.30: Operetna muzika. — 21.30: Lahka godba orkestra. — 22.30: Ples. — Praga 19.15: Prizori iz čeških oper. — 20.05: Zvočna igra. — 21.15: Koncert godbe na pihala. — 22.15: Peeter glasbeni program s plošč. — Varšava 12.20: Lahka glasba s plošč. — 16.05: Odlomki iz zvočnih filmov in plesni komadi. — 15.40: Pevski in klavirski koncert. — 17.55: Komorni koncert. — 19.25: Koncert slovanske glasbe. — 20.40: Spevoigra. — 21.40: Madžarske pesmi. — 22.30: Plesna muzika. — 23: Nadaljevanje plesa. — Berlin 19.15: Komorna glasba. — 20.10: Preno iz Münchena. — 21: Koncert Mozartove glasbe. — 22.30: Za zabavo in ples. — München 19: Ritem veselja. — 21: Peeter koncertni program. — 21.40: Oudovite zgodbe. — 22.30: Nočni koncert in ples. — Stuttgart 19: Vedra glasba za delopust. — 20: Preno Verdijeve opere »Rigoletto«. — 22.30: Lahka godba in ples. — 24: Nočni koncert.

Torek 28. septembra

Ljubljana 12: Sprehod po Balkanu (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, vreme, poročila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Dvofakove skladbe (plošče). — 18.40: Glasbeni spored v prihodnjem letu (dr. Anton Dolinar). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Smisel za socialno higieno pri našem ljudstvu (dr. Ante Vuletič). — 19.50: 10 minut zabava. — 20: Violinski koncert g. Karla Rupla, pri klavirju prof. Marjan Lipovšek. — 20.40: Orgelski koncert (plošče). — 21: Koncert Radio orkestra. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Pevski kvartet »Fanteja na vasi«.

Beograd 17: Pesmi. — 17.30: Koncert orkestra. — 18.15: Narodna glasba. — 20: Koncert Wagnerjeve glasbe (plošče). — 21: Narodne pesmi. — 21.30: Violinske in klavirske skladbe. — 22.45: Plesni komadi s plošč. — Zagreb 15: Orkestralni koncert. — 20: Preno opere iz Nar. gledališča. — Praga 19.35: Češke pesmi. 19.50: Koncert godbe na pihala. — 20.25: Operni preno. — 22.20: Sramlj. — Varšava 19.15: Skladbe za čelo in klavir. — 20: Orkestralni in zborovski koncert. — 22: Komorne skladbe. — Dunaj 12: Lahka glasba. — 16.05: Popoldanski koncert orkestra. — 17.30: Plesi, ki se pojo. — 19.40: O vnan-drovi in ljubimci. — 20.15: Harmonika s spremljevanjem kitare. 21.05: Dunajski sprehoji. — 22.20: Umetniške plošče. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 19.15: Kvintet igra za razvedrilo. — 20.10: Koncert malega orkestra. — 21.15: Melodije iz zvočnih filmov. — 22.35: Lahka in plesna muzika iz Hamburga. — München 19.15: Drobne skladbe (plošče). — 20.10: Spevoigra. — 21.40: Skladbe za čelo in klavir. — 22.30: Kakor Berlin. — Stuttgart 19: Tekmovanje godbenih instrumentov. — 20: Plošče po željah. — 21.15: Brevir za samotarje. 22.40: Stare komorne skladbe. — 23: Kakor Berlin. — 24: Nočni koncerti.

če le z mazincem pomigate, pa nisem prošil zastoj. Jaz sicer nisem kmet, toda sem — hvala bogu — iz trdne kmečke hiše in po srcu trdna kmečka korenina. Zvest grudi. Sem pa uradni te in te stroke s tolikimi službenimi leti. S smrtjo inspektorja je v Ljubljani izpraznjeno mesto šefa moje stroke. Mene ta poklic izredno veseli in tudi stranki bi lahko mnogo koristil. Zavistni ljudje sicer pripovedujejo, da nimam dovolj predstuda, da mi celo manjka neki izpit in seveda v stari Avstriji. Ali Jugoslavijo to kaj briga? Ali sem zastoj takoj obesil kokardo, ko so rekli, da je Jugoslavija prišla v našo deželo... Toda pojdiva tja, recite krepko besedo, kakor samo vi znate, pa bo! Zvestoba za zvestobo!

Pozdravljeni!

Vaš do groba zvesti in neomahljivi sokmiljenik.

Poslanca Joška je to pismo izredno globoko ganilo. Saj imajo politiki tudi srce, čeprav jim tega ni videti. Vrhutega je jako skrbno napisano. Čez vse štiri strani kancelijske pole. Vsaka važnejša misel pa je že z modrim in rdečim svinčnikom večkrat debelo podčrtana. Take stvari dajo važnost in potrebnost poudarek. N ostalem je tako pismo daleč vidno.

Takoj mu da prvenstvo. Položi ga na prvi kvart za danes popoldne.

Kdo bi takih pristavev ne protežiral in se za nje ne razglašal?

S polnim srcem pismo po pošti in nato

torbo vstopi v tisto dolgočasno zgradbo. Po hodniku dim cigarete in vonj po črni kavi. Stopa naglo in energično, kajti takemu človeku se mora pomoči! Mora!

Vrh stopnic doide svojega stanovskega tovariša, gospoda Jožeta od RD. Tudi ta prebira na hodniku različna pisma in nekaj išče.

— Zdravo! —

— Bog!

Ker trenutno ni vera v neposredni nevarnosti, prijazno kramljata med seboj. — Tudi ti tukaj? —

— Tudi, h generalnemu grem v osebnih zadevah.

Pred vrati stoječi sluga prekine razgovor, češ, da je »generalni« trenutno »za-uzet«. Ko pa nadaljnji j govor razkrije, da je notri samo poslanec Josip od RE, stopita oba narodna očeta v sobo.

Istočasno stoji sredi sobe tri stranke: RE, RD, in RT. Vsi trije godovnjaki patrona Kranjske, sv. Jožeta. Po programu in volivni agitaciji jako različni, toda v rokah države vsi trije enake liste, modro in rdečo podčrtane.

Generalni je pravkar razložil poslancu Josipu od RE, da iz te moke ne bo kruha, ker gospod, ki to mesto želi, nima kvalifikacije. Paragrafi so tu in ni leka zoper to.

To isto ponovi ob navedbi imena tudi poslancu Josku in Jožetu. Vsem trem strankam: RE, RD in RT istočasno.

Re kmeti ceremoniji se pristoja in sta

pijo na hodnik. Še le na zraku pridejo do sapa.

— To je že po hudiču — se prvi oglasi Joško od RT. Pri tej stranki je namreč dovoljeno kaj malega zakleti.

— Pokazita, kaj stojijo v vajinih pismih! Zamenjajo modro in rdečo podčrtane papirje, citajo in primerjajo. V glavnem ista vsebina, le male variante pri strankah. Na primer: v pismu gospodu Josipu od RE:

»Kaj nam je danes bolj potrebno, kakor demokracija, enakost in svoboda. Pravica in krepka nacionalna zavest! Zato smo jaz in vsa moja žlahta takorekčito od začetka sveta vaši prišastli. Borili smo se za vas in zdaj pomagajte...«

V pismu na Jožeta od RD pa:

»Kaj pa je človek brez vere? Kaj pomagajo fraze o demokraciji, o stanovski kmečki zavesti, če človek na dušo pozabi. Nekateri mislijo, da ne bo treba nikoli umreti. Zato zaničujejo mašnike. Jaz in moja žlahta doli do hrvaške meje pa smo od pamtveka v vašem taboru. Pri volitvah smo mnogo prestali za vas. Zato je red, če zdaj stranka stori meni to, kar je njena dolžnost. Bog živi! I, t. d.

Kraljestvo mode

Prvi topli plašči

Zaenkrat je sicer še čas za kostume, toda kdo ve: prvi hladni veter bo morda že prinesel mraz v deželo in kar hitro si bo treba omisliti nov, toplejši ali vsaj dati popraviti starega. Veliki modni saloni so seveda s tem že računali in njihove letošnje zbirke so že sedaj dobro založene s plaščmi nove linije 37-38. In ker veliki inozemski saloni prav za prav ustvarjajo modo, lahko rečemo, da je moda letošnjih zimskih plaščev že določena in da sedaj že vemo, kak-

Drapirane bluže

Vse bolj se nove bluže približujejo vzoru jesenskih oblek. Iz težjega tvoriva so, njihovi rokavi so daljši, barve temnejše. Zaenkrat so najbolj priljubljene bluže iz zameta, potem pa pride šele na drugem mestu v poštev lahko, volneno blago. Najbolj upoštevane barve za nove bluže so temno rdeča, olivna, medlo zelena in slivnato modra. Večina novih bluz ima drapirano obliko, ki daje životu letos tolikanj moderno žensko mehko. Kako si nova moda zamislija te prepenjave, ki večinoma izhajajo iz nabranih šivov, razvidite z naše skice.

Davek na šminkanje ustnic

To vprašanje je pokopano — pravijo — v Ameriki. Ideja je originalna, toda kakšni so praktični rezultati? Kako naj se izvaja kontrola? Na čem naj bazira delovanje kontrolorjev. Ali naj potujejo žene, da se preprečijo? To bi bil poklic, za katerega ne bi manjkalo kandidatov. Vsekakor bodo oni presenečeni, ko bodo »kontrolirale« elegantno damo, ki uporablja rdečilo »GUITARE«, poljubčki brez sledov, ker je neizbrisno. Kakor je znano, rdečilo »GUITARE« ustnice ne šminka, temveč daje ustnicam mladostno in naravno svežost, se čvrsto drži ter se ne razmaže niti pri poljubovanju. Uspeh je zamenjen. Rdečilo »Guitare« se dobi v osem prozornih in bleščečih nijansah. Je napredaj v vseh trgovinah te stroke. Cena: poskusni komad, zadosten za enomesečno uporabo din 9.—, večji luksuzni din 28.— in 45.—. Laboratorij Valdor, Paris, France, generalni zastopnik Ljudevit Schön (oddelek G/3), Zagreb, Jelatičev trg 1. — Uspeh zamenjen, sicer se vam vrne denar. — Čuvajte se potvorb!

Površnik

Bog mi je priča, da nisem imel namena umoriti uboga starega Jordeana, menjalca iz Amsterdama! Kakor se pišem Gusken priznam, da sem si hotel prisvojiti samo nekaj denarja, ki sem ga nujno potreboval, kajti v žepu sem imel samo še en srebrnik, ki mi je bil ostal od moje zadnje transakcije. Priznavam, da sem tat po poklicu, čeprav priznam brez dela okrog, a le kadar nimam sredstev za življenje. Imejte me za tatu, kolikor hočete — ampak o tem, da sem morilec, mi ne govorite! Zelite dokazati za to? Saj vidite, da sem v igri z Jordeanom izgubil glavo! Bežal sem od njega tako urno, da sem pozabil pri njem svoj površnik, površnik, čigar zepi so bili sijajno opremljeni. V njih je bilo vse polno majhnih, čednih prigrav, ki mi rabijo pri mojem delu. Kaj morem za to, da sem prinesel na svet tako fino občutljive roke? In kaj neki sem mogel storiti pri Jordeanu drugega, nego da sem si pri njem slekel površnik, ker je bilo v njegovem stanovanju naravnost vroče, Temperatura, etopnjevana z mojim razburjenjem, se mi je videla naravnost nezgodna. Moral sem odločiti površnik. Vidite —pravi morilec mora imeti boljše živce od mene. Morilec ne beži in ne pozabi površnika — posebno ne takšnega površnika! Verjemite mi, do belega dne nisem mogel zaspati očesa od razburjenja, ker sem nehotel preliči človeško kri. Še v vlaku, ki me je prepeljal čez francosko mejo, sem trepetal zaradi tega...

Tako se je torej zgodilo, da sem postal morilec starega Jordeana. Bil sem takore-

koč prisiljen izvršiti to dejanje. Zgodilo se je nehoti, z neakcijskim refleksnim gibom. Tisti, ki me poznajo, mi bodo gotovo verjeli. Dejali bodo: Guskers? Saj to je vendar mož sentimenta, razpoloženja! Fant, ki se ga poloti nervoznost in ga ob vsaki priliki oblije rdečica, potem ga zopet prebledi! Tako, vidite, je bilo tudi v Jordeanovem primeru. Stojte, je neslišno v sobo, presenečeni me je. En sam refleksni gib — pa je bilo po njem! Prisegam, da je bilo tako in nič drugače. Kar se pa tiče mojega bega v Francijo, rad priznam, da sem ga bil že prej pripravil. Ljubim Pariz! Vsako pot, ko sem imel denarja na pretek, sem šel na Montmartre. Po umoru Jordeana pa sem moral več mesecev pametno živeti, kar mi ni bilo posebno prijetno...

V Parizu seveda ne nastopam kot Gusken, tukaj večkrat menjam svoje ime. Po dogodku v Amsterdamu sem se izdal za Francisa. Dal sem si ostriž in ovrti brado, nisem vzel stanovanja na Montmartru, marveč sem se naselil v Quartieru Latinu. Miru nisem imel. Prav zato sem izhajal z denarjem od Jordeana tako dolgo.

Sele sčasoma sem zadihal svobodnejše, zaživel prijetno, urejeno življenje. Opoldne sem kosil, zvečer pa večerjal v Rue Jacob, nedaleč od akademije za lepe umetnosti. To je majhen lokalček, ki ima s papirjem pokrite mize. Slikarji in arhitekti vro tja v ogromnem številu. Kramljali se z nekaterimi izmed njih, posebno z nekim Jeanom Sabrieuxom, katerega čim je prišel tja, tem

in štiri vrezane žepi. Originalno učinkuje, če levi zgornji del okrasimo z živobarvnimi rožkom, po močnosti v barvi ovratne rute (1. skica).

Naslednji plašč je iz črtkastega tweeda z večbarvnimi vtaknili pičicami. Ima prav tako štiri peterokotne žepi, ki jih družita dva pokončna šiva. Plašč se tesno oprime pasu in je ravno krojen. Ovrtnik z velikimi, moškimi reveji je obložen s krznom (2. skica).

Mladostno učinkuje plašč z dečjim ovrtnikom iz astrahana. Iz astrahana sta tudi male, štrikotna žepka, ki ju obdaja prešit rob in pa kratki manšetki na ozihih rokavih. Ta plašč zapnemo s srednje velikimi, usnjenimi gumbi in s pasom iz blaga. Spodaj je krojen nekoliko širše (3. skica).

Lisice so zopet velika moda. Razkošni pariski modeli plaščev so po vsej dolžini positi s srebrnimi, sivimi, modrimi ali sivimi lisicami, včasih celo v dvakratnih ali trikratnih progah, ki dajejo takšnemu plašču širino krinoline. Tudi spodnji rob mnogih elegantnih plaščev je obrobjen z enako lisico, kakor jo vidimo na ovrtniku. Nu, za naše skromne razmere menda zadostuje popoldanski plašč z velikim ovrtnikom iz lisice, ki tako laska vsakemu obrazu. Plašč zapnemo namesto z gumbom s pentljo iz blaga. Zanimivi so prešiti robovi na desni strani pasu (4. skica).

Temno zelen plašč iz finega sukna opremimo z ozkimi progami iz sivega astrahana. Te proge se na enem koncu užejujejo v konico. Prišijemo jih tako, da se konice srečajo ob pasu, kar navidezno zoži obliko živila. Tudi postrani vrezani žepi so obšiti s krznem obrobkom (zadnja skica).

Nov zimski plašč

novo

krzno

pri

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg 5

Zdravniška posvetovalnica

V. B. M. S.: Zdravnik, ki je postavil sporočeno diagnozo verjetno misli, da gre za kronično vnetje grla vsled kakšnega trajnega dražljaja, ki je mogoče v zvezi s poklicom, ali pa je temu vzrok prekomerno kajenje. Zdravljenje je odvisno v prvi vrsti od tega, da li je mogoče odstraniti vzrok vnetja. Samo toliko vam morem odgovoriti na vaše vprašanje.

Isti. Opisana nastojanja ne povzročajo vidnih poškodb. Pač pa so pogosto posledno vzrok kapi.

Sirna: Proti opisani nadlogi uporabljajte žodstoliti salicilni spirita.

30letni: Mislim, da bi bilo za vas najbolje, da za nekaj časa odidete na oddelek za ušesa, nos in grlo kakšne večje bolnice, ali pa klinike. Proti tej bolezni uporabljamo med drugim tudi posebne injekcije. Končno pride v poštev tudi operacija. Pojdite kot rešeno v bolnico, kjer bodo, potem ko vas pregledajo, določili program vašega zdravljenja. Opozorjam vas, da traja zdravljenje običajno zelo dolgo in da tudi uspehi niso povsem zadovoljivi.

L. M. E. B. Vsaka domneva, bodisi, da ste noseča, odnosno, da niste noseča, bi bila v tem času preuranjena. Verjetneje se mi zdi sicer, da ste imeli normalno perilo, da si je le malo časa trajalo, vendar ne morem tega s sigurnostjo trditi. In tako ne preostane drugega kot, da počakate do drugega termina. Tudi osebna preiskava ne bi

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v kopališče

Toda
Vsakdo
bi moral dati za zdravje
letno 100—150 dinarjev
in piti mesec dni
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC
onega z rdečimi srci.

imela pomena, ker ne bi mogla docela pojasniti situacije.

S. P. Prvi znaki sifilisa se pojavijo približno 3 tedne po obdevanju v obliki male rane. Nekoliko kasneje se pojavijo šele drugi znaki, ki so tipični za to bolezen. Tudi v tem štadiju, ko se je pojavila samo šele ranica, je mogoče z gotovostjo spoznati, odnosno diagnosticirati sifilis. To je velikega pomena, predvsem glede zdravljenja, ki je tem uspešnejše in tem krajše, čimprej se začne. Zato vam svetujem, da greste takoj k specialistu za kožne in spolne bolezni, da ničesar ne zamudite.

ŠAH

Sahovska reprezentanca Maribora je odigrala v nedeljo v Gradcu revanžno tekmo z reprezentanco Gradca na 20+1 (damski) deski. Lani je doživel Maribor hud poraz, tokrat je s kompletnim mostvom dosegel zelo časten neodločen rezultat 10½ : 10½. To je za Maribor tem večji uspeh, ker ima Gradec ob mnogo večjem številu prebivalstva seveda tudi neprimerno več šahovskih klubov in organiziranih šahistov nego Maribor, razen tega pa graška reprezentanca predstavlja obenem najboljši šahiste cele avstrijske Štajerske.

Dne 11. t. m. je med šahovskim kongresom v Worcesteru v Angliji nenadoma umrl šahovski urednik londonskih »Times«, Ed. Tinsley, star 68 let. Urejeval je šahovsko rubriko v »Times« več desetletij in je kot poseben poročevalec svojega lista prisostvoval skoro vsem večjim mednarodnim turnirjem, m. dr. tudi blejskemu l. 1931.

V turnirju Semmering-Baden je bilo po 9. kolu stanje: Keres 7, Fine 5½, Reshevsky 5 (1), Capablanca 5, Flohr 4½, Ragozin 3½, Eliskases 2½, Petrov 2 (1). Po 5. kolu je nastal v turnirju zanimiv obrat: žrtve so začele padati tudi v vodilni skupini. Junak turnirja je postal najmlajši udeleženec Keres, ki je zaporedoma porazil Reshevskega, Flohra in Ragozina, med tem ko se mu je Capablanca s kmetom manj le se težavo rešil v remis. Po vsej priliki bo Keres sedaj že vodstvo obdržal tudi do konca. Na drugem mestu se krepko drži Fine, četrtno je vse štiri partije 6. do 9. kola samo remiziral (z Eliskasesom, Reshevskim, Flohrom in Capablancem). Reshevskega še nadalje spremlja sreča, s Fineom je stal že izgubljen. Porazil je še Eliskasesa, s Petrovom stoji v prekinjeni partiji slabše. Capablanca je svojo edino dosedanje zmago dosegel proti — Flohru, sicer je remiziral še s Petrovom. Flohr je z dvema porazoma padel na 50% in bo svoj položaj v zadnjih kolu pač že težko bistveno popravil. Ragozin, Eliskases in Petrov so še vedno zelo zaostali, četrtno so dobili vsak po eno partijo med seboj. Ragozin je porazil Petrova, Petrov Eliskasesa, Eliskases Ragozina. Tako je ostala njihova razvrstitev neizpremenjena.

Vasja Pir.

Točno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Hollywoodska lepota za vse narode

Potem, ko so ženske vsega sveta svojo polt spremenile v »hollywoodsko polt«, je najznamenitejšemu hollywoodskemu strokovnjaku za šminkanje, Maxu Factorju, uspelo, da je zbral v svojem lepotnem salonu celo vrsto mladih deklet različnih narodov, da bi na njih dokazal, kako ustrezajo njegove šminke kožam žensk vseh narodov in plemen. Silka nam kaže od leve proti desni Japonko Joši Sato, Francozinjo Verano Reidovo, Mehikanko Movito Castanedo, Južno Američanko Delijo Rodriguez, Anglinjo Mary Bruder, Kitajko Florence Ung in na zadnje Maxa Factorja samega.

Je začelo srce burno utripati... Ali je mogoče? Ali ni to tisti plašč, ki sem ga bil pustil pri Jordeanu po umoru? Ali pa mu je na las podoben? Model je en in isti...

Ravnatelj je dejal:

»Vidite, ta plašč ni ne lep ne tople. Jaz pa sem se zdržnil. Moral sem se popolnoma obvladati, da sem zakril znebo, ki se me je polotila. In sem smuknil z rokami v rokave.

Louissetta je nenadoma spregovorila: »Glejte nu, kako dobro vam ta plašč pristaja!«

Jean je pripomnil: »Stoji vam kakor ulite!«

Bil sem izven sebe. Vse se je zgrnilo okoli mene. Čemu? Vtaknil sem bil namreč roke v žepi, v katerih je bilo še vse vlomsko orodje. Zlodej sem mislil, je treba vse prevariti! To je nastavljena past! Le čvrsto in pozor! Rekel sem:

»Kaj pa je pri vragu v teh žepih, Čuden plašč!«

Jean Sabrieux in ravnatelj sta me pozorno motrila. Ravnatelj je zdaj za zdaj z očesom oslinil Sabrieuxa, temu pa se je na licih risal smeh. Ki ga dotle še nisem bil opazil pri njem.

»Gusken!« me je pozval. »Bodite kavalir! Saj vidite, da se ne obvladate dovolj dobro v kočljivem položaju! Ta trik mi je uspel. Opazili smo takoj, kako ste v žepih otipali vlomilske priprave. To je vaš površnik. Kaj niste vi tisti, ki je umoril Jordeana, menjalca iz Amsterdama? Vilit, jaz sem kriminalni nadzornik Sabrieux.«

Louissetta je bila izginila. Tako se je kon-

SCHERK
PARIS-NEWYORK

ŠOLA

ZA

NEGO-

VANJE

LEPOTE

Din 18.-35.-56.-

Sirotina miss Amerika

Vsa Amerika govori o žalostni usodi 17-letne miss Cooperjeve, ki so jo v Atlantic Cityju proglasili za miss Ameriko.

Cepnav je mlado dekle nezasišeno lepo, ima krasne plave lase ter najlepše zobe in noge na svetu, kakor trdijo izvedenci, pa so ji vse hollywoodske filmske družbe in sloviti music-halli ponudili sijajne pogodbe, se je zapelo v svojo sobo in joče tam ves dan. Zakaj? Nje oče je izjavil, da se njegova hči odpoveduje naslovu gospodične Amerike, kroni, ki ji je pripadla, in vsem pogodbam. In zakaj? so ga vprašali reporterji. Mož je skoraj pobesnel: »Zato, ker nečem, da bi moja hči umrla. V teh osmih dneh, od kar so jo izvolili za kraljico ameriških lepotic, se je morala odzvati toliko vabilom, svečanostim in sprejemom, da je izgubila pet funtov teže. To v enem samem tednu!«

Vsa javnost se bavi s to ameriško tragedijo in splošno pravijo, da bo miss Cooperjeva zavoljo te izjave svojega očeta izgubila še nadaljnjih pet funtov.

Štirje sloni

so se ponesrečili

Nenavadna nesreča se je pripetila na majhni postaji v bližini Göttrita na Nemškem. Tam se je iztrilo nekoliko voz posebnega vlaka, ki je vozil opravo in menadžerjo znanega cirkusa Krone.

Štirje sloni, ki so bili v teh vozovih privezani za zadnje noge, so zašli v hud položaj. Obležali so na svojih hrtih in dobesedno viseli na svojih verigah. Vozove so morali prerežati in njih strehe prežagati, da bi mogli živali rešiti. Vse štiri so bile poškodovane, vendar hudih posledic ne bo.

Stroj diha namesto človeka

Bolnik z železnimi pljuči — Pet in dvajset zdravnikov, inženirjev, mehanikov in elektrikov za enega pacienta — Ameriška medicina pred hudo preizkušnjo

Pred kakšnim poldrugim letom je mladi Frederick B. Snite, sin čičaškega milijonarja, s svojim očetom odpotoval po svetu. V Pekingu je hotela usoda, da je obolel za

otroško paralizo

Posledica te nevarne bolezni je bila, da se mu je telo počasi omrtvilo, takisto tudi pljuča. Ostal je prava človeška razvalina, ki ni mogla sama od sebe niti dihati. Obupani oče je poskušal vse, da bi si ohranil sina živega. Zvedel je med drugim za čudežno medicinsko iznajdbo, tako zvana »železna pljuča«. S težavo mu je uspelo, da je v Pekingu našel takšno napravo, gotovo edino na Kitajskem.

Pljuča, o katerih govorimo, so velik

železen valj

pravo centralo pip, cevi in merilnih instrumentov. V ta valj so bednega bolnika položili tako, da mu je samo glava molela ven. Z električno silo poganja stroj pacientu zrak v pljuča in mu ga v pravem ritmu spet iztiskava. Stroj diha namesto človeka. V tem stroju se bolnik ne more niti ganiti. Živi tako rekoč

samo še z glavo.

Štirinajst mesecev je mladi Snite prebil na ta način v Pekingu, ko ga je premagalo domotožje. Prosil je svojega očeta, da bi se vrnila v Chicago. Očetovi ljubezni in denarju je uspela na zadnje rešitev težavnega vprašanja, kako spraviti Fredericka z njegovo

300 kg težko pripravo,

iz katere ne bi mogel niti za sekundo, najprej do Sanghaja in potem preko Tihega oceana in ameriške celine v Chicago.

Najprej so zgradili poseben tovorni avto, ki proizvajal električni tok. Na ta avto so naložili čudežen aparat, ki so ga priključili Tako so bolnika odpeljali na pekinško postajo. Vlak so morali priključiti poseben voz,

ki je proizvajal tok.

Tako je šlo do Sanghajskega pristanišča, kjer so štirje krepki moške prinesli Fredericka z njegovim aparatom na krov ladje. Z tolnikom je potovala majhna četa 25 oseb, zdravnikov, inženirjev, mehanikov in elektrikov, ki imajo samo to nalogo, da čuvajo nad življenjem mladega Snitea in nad delovanjem njegovih železnih pljuč.

Prevoz preko Tihega oceana je uspel. V

San Franciscu je ladjo pričakovala že velika radovedna množica.

Aparat in bolnika so prenesli to na električni tovorni avto, ki so ga bili prepeljali z ladjo čez ocean. Na postaji je že čakal poseben voz. Prihod v Chicago je zbudil nemara še večjo pozornost nego v San Franciscu.

Ponovno je prišlo tu do nevarnega trenutka, ko je bilo treba aparat

z bliskovito naglico

odklopiti od železniškega voza in ga priključiti električnemu toku tovernega avta. Samo majhna zamuda bi pomenila bolnikovo smrt. A tudi tokrat je šlo vse po sreči. Bolnika so spravili takoj v bolnico v poseben prostor, ki so ga pripravili nalašč zanj. Mislili bi si, da se mora mladi Snite v svojem bednem položaju čutiti pač kot najbolj nesrečnega človeka pod soncem. To pa ni res.

Srečen je,

da je spet v domovini in se neprestano smeje. Njegov oče pa upa, da ga bo zdravna umetnost ameriških zdravnikov vendarle ohranila pri življenju in ga ozdravila.

Dunajska Rotunda v plamenih

Pred tednom dni je pogorela slovita dunajska Rotunda, kjer so se vršile vsako leto velesejnske prireditve. Slika kaže gasilce pri gašenju požara, ki je uničil nad 60letno zgodovinsko stavbo do temeljev

Petnajst usodnih „yesov“ in „ouijev“

Vesele mornarske poroke v francoskem pristanišču

Ameriški parnik »Raleigh« se je ustavil za nekoliko dni v pristanišču francoskega mesta Villefranche in ta obisk je imel presenetljivo posledico, ki je postala očitna komaj dve uri pred njegovim odhodom. Petnajst dvojic se je namreč tedaj poročilo, in sicer petnajst ameriških mornarjev s petnajstimi mladimi Francozinkami.

Da so teh petnajst zakonov sklenili v zadnji minuti, je imelo svoje posebne vzroke. 15 plus 15 je namreč 30 in 3 je srečna številka, v katero trdno verjamejo tako ameriški mornarji, kakor njih francoske neveste. Toda župan, ki bi moral poroke izvršiti, je ugotovil, da eden izmed mladih mornarjev še ni bil dosegel starosti, ki je na Francoskem potrebna, da se lahko poroči. Dekletovi starši so bili sicer za to, da se njih hči poroči z mladim mornarjem, toda župan se je branil izvršiti poročni obred, dokler bi ne imel privoljenja ženinovih staršev v rokah. Torej je moral mladi mož brzojaviti v Ameriko. Odgovor se je malo zakasnil, njegovi starši namreč prebivajo v oddaljeni farmi v

notranjosti Zedinjenih držav. Šele dve uri, preden je ladja odpuhla, je prispela brzjavka sledeče vsebine: »Mnogo sreče. Gotovo ji ne bo slabše nego je prvi.«

Župan je kar zjajal: najmlajši izmed mornarjev je bil torej že prej nekoč poročen, pa čeprav ni bil dosegel oficelne starosti za zakonski stan! Vendar pa se ni več obotavljal in tako je petnajst parov pred njim izreklo petnajst usodnih »yesov« in petnajst usodnih »ouijev«.

Doslej namreč ne govorijo niti Američani francosčine, niti ne njih francoske neveste angleščine. Razumejo se med seboj samo z znaki in je torej dana vsa podlaga, da se bodo tudi nadalje kar najbolje razumeli. Oboji so prepričani, da bi srečen zakon nikakor ni potrebno, da bi mož razumel materinsko svoje žene in žena materinsko svojega moža.

Najmlajši izmed mornarjev je imel celo govor, v katerem je dejal: »Če se ne razumemo z besedami, tem bolje! Tako bo nevarnost manjša, da bi se napačno razumeli in do besednih prepričav sploh ne pride.«

Osemnajst let je spal v krsti Čudaštvo 90 letnega ameriškega starca

Frederik Jesse, 90-letni možakar iz Akrona v državi Koloradu, je te dni umrl in so ga pokopali. To bi ne bilo samo na sebi nič posebnega. Zanimivo je le to, da so ga pokopali v krsti, ki si jo je izdelal sam in ki je zadnjih 18 let v njej spal.

Požar

v pariški veleblagovnici

V pariškem predmestju Aubervilliersu je nastal v neki veleblagovnici požar, ki so ga le z veliko težavo ugasnili. Škoda cenijo na poldrug milijon frankov.

Nezaželeni gostje na svatbi

Odganjali so jih s steklenicami in stoli ter z noži

Na neki poročni slavnosti v vasi Krzykowiceh v vzhodni Zgornji Šleziji je prišlo do pretepa, ki so se vanj vmešali skoraj vsi vaščani. Svatje, ki jih je bilo 21, so iz slavnostne dvorane napodili nekatere nezaželjene goste in so vrata zabarikadirali. Odgnani so vdrli v dvorano skozi druga vrata, nakar so se s svati spoprijeli.

Steklenice, stoli in noži so imeli pri tem pretepu odločilno vlogo. Končno so svatje nasilneže spet napodili na cesto, tam pa je

že čakalo kakšnih 150 oseb, ki so se pridružili takoj pretepenim. Svatje so se morali umakniti in so iz zaprte dvorane metali na oblegovalce vse, kar jim je prišlo pod roke, oblegovalci pa so jih obmejavali s kamenjem.

Šele ko je prišla močna četa orožnikov se je pretep končal. V dvorani je bilo vse razbito, okvirji vrat in oken so bili deloma iztrgani, celo zidovi so bili poškodovani. Nad 80 šip je razbitih. Orožniki so aretirali mnogo ljudi.

Pravda za 50 milijonov funtov

Abdul Hamidova zapuščina pred sodniki

Pred sodnim dvorom v Curihu se bo v kratkem začela razprava zavoljo zapuščine I. 1918. umrlega turškega sultana Abdula Hamida. Gre za kakšnih 50 milijonov funtov šterlingov. Ljudje, ki se potegujejo za ta denar, so raztreseni po vsem svetu in se pravda med seboj, da je vselej.

Za stvar se zanimajo Sirija, Mezopotamija, Irak, Palestina, Tripolitanska, Cirenaika, Albanska in Transjordanija, skratka vse staro otomansko cesarstvo. Za temi državami, ki se potegujejo za dedščino, stoji Anglija, Francija, Italija, Grška, današnja Turčija in tudi Amerika.

Ko je Abdul Hamid umrl, je zapustil svojih 22 dedičem veliko imetje, ki je bilo razdeljeno po vsem otomanskem carstvu. To carstvo je šlo s koncem svetovne vojne v kose, dediči so zahtevali svoje deleže od držav naslednic stare Turčije. Te države so bile do razpadle države v različnih odnosih, nekatere so bile njene upnice, druge njene dolžnice, pa so si staro carstvo pri zeleni mizi med seboj razdelile. Umljivo je, da je že to težko prizadejati Hamidove dediče.

Tedaj je nastopila še neka zanimiva osebnost. Bil je to ameriški državljani pacifist John de Kay, ki je imel v mnogih finančnih poslih ulogo svetovalec. Dediči Abdula Hamida so mu zaupali svojo stvar. Toda John de Kay je nekega dne

izginil. Eden njegovih zaupnikov je imel v rokah vse listine, ki so vsebovale zahteve do dedščine. Med tem je že 17 dedičev v Ameriki ustanovilo dve družbi, ki sta dobili pravico potegovati se za dedščino.

V razpravi se bodo imenovala sloveča imena pripadnikov vseh mogočih držav in morda bo stopil na dan tudi skrivnostni John de Kay. O njem pravijo, da ima ključ vse zadeve v svojih rokah.

Povsod manevri...

Za današnji položaj v svetu je značilno, da se vrše v tolikih evropskih državah letos jesenski manevri. Francoske vojaške vežbe v Normandiji se bližajo koncu. Začeli pa so se že nemški manevri, ki jih bo obel Mussolini z italijanskim generalnim štabom. Tudi Rusi prirejajo manevre v velikem obsegu in bodo na njih preizkusili nov tip tankov. In tudi Bolgarija to ima v kratkem svoje manevre, prva izza balkanske vojne I. 1912. Teh vojaških vaj se bosta udeležili dve diviziji pehote, vodil pa jih bo vojni minister general Lukov. Na 19. oktobro zasedbe bolgarskega prestola po kralju Borisu dne 3. oktobra bo velika parada čel, katere se bo udeležil kralj s svojim spremstvom.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ločitev „letečih zakoncev“

Letanje je letanje, ljubezen pa ljubezen — Medsebojna nestrpnost med Jimom Mollisonom in Amy Johnsonovo — Kaj se je zgodilo med njima?

»Leteča zakonca«, Jim in Amy Mollisonova, sta se dala, kakor vsi vemo, ločiti. O vzrokih te ločitve so krožile najrazličnejše vesti. Te dni je izšla knjiga Jima Mollisona, »Playboy of the Air«, ki zelo odkrito poroča o pravem vzroku. Amy je sicer dejala, da je Jim iz pogoste od strani najprej vse rožine in da opisuje samo senčne strani njunega zakona, toda bralci si utegne tudi sam napraviti dobro sliko o tem svojevremenskem letalskem zakonu.

»Za spremljevalko na svojih poletih bi si ne izbral nobene druge nego Amy«, priznava Jim. »Samo da bi bila tudi v zasebnem življenju tako pogumna in zanesljiva kakor je v letalu! Po nesreči pa ista ženska ni vedno primerna tako za nevarna podjetja, kakor za prijetnosti življenja.«

Samega sebe opisuje Jim kot ponočnjaka, ki zaživi šele tedaj, ko se stori noč in se zasvetijo svetlobne reklame. Tembolj čudna je zato njegova pritožba, da njegova žena nima posebnega smisla za domačnost.

Dva tedna po poroki je letel Jim sam iz Anglije v Ameriko in kmalu po njegovem povratku je letela Amy iz Londona proti Kapskemu mestu. Ko je Amy prispela iz Singapure, je imela za svojega moža samo neželjski oddih časa, potem se je spet sama vrnila, da bi prekoslala rekord na progi London—Kapsko mesto. »Ali si lahko predstavljate mirno zakonsko življenje pod temi pogoji?« vprašuje Mollison. »Že v prvih mesecih najinega zakona sva morala trpeti zavoljo najine medsebojne nestrpnosti. Tudi to ni dobro, če prideta bolj ali manj znana človeka, kakor midva, po ženini krivdi povsod prepozno in zbijata s tem neprijetno pozornost.«

Na večer svojega poleta čez Atlantik je bil Jim v New Yorku. Istočasno so listi priobčili vest, da je Amy v Londonu izjavila, da se bo dala od moža ločiti. Jim je

Le dobro milo

zaslužil Vaše zaupanje. Tako milo je naše domače

HUBERTUS

milo. — Preizkusite ga tudi Vi in ostali voste pri njem!

Kitajski denar za mrliča

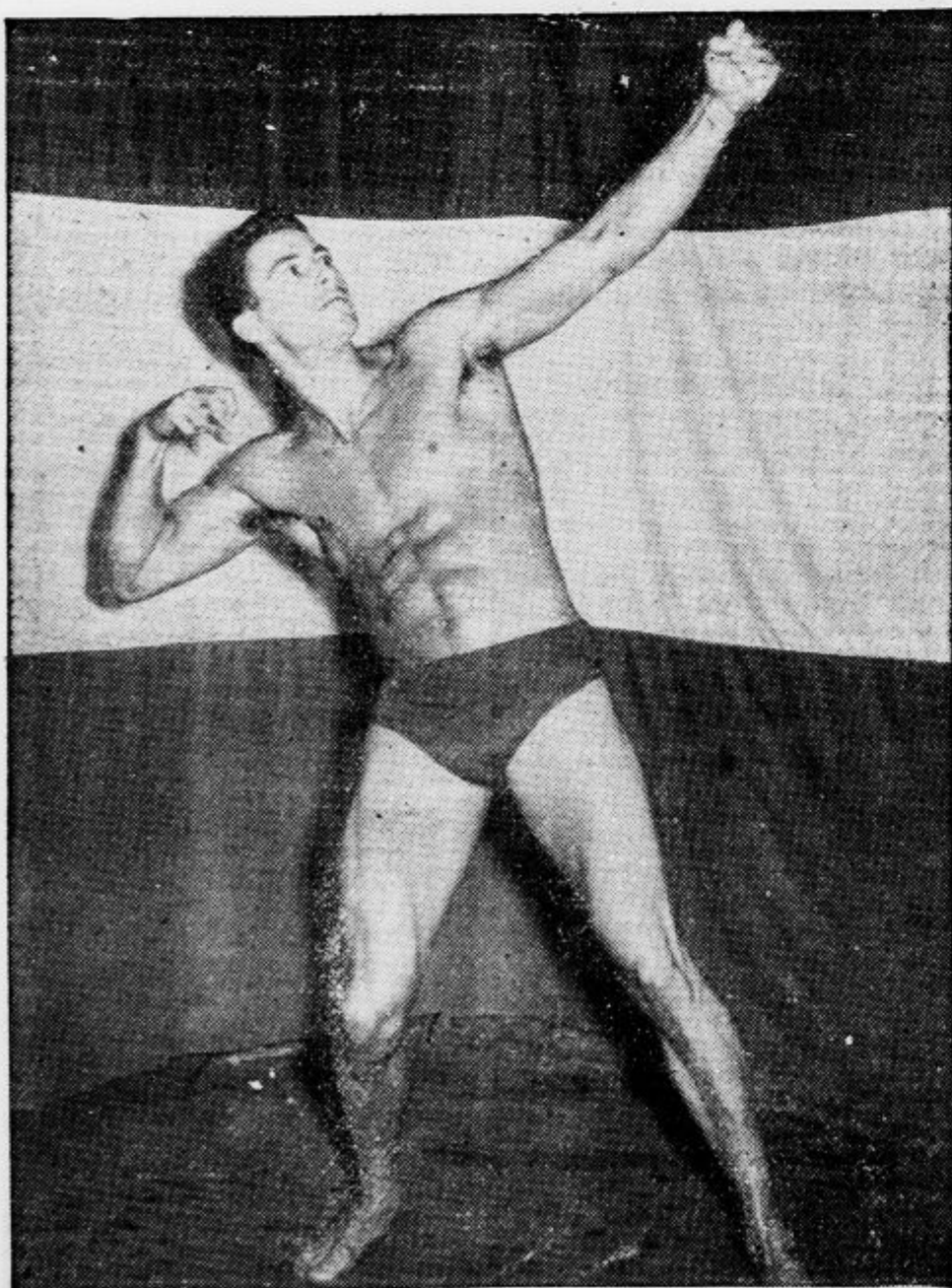
Bankovci in novci, prevlečeni s srebrno in zlato peno

Ker si Kitajci predstavljajo, da človek v onostranstvu ne živi nič drugače nego na zemlji, imajo navado, da dajejo mrtvecem poleg drugih stvari v grob tudi denarja. Ta denar pa je nekaj posebnega. Tiskajo ga v podobi bankovcev na navaden papir in ga opremijo z vsemi žigi in napisi, ki vele, da je takšne bankovce izdala banka v mitničnem mestu Fengtchengu, kjer ima vladar dežele mrtvih svojo rezidenco, za rabo v podzemlju ali v nebesih. Denar za mrtvece pa izdelujejo razne tvornice tudi v podobi zlatnikov in srebrnih dolarjev — a ti kovanci so seveda iz trdega papirja, ki ga prevlečejo z zlato ali srebrno peno. Prodajo jih kakor mrtvaške bankovce v posebnih trgovinah.

Denar, ki je namenjen za življenje v ono-

stranstvu, sežgejo poleg pokojnikovega groba kakor modele vsakdanjih potrebščin, ki so namenjeni rabi v onostranstvu. Če umre bogataš, mu darujejo poleg kupov papirnatega denarja papirne posnetke stvari, ki so mu bile na razpolago v tem življenju: hiše, opravo, avtomobile, ure, čajno posodje, sluzabnice in celo gramofone.

Najlepši atlet Evrope v l. 1937

Za najlepšega atleta Francije in Evrope je bil letos spoznan Jacques de Moullins

Hladna jesen že prihaja... varujte se prehlada!

Nudimo Vam odgovarjajoče jesensko blago za obleke in površnike v raznih kvalitetah. Na željo Vam izgotovimo obklo ali površnik prvovrstno in po meri tudi pri nas v lastnem ateljeju.

Izgotovljene obleke, površniki, hubertusi, dežni plašči itd. vedno v zalogi pri tvrdki

DRAGO SCHWAB,

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 7

A NEKDOTA

Po svečani otvoritvi mirovne konference v Parizu, sta šla angleški ministrski predsednik Balfour in predsednik konference Clemenceau skupaj po stopnicah navzdol. Anglež je nosil cilindar, dočim se je bil Clemenceau zadovoljil z »melonoc«. Balfour se je zdela, da gleda Francoz začuden na njegovo pokrivalo, tako da se je ustrašil, da-li je cilinder »oblečen«. »Dejali so mi, da je cilinder predpisan,« se je skušal Clemenceau opravičiti. »Meni tudi,« je odvrnil Clemenceau.

VSAK DAN ENA

»Vi imate res lepo restavracijo! S svinjsko pečenko mi ne morete več postreči, teletje koltle so pospravili že drugi gostje — torej mi prinesite moj plašč!«

»Oprosite — tudi tega nimamo več.«

©Politikand

Četrto kolo v ligi

Danes bo oddanih zopet 10 točk

Štirinajst dni ni bilo razburjenja zaradi točk v ligi. Danes pa se začne znova, in sicer IV. kolo tega tekmovanja, v katerem nastopijo spet vseh 10 klubov. Glavna pozornost našega nogometnega občinstva bo to nedeljo obrnjena v Beograd, kjer bosta igrala

Jedinstvo—Ljubljana

Naša enajstotica se doslej ne more poašata s posebno velikimi uspehi v tej konkurenci. Dvakrat je bila v Zagrebu in dvakrat se je vrnila s porazom, doma pa je proti sarajevski Slaviji srečno izvela obe točki in ostala na VIII. ali — kakor hočete — IX. mestu prvenstvene tabele. Današnji njegov nasprotnik Jedinstvo je novinec v teh tekmah, in je tako tudi začel igrati v njej. Toda pred 14 dnevi je proti Basku dobil prvi dve točki in zavzel s dvema točkama in samo zaradi slabše razlike golov zadnje mesto v tabeli. Na boljšem je že zaradi tega, ker igra doma, naši pa so zunaj še mnogo slabši, kakor so drugi, kadar so zunaj. Točke bi bile pa zelo, zelo potrebne!

Druga tekma bo tudi v Beogradu, in sicer med

BSK—Hašk

Hašk gostuje že drugič v Beogradu v tej sezoni. Zagrebški akademiki doslej še niso izgubili nobene tekme in vse kaže, da bodo v letošnjem prvenstvu igrali še važno vlogo. Seveda tudi BSK ni nasprotnik, ki bi bil kar tako, da bodo imeli Haškovi težak posel, če bodo hoteli ohraniti dosedanje vrsto uspehov. V lanskim ligi sta bila rezultata 1:2 in 4:0.

Tretje srečanje današnje nedelje je v Zagrebu, in sicer

Concordia—Jugoslavija

Zanimivo je, da Jugoslavija dozdaj še nikoli ni porazila Concordije v Zagrebu. Po vsem tem bi bil res že zadnji čas, da bi beograjska enajstotica vendar enkrat pretargala vrsto teh neuspehov na zagrebških tleh. Toda »rdeči«² zdaj paš niso v veliki formi in je zelo veliko vprašanje, če bodo mladi Concordiji kos. Lani je bilo 0:7 in 4:2.

V Splitu bosta igrala

Hajduk—Gradjanski

Zagrebčani imajo to nedeljo med vsemi klubi gotovo najtežjo nalogo. Če zmagajo v tej tekmi, se bodo njihovi izglezi za prvo mesto znatno izboljšali. Presenečenja pa v sportu niso nikoli izključena, posebno tedaj, kadar igra dva moštvi, kakor sta Hajduk in Gradjanski. Saj je še v spominu, da je Hajduk nedavno prav temeljito obračunal z BSKom. V lanskim tabeli se blestila pičila rezultata 0:1 in 1:1.

Naslednje prizorišče današnjih tekem za ligo pa je Sarajevo, kjer se bosta srečala

Slavija—Bask

Bask odhaja to nedeljo na prvo gostovanje iz Beograda. Tudi njegova naloga ni posebno lahka, ker je znana stvar, da v Sarajevu točke niso poceni. Lansko leto sta se ta dva nasprotnika razšla z rezultatom 2:2 in 4:2.

Zanimiv in napet spored, ki mora pogoniti kri v slehernem nogometnem prijatelju. Ne nazadnje tudi ljubljanskim, ki se dobro zavedajo, da bi se Ljubljana že morala povzpeli iz vrste onih, ki nihajo okoli konca tabele.

Četrto kolo v LNP

Kje bodo danes igrali za točke?

Današnji prvenstveni spored za podsavne točke obsega naslednje tekme: v Ljubljani: na igrišču Hermesa ob 15.30 Hermes—Jadran s predtekmom Hermes—Ljubljana jun., ob 14.40.

na igrišču Jadrana: ob 9.30 Slavija—Zalog, ob 11. Jadran—Korotan jun. na igrišču Mladike: ob 9. Mars—Mladika jun., ob 10. Mladika—Korotan. na igrišču Most: ob 15.30 Moste—Grafika.

v Mariboru: na igrišču Železničarja ob 10. Železničar—Maribor jun., na igrišču Rapida ob 15. Maribor—CSK.

v Celju: na igrišču Celja ob 14. Jugoslavija—Laško, ob 15.30 Celje—Trbovlje, v Trbovljah: na občinskem igrišču ob 10. Retje—Dask, na igrišču Amaterja ob 15.30 Amater—Atletiki in

v Kranju: ob 15.30 Kranj—Reka. Razen tega so še važna srečanja v Čakovcu med Gradjanskim in Rapidom, v Murski Soboti med Muro in Železničarjem, v Lendavi med Lendavo in Slavijo, v Ptujju med Dravo in Ptujem ter v Strazaru med Savico in Kovinarjem.

Mladi maratonec iz Zasavja

Stane Jančar, član SK Litije, živi skromno kakor mnogo naših znanih sportnikov

Na letošnji balkaniadi v Bukarešti je sodeloval tudi Stane Jančar, član SK Litije. Kot edini Jugosloven je vzdržal do konca 42 km dolgo progo. O razmerah in težavah v katerih dorasča naša podeželska sportna mladina, govori pričujoči članek:

Na letošnji balkaniadi je bila zastopana tudi zasavska metropola. Tja je odrinil član SK Litije, naš Stane Jančar, ki se je do konca imenitno držal in je prišel na cilj kot edini izmed Jugoslovenov. To pot se je udeležil prvič večje sportne prireditve, upamo, da bo se napredoval in se kmalu povzel na vodilno mesto. Saj je še mlad, korajžen, vztrajen. Prav za prav se vzgaja za sportnika prav sam. Kadar se mu nudi prilika, marljivo trenira, s svojim vzgledom je odtegnil že nekaj svojih mladih prijateljev gostilni in nikotinu, leti gredo za njegovim vzgledom in se oprijemljejo rajši sporta. Stane Jančar je izšel iz sokolskih vrst. Bil je marljiv telovadec, no, zdaj, ko se specializira za dolgo progo je popustil v sokolski telovadnici.

Prvič se je udeležil sportnega boja leta 1935. Tekel je na progi smatno—Grbin—Litija za vidovdanske pokal. Takrat je zasedel drugo mesto in je bil nagraden s knjigami Mladinske Maticice. Pri maratonskem teku ljubljanskega podsavskega leta 17. julija pa je dobil tudi spominsko kolajno.

Stane je predilničar, zaposlen je v »Spinolux«. Tudi vsa ostala družina je predilničarska. Stane je po 8 ur na dan na delu. Dva tedna ima jutranji »sihte«, tedaj začne z delom ob 6. uri, vrne se ob 14. Delo ga zbuja, truden prihaja domov, pa kljub temu gre še na trening. Največkrat jo udari na Savo, po levem bregu dol, po desnem nazaj, kar znese skupaj 14 kilometrov. Na Savi mora te ublažiti. Tam ima slabe skušnje, sicer se pade za njim psi, ki so mu ob prvih treningih posteno pomerili hlače in bedra... Kadar je bolj spočit, zlasti ob nedeljah in praznikih, pa jo ucvrči iz Litije po zavrstiški dolini do Trebeševca. Na koncu doline se v potoku zmije, pa se brž okrene. Ko prime za domačo ključko, ima za seboj 28 kilometrov vztrajnega teka. Večkrat ga sreča sredi samotne doline kak kmetijski očanec. Stane švigne seveda mimo njega, dobro pa čuje kmetovo začudenje in opazko: »Da se mu le ljubi teči, ko se še meni komaj hoditi da!«.

Na štirinajst dni zamenja Stane posad in tedaj gre na delo ob 14. uri, vrne pa se šele ob 10. ponoči. Teh štirinajst dni je skoraj za trening izgubljenih, sicer bi se vrnil z dopolnjenega treninga ubit in nezmožen za naporno osmurno delo. »Srečno si želim, da bi dobil lažjo, primernejšo službo, da bi se še lažje posvetil treningu. Vem, da bi bil potem moji uspehi še večji, pripoveduje mladi mož.

O bivanju na bukarški balkaniadi ve naš fant povedati mnogo zanimivega, saj je videl veliko sveta in si je nabral mnogo nepozabnih spominov. Domači klub mu bo priredil v kratkem pozdravni večer, naš »Romun«² pa bo povedal takrat nekaj svojih vtisov.

Za maratono so se javili v Bukarešti 4 Jugoslovenci: Vidovič, Belaš, in Zemljak, vsi trije člani zagrebške Concordije, ki so

s posebnim zanimanjem maratonski tek. Svojim članom gre Concordija v vseh pogledih na roko, oskrbi jim primerno službo in jim da tudi vsa druga sredstva za uspešen trening na razpolago. Stane Jančar pa je bil četrti in edini iz naše banovine. Startali so v ruminskih prestolnicah. Prvotno je bil določen začetek teka na 18. uro, pa so jih poglani na progo že ob 15. v najhujši vročini, ko je kazal topolmer 35 stopinj C. Običene v težke državne drese je vse kuhala huda vročina in pot jih je obiljal. Cesta je bila početka asfaltirana, zadnji del pa je bil pokrit s kockami in ves v špranjah. Med potjo so bile vmesne okrepčevalnice. Ob progi so stali rumunski sportniki, ki so tekače obiljali z vodo. Domači so lahko odklonili hladilne prhe, ki so jih ovirali pri teku, naš Stane pa se ni mogel ubraniti močnih obiljkov. Precejkrat so mu stresli na raznih krajih polne golide vode. Ravno to ga je oviralo pri teku, saj je mrzla voda oprjemala obleko k telesu in v čevljih mu je voda kar čofotala, da ni mogel pospešiti teka. Ko je spoznal Stane preveliko »vodno«² prijaznost je odklanjal polivke, a kaj, ko njegove kranjčine niso razumeli... In Stane je bil moker kot miš.

Prav bi bilo, ko bi take fante dobili v roke spretni sportni pedagogi, pod skrbnim vodstvom bi se vse drugače razvijali za branilci državnih barv.

Trst—Ljubljana v tenisu

Trst vodi 2:1 — Italijanska ekipa je zelo močna. — Danes zanimivejši del.

Včeraj popoldne se je pričel prvi mednarodni dvoboj med reprezentancama Ljubljane in Trsta v tenisu. Prireditelj je na igriščih SK Ilirije pod Čekinovim gradom. Tržačani nastopajo v postavi: Banfield, Sadar, Cataneo, dr. Ara, moštvo Ljubljane pa sestavljajo tekmovalci Ilirije Smerdu, Banko, Givica, Gogala in dr. Bleiweis. Dvoboj se odigra po istem sistemu kakor tekme za srednjeevropski pokal, in sicer so na sporedu štirje singli in dva double.

Po današnjih igrah je prišel Trst v vodstvo, ki ga bo najbrže obdržal do konca. V prvi partiji je Sadar (Trst) premagal Banko z rezultatom 6:4, 6:0. Oba igralca sta bila postavljena na drugo mesto v ekipah. Banko se je spočetka močno upiral svojemu nasprotniku, kasneje so ga pa moči vidno zapustile, tako da je v drugem setu gladko izgubil. Sadar je levičar, na kar je Banko premalo pazil in se je čisto dal begati po vsem igrišču. Tudi je bil zelo nesiguren pri mreži, tako da je s to zmagajo prišel Trst zaslužen v vodstvo z 1:0.

Ze v naslednji igri sta se srečala najboljša igralca: za Ljubljano Smerdu, za Trst pa Banfield. Smerdu je proti pričakovanju zmagal že v dveh setih z rezultatom 7:5, 6:3 in priboril Ljubljani zelo dragoceno točko, hkrati pa izenačil stanje dvoboja. Banfieldovo orožje je forehand, backhand pa mu je zelo nesiguren in mehak. Servis ima srednji in močno porenzan. Smerdu je spočetka mnogo grešil posebno pri servisu, sezone tega pa se je dolgo spremljalo šo tra-

ma. Smerdujeva premoč je prišla do izraza šele proti koncu igre, ko je popolnoma zagospodaril na igrišču. Mladi, komaj 17-letni Smerdu je z zmago nad prizanim italijanskim igralcem ponovno dokazal, da je naš največji talent.

Tretja partija današnjega dneva je bil double, in sicer sta nastopila za Ljubljano Banko in dr. Bleiweis, za Trst pa Cataneo in dr. Ara. Ljubljanci sta v tej igri precej razočarala ter sta nudila vgranim nasprotnikom le malo odpora. Brez mnogo truda sta dr. Ara in Cataneo v petih 20 minutah zmagala z rezultatom 6:1, 6:3 in tako osvojila drugo točko za Trst, ki vodi po prvem dnevu z 2:1 nad Ljubljano.

Danes ob 9. popoldne se bo ta dvoboj na igriščih pod Čekinovim gradom nadaljeval z najboljšimi zanimivimi in obenem z ključnimi partijami.

Franc Podpečan

bo nastopil danes v okviru lahkoatletskega mitinga, ki ga priredi SK Železničar na svojem stadionu na Tržaški cesti, na stoti prireditvi za barve svojega kluba.

Funkcionarji SK Železničarja bodo na tem mitingu izročili dolgoletnemu aktivnemu atletu in poštovnemu funkcionarju svojega kluba lepo spominsko darilo.

Želimo, da bi njegovemu današnjemu stotemu nastopu sledilo še mnogo poznejših, prav tako ali še bolj uspešnih kot so bili dosedanj!

V nekaj vrstah

Včeraj je odpotovala v Budimpešto lahkoatletška reprezentanca Zagreba, ki bo imela danes že večkrat preložen dvoboj z reprezentanco tamkajšnjega lahkoatletskega okrožja. Med zelo oslavljenimi Zagrebčani je precej atletov odpovedalo, tako da ne gredo na pot.

Sodniške novice. Današnji tekmo med Hajdukom in Gradjanskim v Splitu bo vodil italijanski sodnik Scarpi, ker je prvotno določeni sodnik Matteo obel. — Za izbirno tekmo za svetovno prvenstvo med Poljsko in Jugoslavijo, ki bo 10. oktobra v Katovicah, je določen francoski sodnik Leclercq, tekmo s Češkoslovaško teden dni prej v Pragi pa bo sodil nemški sodnik Birmel.

V Newyorku je bil v četrtek zvečer boksarski dvoboj za svetovno prvenstvo v srednji kategoriji med Francozom Marcelom in Thillom, dosedanjim neoficielnim svetovnim prvkom v tej kategoriji in Američanom Apostolijem. Borba je bila dolga na 15 kol, pa je trajala samo 10, ker Thill po deseti rundi ni bil več sposoben za borbo in je tako izgubil naslov svetovnega prvaka. Zmago so sodniki po tehničnem knockoutu prisodili Američanu, k

Kolesarsko društvo »Ljubljanka«² v Dobrunjah ima danes popoldne svojo sportno prireditev, združeno s pestrim kolesarskim sprevedom na okrašenih kolesih in v narodnih nošah po vseh bližnjih vaseh. Začetek sporeda je ob 14. izpred gostilne G. Marjana Korbarja (Grešenka), konec pa okrog 16., nakar bo v tamkajšnjih prostorih vesela sportna zabava z godbo in raznimi drugimi zabavnimi točkami. Vabijo se vsi kolesarski sportniki in drugi prijatelji k čim večji udeležbi.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov, (službeno). Važne in nujne seje kazenskega, tehničnega in upravnega odbora bodo v ponedeljek, 27. t. m. ob 20. v tajništvu hotel Miklič, nova stavba, IV. nadstropje, soba 424. Udeležba vseh gg. odbornikov strogo obvezna. Na sejo k. o. se poziva Zupančič Neli in prof. Dobovšek Marjan. Tajnik I.

SK Marš: Danes ob 15. trening za vse igralce prvga in rezervnega moštva. Na treningu naj se zgleda tov. Ivo Zavrl. Vsi točno in sigurno! Če bo dež, treninga ne bo!

Esperanto

Čez teden dni bo v Ljubljani velik kongres esperantistov. O pomenu tega umetnega jezika je na zadnjem mednarodnem esperantskem kongresu izjavil dr. Scherer: Stotisoči potujejo po tujih deželah in celo okoli sveta z znanjem samo enega jezika. Toda vprašanje je, kaj imajo od tega. Vlastno splošno mnenje, da se z angleškim jezikom lahko potuje po vseh tujih deželah. Toda moja potovanja po 47 deželah so dokazala baš nasprotno. V Evropi znajo angleški jezik (t. j. samo nekaj potrebnih izrazov) služabniki v hotelih, natakarji v nekaterih boljših restavracijah in vodniki turistov.

Za človeka, ki se želi nekaj naučiti, spoznavati dušo in srce tujih narodov ni lepšega in praktičnejšega jezika, kakor je esperanto. Jaz sem videl, da so esperantisti povsod. Res ja, da v nekaterih mestih živi samo 2.000 ali 500 ali mogoče samo 50 esperantistov. Toda to ne škoduje potujočemu esperantistu. Saj vendar ne more stisniti roke več kot 1000 esperantistom ko pride v Stockholm ali Sofijo.

Oni, ki pridejo na kolodvor, da pozdravijo esperantista, so najbolj inteligentni ali vsaj najbolj zanimivi prebivalci, kajti z učenjem esperanta so dokazali, da imajo široko duševno obzorje, da se zanimajo tudi za druge dežele in narode. Istočasno so tudi najboljši narodnjaki, kajti oni vedo, da mir in ljubezen služi domovini. V Aziji, Afriki, Evropi in Ameriki sem srečal mnogo esperantistov, ki so mi želeli pomagati, da bi razumel njihovo domovino čimbolj in da bi čimbolj zljubil njihov narod.

Večkrat se je zgodilo, da me je na kolodvoru pričakovalo 30—50 esperantistov, ki so me sprejeli z cvetjem, in vzklili. Prejel

sem 5—10 povabil za prenočevanje v eni in isti noči. Razumljivo, da nisem mogel spati na več ko eni postelji, toda oni so me prisilili, da sem obedel pri 4, 5, 6 esperantistih na isti dan. Na Japonskem sem moral napraviti toliko obiskov, da sem spil vsak dan 25 čaš čaja. V vseh deželah so me prosili, naj se počutim kakor doma. Povabili so me, naj se igram z njihovimi otroki. S pomočjo esperanta se mi je posrečilo napraviti več ko 35.000 fotografiranih posnetkov iz družinskega življenja v 47 deželah. Brez esperanta ne bi mogel napraviti tega niti če bi živel 200 let. Japonci n. pr. ne želi povabiti Evropeca v svoj dom, tudi če govori japonski jezik. Toda tekom enotedenskega mojega bivanja na Japonskem sem napravil 800 posnetkov o družinskem življenju v tej zanimivi deželi.

Moji gostitelji niso mislili na denarne dobilke, ko so se učili esperanta, in tudi takrat ne, ko so me gostili. Esperantist sprejema svojega somišljenika kot častnega gosta. Čisto prijateljsko pripoveduje svojemu gostu o krasotah svoje dežele. Posledica je prijateljstvo do njegove domovine. Gotovo je esperantist boljši narodnjak od kateregakoli drugega lingvisti, ki se uči n. pr. angleškega jezika zato, da bi bolje oddajal hotelske sobe ali prodajal spominke.

Kar se je dogajalo meni v vseh delih sveta, to se dogaja vsakemu esperantistu po vseh delih Evrope. Pisalo bi se lahko debele knjige o koristih esperanta. To je res jezik, ki pomaga tujcu v vseh deželah. Esperanto olajšuje pot do srca enakomislitih po vseh delih sveta.

Samo 16 dinarjev

Vas stane učenje mednarodnega jezika esperanto. To vam omogoča nova praktična učna knjiga, katero dobite v vseh knjigarnah ali pri

KLUB ESPERANTISTOV, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 7-1.

Iz Julijske Krajine

Smrtna kosa. V Trstu sta preminili 30 letna Ljudmila Zurlini iz Divače in 37-letna Ivanka Delakova. Na Opčinah pa je zašla kap 64-letnega trgovca Ivana Zerjale. Preostali naše sožalje.

Zaradi bega čez mejo je bil pred tolminkim sodiščem Venceslav Kobal iz Cerkevca obsojen na tri mesece zapore in 2.000 lir denarne kazni. Sodišču v Gorici pa so bili prijavljeni iz enakih razlogov Viktor Zovič iz Galezane pri Pulju, 24-letni Evgen Ravbar, in 22-letni Ivan Bukovec s Proseka ter 19-letni Stanko Mulič iz Smartnega v Brdih. Zovič je bil že enkrat obsojen na pet let konfinacije, ki jo je prebil na Ponzi in Tremitju; vrnil se je pred letom dni.

Jugoslovanski izletniki na Doberdolu. Preteklo nedelje se je pripeljala na Tržaški Kras večja skupina izletnikov iz Jugoslavije. Bili so na Doberdolu in ob bližnjem jezeru, kjer so si ogledali nekdanje postojanko iz svetovne vojne. Bili so tudi v Trbiču in nato v Gorici, odkoder so se zvečer vrnili nazaj preko meje.

Prepovedano petje po gostinah. Podestat v Ribembergu je pred dnevi sklical na občino vse ribemberske kramarje ter jih obvestil, da je prepovedano petje po gostinah. Gostilničarji kakor tudi gostje, ki se ne bodo ravnali po tej odredbi, bodo strogo kaznovani.

Javna dela. Te dni smo poročali o javnih delih odnosno nazadovanju izdatkov zanje. Pretekli ponedeljek pa sta objavili seznam novih javnih del, ki naj bi se v Julijski krajini dovršila v prihodnjem letu. Tako nameravajo v Gorici dokončno urediti okolico gradu, zboljšati nekatera stari cest in nile ter zgraditi za-

Novo tvrdis na Gorickem. Poleg tvrdis, ki smo jih navedli že zadnjič, je bilo te dni v seznamu gospodarskih podjetij, katerega vodijo pri pokrajinskem svetu za korporacijsko gospodarstvo v Gorici, vpisanih na današnjih 22 novih tvrdih. Med njimi je 15 slovenskih, tako zadržna mlekarina v Useniku, gostilna Marije Persoljeve v Cerknem, avtomobilsko prevoznico podjetje Jakoba Cibeja v Idriji, mesnica Alberta Kovačiča v Tolminu in dr. Prošnja za vpis v ta seznam pa je vložilo 24 ljudi, med njimi Bogomil Stibelj iz Ajdovščine, Maks Petrovič iz Ornega vrha, Edvard Ostrouska iz Goljave pri Komnu, Pavel Kranj z Budanj na Vipavskem, Ciril Planšič iz Vipave, Frano Mulič iz Kostanjevice, Franja Cigličeva iz Števerjana, Alojzij Brišček iz Štandreja, Josip Horvat iz Boveca, Zora Badalič in Leopold Čej iz Gorice, Alojzija Marušič iz Opatjake sela, Josip Strekelj iz Loga v Trenti, Adolf Sovdat iz Boveca in Alojzija Štiglič iz Krmine.

Kolesa. V gorški pokrajini je po uradnih podatkih v prometu 25.000, v tržaški pa približno 21.000 koles.

Občinska uprava v Dolenjem je najela 34.000 lir posojila, ki jih namerava skupno s rednimi proračunskimi sredstvi porabiti za nujna javna dela. Pokrajinski upravni odbor je na to novo zadolžitev dolenjske občine že pristal.

Nagrada. Posestnik France Lahajnar v Cerknem je prejel 800 lir nagrade, ker je njegova žena pred dnevi rodila dvojčke. V Lahajnarjevi družini je bilo doslej že pet malih otrok.

Imenovanje. Za komisarja krajevne fašistične organizacije v Anohovem je bil imenovan Benedikt Grondona. Dosedanji tajnik organizacije Peter Cordignano je bil nekaj dni prej odstavljen. Preteklo sredo je komisar prevzel svoje posle.

Spopad med fanti in karabinjerji. Pretekli petek zvečer je nastal v Lomeh pri Cerknem vrhu hud incident. Trije fantje so se iz doslej še neznanih razlogov spri s tamkajšnjimi karabinjerji. Prišlo je do spopada, v katerem je bil neki karabinjer ranjen. S pomočjo obmejnih milicijev so nato fantje obvladali in jih odvedli v idrijske zapore. Aretirani so bili 28letni Karol Rupnik ter brata 34letni Tomaž in 23letni Matej Rupnik. V Idriji pa sta bila po slišenem incidentu aretirana dva italijanska delavca.

Smrtna nesreča. V ponedeljek se je na Greti v Trstu smrtno ponesrečil 25 letni Leopold Amar od Spodnje Sv. Marije Magdalene. Tam je poskusil po bližnji priti v Barkovlje. Moral je preko železniške proge, prav tedaj pa je privozil od Nabrežine brzovlak. Stroj vlaka je pograbil nesrečnika in ga odvelkel po progi skoro do predora, kjer ga je odbil v jarek poleg proge. V sredo so zemске ostanke nesrečnega Magdalencana pokopali.

Smrt v kalu. V Skednju je v sredo zvečer 16 letna Marija Remčeva padla v kal na domačem posestvu in v njem utonila. Tržaški gasilci so pregledali vse 3 metre globoki kal in našli njeno truplo šele po daljšem iskanju.

Požar. V Dolini pri Trstu je zadnji ponedeljek gorelo posestvo Josipa Cerniča. Požar je nastal v dimniku in se naglo razširil na vso hišo. Cerničevih tedaj ni bilo doma. Tržaški gasilci so si celih 8 ur prizadevali, da bi ga omejili. Kljub njihovim naporom pa je hiša zgorela do tal. V gospodarskem posloplju, ki je prav tako pogorelo, je požar uničil poleg vsega še 30 stotov sena. Cernič je bil oškodovan za 15.000 lir.

Zgodba o ribah v aktovki

Ljubljana, 24. septembra

Sofer Adolf Trelec in čevljar Albert Vršnik z Vidovdanske ceste v Ljubljani ter mizarjski mojster Jožef Vižin iz Loke pri Skofji Loki so se avgusta sprehajali v najzgodnejših jutranjih urah ob Sori pri izlivu Poljanske v Selšice. Sam na sebi takle sprehod nikakor ne bi bil grešno dejanje, da ni Anton Mehle, ki jim je slučajno prekrizal pot, posumil, da sta sprehodni in povsem nedolžen. Zagonetni jutrnji sprehajalci so imeli namreč s seboj aktovko, v katero so spravljali iz vode pometa-ke ribe. Bilo je že okrog 20 kg. Ker zato niso imeli dovoljenja, ampak so brez njega kalili ribji mir, ki je po vseh pravicah in po postavah pripadla ribolovnemu zakupniku revirja Francu Dolencu, so morali zdaj pred sodnika poedinca g. Frana Gorečana.

Izkazalo se je, da je ta družba riblji tatov vse drugo s prav temeljito skrbnostjo pripravila, nikakor pa ji ni padlo na um, da bi jo kdo utegnil zalotiti pri prepovedanem poslu, zato tudi ni pravočasno preskrbela za to, kako bi se izgovarjala. V preiskavi so bili zagovori članov te družbe kaj različni in so kazali, da se možje hočejo izmotati iz neprilike, kakor bi pač bolje kazalo. Jasnno je bilo samo to, da so ribice po enem delu struge plavale omamljene z nekim mamilom, ki so ga lovci primešali v krušne svaļjke. Za nagrado uspešnega lova je sodnik odmeril Trelec 20 dni zapore, Vršniku 480 dni, pogojno za 2 leti, Vižinu pa 540 dni denarne kazni, katera pa se v slučaju neizterljivosti spremeni prvemu v 8, drugemu pa v 9 dni zapore. Trelec kazni ni sprejel.

Sokol

Sokol Koroška Bela—Javornik priredi danes ob 11. popoldne v dvorani svojega doma na Koroški Beli predavanje o Masaryku. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Bradač Fran ml.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Nedelja 26. septembra: Matura. Izven.
Znižane cene o 22 Din navzdol.
Ponedeljek 27. septembra: zaprto.
Torek 28. septembra: Vintčarji. Krstna predstava Premierski abonma.
Sreda 29. septembra: zaprto.
Četrtek 30. septembra: Beraška opera. Premierski abonma.

Abonenti za letošnje sezone se sprejemajo še vedno le uredu in pisarni gledališke uprave v L. m. Abonma A in B še nista došla zvešena zato opozarjamo vse reflektante na to zelo pomembno, dokler so se u o da se želja na njero.

OPERA

Otvoritev nove sezone bo v začetku oktobra s Klenzovo opero »Evangelin«² pod muzikalnim vodstvom dirigenta Stritofa in v režiji prof. S. t. Pri predstavih bo sodeloval orkester zbor prof. Randića. V glavnih vlogah: Corin, Janke, Detetto, Ribičeva in Golobova, nadalje Peček, Gor-

CENE MALIM OGLASOM

po 60 par za besedo, Dina 3.— davka za vsak oglaš v enkratno priložnostno Dina 3.— za šifro ali danje naslovov plačajo eni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dina 12.— Dopolni izdatki se zaračunajo po Dina 2.— za vsako besedo, Dina 3.— davka za vsak oglaš v enkratno priložnostno Dina 5.— za šifro ali danje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dina 20.— Vsi ostali oglaš se zaračunajo po Dina 1.— za besedo, Dina 3.— davka za vsak oglaš v enkratno priložnostno Dina 5.— za šifro ali danje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dina 17.—

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, asigura jih je vpisati v pisnu obremen s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k sgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Dina 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljaniti na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

ZAJESEN

in zimo krasne moderne vzorce za obleke, plašče, suknje itd. in

MANUFAKTURA
vseh vrst v ogromni izbiri
dobro in najceneje kupite

v manufakturni trgovini **NOVAK**
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15
pri nunski cerkvi.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davka 8 Din, za šifro ali danje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

HALO! HALO!

V gostilni pri PANJU, Vegova ul. 10., se tudi novi sladki dobri izbor ni dolezniki cvetk in fina štajerska vina. Danes, vsako soboto in nedeljo boste postreženi s priznanim izbornimi domačinimi krmavci, ogli in pečenicami ter z drugimi raznimi gorkimi in miznimi jedmi. Danes vesela domača zabava pridite in prepičajte se. Vas vjudno vabi in se priporoča TONE HUC, 25019-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 8 Din, za šifro ali danje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Samostojne šivilje perla in strojne vezilje s prakse sprejme večje podjetje. Pismena ponudba, na ogli. odd. Jutra pod »Strojarske« 35158-1

Mehaničarski pomočnik

po možnosti s šolskim izpitom, mlajša, dobra moč, dobi takoj mesto s takojšnjim nastopom, s ohranbo v hiši. Brata Pepel, Lasko, 25484-1

Damo

ki govori perf. nemški, delno francoski ter poučuje klavir, sprejemam za leto 1938 2 otrokoma. Ponudbe s referencami na Drago Hadl, Novo mesto, 25471-1

Strojarsko

mlajša moč, z znanjem drž. jezika in popolnim obvladanjem nemščine, slov., nemške steno grafije, isčemo. Lastnoročno pisane ponudbe s navedbo zahtev pod »Konverze« na ogli. odd. Jutra, 35443-1

Točaja

(Bankburja) pridnega, mlajšega, postojnega, ki je tudi večkrat klanja drobne in kizna manipulirani za leto 1938 2 otrokoma. Ponudbe s referencami na Drago Hadl, Novo mesto, 25471-1

Dve natakari

višje in pomožno, mlajše, simpatične, ki imata znanje, vija natakarija ima točilnico. Nujne ponudbe s fotografijo na podjetje, Karlovac, 35440-1

Rokavica

Iščem strokovnjaka s kvalifikacijo za krojenje usnjene rokavice. Ponudbe poslati na ogli. odd. Jutra pod »Rokavice«, 25531-1

Čevljarje

sprejme Pogar, Kamnik, 25668-1

Uradnika

z znanjem italijanščine in nemščine, hitrega računanja, isče lastno industrijo, ali mesto. Prednost imajo stroki izvedbeni, ki naj stavijo svoje ponudbe s navedbo zahtev na ogli. odd. Jutra pod »Steno« 25587-1

Steklo brusar

dobri takoj stalno službo. Ponudbe na: Kizlajca, Celje, 25515-1

Služkinja

ki je vajena nekoliko tudi kuhe, dobi mesto. Gostilna Lavrič, Tehar, je pri Celju, 25895-1

Gospodinjsko pomočnik

za vsa hišna dela pri 2 članski družini izven Ljubljane iščem. Nastop 1. oktobra. Klemenec — Groharjeva 21, 25855-1

Stenotipistinja in korespondent

z znanjem slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, z pisarsko prakso, iščemo v inozemstvu. Prednost imajo one, s primerno šolsko izobrazbo, in one, ki so popolnoma zdrave. Lastnoročno pisane nemške ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »Sposobnost«, 25890-1

Prometnega

železn. uslužbenca (zvančnik) ali upokojenca preglednika finančne kontrole enake kategorije, sprejemam v službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. Ponudbe naj bodo od vseh reflektantov lastnoročno pisane, 25823-1

Postrežnico

mlado in pridno za pomoč pri kuhanju, sprejemam v službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25824-1

Modelnega mizarja

sprejme takoj Škerl Franc, Celovška c. 50, 25864-1

Prikojevalka

ki je zmožna za večje podjetje perla dobi delo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Prikojevalka«, 25835-1

Čevljarjskega pomočnika

za vsa hišna in zbita dela, sprejme takoj — Jote Rant, Kranj, Zlato polje, 35729-1

Služkinjo

pridno, snazno in pošteno, najraje siroto brez staršev, ki lahko najde nov dom sprejemam takoj. Predstaviti se Kandara, interurbanska telefonska centrala, glavna posla Ljubljana, 25754-1

Kuharico

perfektno, do 35 let, staro išče trgovska hiša na Gorenjskem. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Nastop 1. oktobra«, 25507-1

Frizerja(ko)

dobrega za dame in gospe sprejemam s 1. oktobrom. Jug, Slov. Bistrica, 25483-1

Čevljarjske pomočnike

za najfinišne delo in pomočnike za specialno delo smučarskih čevljev takoj sprejemam. Samo prvovrstni delavci naj pošljejo svoje naslove na ogli. odd. Jutra pod »Čevljare«, 25488-1

Čevljarjski pomočnik

ki je dobro izvešan na toka kopita za moško delo, dobi službo. Zasluzek dober in mesto stalno. Istotam dobi mesto tudi zmožen pomočnik za mešano delo. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Čevljare«, 25534-1

Čevljarjskega pomočnika

sprejemam za stalno, s ohranbo. Travnik, Trebnje, 25558-1

Dva čevljarjska pomočnika

dobra, takoj sprejme: Ivan Rovšnik, Trbovlje, 25529-1

Fotograf!

Agilnemu fotografu z dobrimi referencami se nudi dobra služba. Pon. pošljite na ogli. odd. Jutra pod »Kavleje zmožen 2729-1, 25523-1

Gospodinjsko

ki zna perfektno francosko in bi opravljal tudi druga hišna dela, iščem z otrokom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25738-1

Mizarsko podjetje

potrebuje takoj pisarja na pohištvo za doli časa, mogoče stalno. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Kavleje zmožen 2729-1, 25734-1

Perfektno kuharico

iščem k boljši družini. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Zanesljiva in poštena«, 25727-1

Krnarskega pomočnika

mlajšega sprejemam takoj. Ponudbe s navedbo plače na Valentin Železnik, krnarstvo, Maribor, Kopališka ulica, 25479-1

Laborantko

za foto-analitično dela, samostojno, iščem. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Fotoc«, 25608-1

Dobro kuharico

samo, z dobrimi spretnostmi, ki govori tudi nemško ali italijansko, iščem k 3 osebam takoj za stalno. Predstaviti se 1. oktobra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25674-1

Gospodinjsko

pridno, inteligentno in zelo čedno sprejme kot natakarijo začeto goštno. Brezovšek, Komenskega ulica, 25718-1

Varuhinja

k 3letni punčki dobi takoj mesto. Vajeno, moza bitti otrok. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25705-1

Trg. sotrudnika

za delatost z znanjem nemščine, sprejemam. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Vesten 777«, 25656-1

Žagarji

samo, zmožna za venčanje in circularje, ki se razume na popravila sprejemam takoj na novo žago. Lahko tudi poroč. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra pod »Žagar«, 25643-1

Pomočnik in vajenka

za takoj išče salon »Truda«, Ljubljana, Aleksandrova c. 5, 25660-1

Raznašalca

za kruh, sprejme takoj sarna pekarna. Rosina Franc, Zagorje ob Savi, 25647-1

Dekle

pridno in pošteno za vsa hišna dela in pomoč v trgovini sprejemam. Promet — nasprotni križarske cerkve, 25571-1

Šoferja

za tovorni avto sprejemam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25618-1

Knjigovodjo

bilanciata samostojno, mlajša moč, ki obvlada razen hrvaškega tudi še kakšen drug jezik (prednost italijanski) i-šče izvozna tržnica. Nastop takoj. Ponudbe s curriculum vitae in do sedanjim zaposlenjem pod »Dubrovnik« na ogli. odd. Jutra, 25603-1

Lesnega manipulant

simpatičnega, solidnega in poštenega za nakup, prejemam itd. iščem za Maribor. Natančne oferte pod »Stalno« na podružnico Jutra v Mariboru, 25623-1

Čevljarjskega pomočnika

za zbita in šivana dela, takoj sprejme. Franc Ogorevc, Čevljarski, Primkovo, Kranj, 25596-1

Natakari

zmožna kuhati in obnem dobrega gospodinjskega, 18-let. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Dobra služba 777«, 25734-1

Boljši natakari

dobro stalno mesto. Oficirski dom, Ljubljana, 25768-1

Manufakturni

boljši moč, dobi mesto za takojšen nastop. M. Kramer, Kamnik, 25641-1

Elektromonter

obnem ključavničar, — dobi službo. Ponudbe na Ljubljana, poštni predal 153, 25638-1

Plačil. natakari

samo, zmožna, takoj sprejemam. Oferta s sliko in točnimi navodili službe in starosti. Ne točne oferte se ne vazejo v postev. Pavšer, hotelar, Ptuj, 25637-1

Natakari

pridna, poštena in čedna, dobi službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25689-1

Knjigovodjo

sprejme v stalno službo, srednje veliko podjetje, ki lahko polni kavlejo, katere se nudi 6% obračun. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Stalno nameščen«, 25673-1

Izvešan sadjar

zelenjadnega vrta dobi upokojenec ali kdo drugi za obdelavo natega lepo prečpalno stalno vajo pri Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25611-1

Trgovsko pomočnik

v večjem mestu na Gorenjskem sprejemam v specialno izdelatostno trgovino. Le pridne in poštene z nekoliko znanjem nemščine naj pošljejo ponudbe s sliko na ogli. odd. Jutra pod »Gorenjsko«, 25588-1

2 mlajša kolarja

ali mizarja ter dva ključavničarja išče Avtomotna Ljubljana VII. Kamniška ul. 25, 25581-1

Pošteno prodajalco

iščem za trafiko, s kavlejo od 30 do 30 let staro za takoj. Zglašiti se v trafiki Union, 25935-1

Energičnega upokojenca

radikalista, ki staneje v radikalizmu srezi, takoj sprejemam za kontrolno krošnjarske. Pon. na ogli. odd. Jutra pod »Združeno trgovcev v Radovljici«, 25846-1

Služkinjo

priljetne zunanosti, ki zna tudi nekaj kuhati, išče majhna družina. Pismene ponudbe z navedbo pogojev pod »Zanesljivost« na ogli. odd. Jutra, 25589-1

Frizerski damski salon

sprejme mlajšega bubstovca, istotam sprejme tudi vajenka. Salon »Ljubica« — Loyer, Ljubljana, Aleksandrova c. 18, 25876-1

Gospodinjsko pomočnik

simpatično in priljano, sprejme k 3letnemu otroku Brandt, Rožna d. Cesta II, št. 14. Predstaviti se samo danes v nedeljo, 25877-1

Poljskega in gozdnega čuvaja

(majerja) sprejemam v službo na večje posestvo Informacije Bankovci, Ljubljana, Vel. Strojarska 5, 25671-1

Tekstilnega mojstra

iščemo za novo tkalnico kateri ima večletno prakso. Lahko postane tudi podružnik. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Lepa Gorenjska«, 25672-1

Službo išče

Vsaka beseda 80 par, davka 3 Din, za šifro ali danje naslovov 5 Din, najmanjši znesek 18 Din.

Maserka in babica

Pavla Ostrelj, Stari trg 11 se priporoča čim, damam in materam po času primernih cenah, 25122-2

Modna šivilja

samo, ki je imela 12 let lastni moč, išče mesto v večjem kraju naše države kot družabica ali voditeljica salona ev. kot pomočnica. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Pariska diplome«, 25462-2

Tkalski mojster

samo, zmožna kuhati in obnem dobrega gospodinjskega, 18-let. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Dobra služba 777«, 25734-1

Simpatična gospodinja

mlada, ločena, išče zaposlenja pri samostojnem gospodu. Cenjene ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Čista in zanesljiva«, 25525-2

Dekle

samo, zmožna kuhati in obnem dobrega gospodinjskega, 18-let. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Pariska diplome«, 25462-2

Perfektna kuharica

večna nemščina, želi mesto ali izven. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Stalno nameščen«, 25673-1

Gospodinjska

vestna prodajalca z eno leto pisarsko prakso, išče zaposlenja tudi kot kavarica. Sami pismeni ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Pridna in poštena 22«, 25808-1

Gospodinjska

išče kakršnokoli zaposlitev. Obvlada čedno in nemško, ter je sposobna vseh pisarskih del. Šla bi tudi k otrokom. Ponudbe pod šifro »Zanesljiva gospodinja« na ogli. odd. Jutra, 25738-3

Plačilna natakari

kavleje zmožna, želi premeniti mesto za Maribor ali Celje. Vzame tudi gostilno v najem ali na račun. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Zmožna natakari«, 25740-3

Nogavice krpan

poceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25611-2

16 let stara

reva, prosi za takojšen sprejem v kakršnokoli obrt. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Revna«, 25612-2

Čevljarjski pomočnik

z dolgoletnimi spretnostmi, zmožna vsakršnega čevljarjskega dela, želi stalne službe pri boljšem mojstru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25472-2

Kuharica

zmožna, samostojna išče zaposlitev v boljši gostilni. Nastop 1. oktobra. Ponudbe na pod. Jutra v Trbovljah pod »Zmožna in poštena«, 25532-2

Pridno, pošteno dekle

staro 15 let, išče službo v Ljubljani, Gregorčič Klodija, Trbovlje-Loke 220, 25530-2

Pekovski mojster

z obrtno pravico išče mesto poslovoje v večji obrti. Ponudbe pod »Izdelavec slaščic« na ogli. odd. Jutra, 25681-2

Slaščičar

star 26 let z dobrimi izvešanji želi nastopiti službo, takoj. Izvešan v vseh slaščičarskih izdelkih. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25713-2

Mlado dekle

pošteno v vseh ozihi, zelo urno, ki ima veselje do gostilne, gre za pri- vatno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 25721-2

Sobarica

hotelska, perfektna, išče službo, gre v boljši hotel. Zna nemščino, srbohrvaščino, zmožna polotiti kavlejo. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Hotelska sobarica«, 25653-2

Prodajalca

išče kakršnokoli zaposlitev. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Delavoljna«, 25661-2

Dekle

pošteno iz dežele, vaje no vseh hišnih del, išče službo v mestu, pri dobri, pošten družini. — Nastop lahko takoj. — Informacije: Marija Lov. Še, Mokronog, št. 15, 25655-2

Vzgojiteljica

s perfektno nemščino in dobrim znanjem šivanja išče službo. Pismene ponudbe na A. B. pri Poganku, Gregorčičeva ul. 7a, 25872-2

Kuharica in izučena šivilja

stara 24 let, išče mesto samostojne gospodinje pri družini brez otrok, ali pri samostojnem gospodu. — Nastop 15. oktobra. Družina Rozman, p. Breg 49, Ptuj, 25871-2

Trgovska sotrudnica

mešane stroke, želi mesto. Gre tudi praktičar. Cenjene ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Zanesljiva«, 25897-2

Potniki

Beseda 1 Din, davka 8 Din, za šifro ali danje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnik - strokovnjak

agilen, za damsko torbice in razno usnjeno galanterijo, dobi mesto za Jugoslavijo. Prednost imajo oni, ki morejo polotiti primerne kavleje. Sami pismeni ponudbe s navedbo referenc do 7/10. pod šifro »Agilen 1987« na Aloma Company, d. o. s., Ljubljana, 25808-5

Starejša oseba

išče mesto k enem goštni ali manjši obitelji, spoznam se v vsem gospodinjstvu in posedu jem letna spravevala. — Ponudbe na pošto leže pod znakom M. J. pošta Gornja Radgona, 25832-2

Pridno dekle

30letno, zmožno gospodinjstva, želi službo s 1. oktobrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra pod šifro »Marljivo dekle«, 25775-2

Natakari

a kavlejo, čedna in mlada, išče službo. Vjudno ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Takoj 807«, 25807-2

Gostilniška kuharica

vešta prvovrstne kuhe, in samostojnega vodstva želi mesto v večji boljši gostilni ali menzi. Pon. na ogli. odd. Jutra pod »Stalno delo«, 25801-2

Dekle

s malo maturo, išče mesto k učenici v trgovini. Pon

Les

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Zamenjam
za vagon suhih bukovih
drv, za kurjavo, la. moj
veliki pisalni stroj. M.
Greta, Zagreb, Draskovi-
čeva 11. I. nadst.

25377-15

Kupujem

smrekov rezan les, deske
dobele 18, 24, 28, 36,
48 mm, I do IV. razreda,
vsa količina. Ru-
dolf Bukovac, Novo me-
sto. 25711-15

Smrekov les

na štora, prodam. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

25887-15

Hrastove prage

normalne dimenzije ve-
lje množice kupim za
suševanje, dobro po-
dogovorno. Pri sigurnih
dobavah možna primer-
na akontacija v gotovini.
Stavite ponudbe. Rudolf
Zore, Ljubljana, Gleda-
liška ulica 12, Ateleon
38-10. 25849-15

100 m³ hlodov

borovih in smrkovih,
200 kub. m borovih drv
v neposredni bližini Lju-
bljane prodajam. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.
pod »Les«. 25828-15

Stroji

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Elektromotor
30 HP, 380 V v brezbi-
nem stanju, prodaja ope-
karna Ormož. 25120-29

Motorno žago

za rezanje drv, rabljeno
prevozno, malo, kom-
pletno, kupim. Ponudbe
za navedbo zadnje cene
na Franc Zehelj, Gornji
grad. 25486-29

Šivalni stroji

od 300 do 700 din. Nov
tg 4 priključje od 13.
naprej. 25767-29

Pozor!

Skoraj nov Singer Pfaff
in drugi ki vežejo in
krajajo, po izredno nizki
ceni naprodam pri »Pro-
metu« nasproti Križan-
ski cerkve. 25569-29

Vrtalni stroj

prodajam. Vprašajte: Sa-
lus, d. d. Ljubljana, na
Aleksandrovi cesti 10. 25580-29

2 šivalna stroja

in 3 omari, prodam. Hafner,
Kolodvorska 11/II. Ljub-
ljana. 25016-29

Pisalni stroj

Remington v prav do-
brem stanju vsled opre-
ditve pisarne poceni pro-
dam. Josip Matičič, Gro-
harjeva c. 3. 25906-29

Mizarske stroje

nove ali rabljene, kupim.
Rekalni, poravnalni in
skoblni stroji, tračno in
krožno žago, ter ročno
mizarsko orodje. Ponud-
be na pod. Jutra v Ma-
riboru pod »Stroj«. 25891-29

Auto moto

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Kupim motor

BMW ali DKW 300-350
cm. Ponudbe z navedbo
cene in prevoznih ali-
mentov na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro ohranjene«. 25428-16

Motorno kolo

F. N. 350 cm. brezbi-
no, zaradi nemogućnosti
vsaškega izpisa, zame-
nja za lažje »Sachs« ali
slično. Brlež, Maribor.
Meljska c. 56. 25476-10

Motorna kolesa

nova, 100 in 120 cm od-
prodajam, zaradi pozne
sezone po nižji ceni.
M. Kramar, Kamnik. 25640-16

Osební avto

znanka »Opel« tipa Super 6
cilindrov, benzinski, po-
polnoma nov, prodaja hotel
Mariborski dvor, Maribor. 25892-16

Opel - Blitz

tovarni avto 3½ tone, sko-
raj nov ter več drugih to-
varen in osebnih avtomob-
ilov po nizki ceni prodajam.
O. Žužek, Krup zastopstvo,
Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11.
25841-10

Kupite najboljši

Ziindani
motosikl od 200 do 800
cm po najnižji ceni.
O. Žužek, Ljubljana, -
Tavčarjeva ul. 11. 25841-10

Avto Citroen

2 plus 2 v najboljšem
stanju prodam za knji-
žice ali zamenjam za
les. Garaža Kopač, Fran-
kopska ulica. 25907-10

Kupim

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Kostanjev

taninski les
in drva za kurjavo, vsako
množico kupim, vsako
leto. Drago Hadji, Novo-
mesto. 25872-7

Kupimo škripec

(Pisarnica) za ogle 3000
kg. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Zdravilščice«. 25466-7

Večjo blagajno

stoječo, železno, varnostno
kupim. - Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Blagajne«. 25748-7

Kopalno banjo

iz litiga železa, dobro
ohranjeno, kupim. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Kopalna banja«. 25492-7

Zepir peč

malo, dobro ohranjeno,
kupim. Istotam prodam
harmonike, diatonično
in 2 s harmoničnim re-
gistrovom. Polize vseh
poslovalnicah Jutra. 25494-7

Sode

prazne, rabljene, toda v
dobrem stanju, po 50
kg. od Mobil olja, ku-
pim. Ponudbe na inž.
Lavrinc Franjo, Ljubljana,
poštali predal 177. 25499-7

Vinske sode

kupim. Korbar, p. Hru-
šica pri Ljubljani. 25450-7

Polzaste stopnice

železne, premer 140 cm.
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod Stopnice. 25592-7

Baterijo

6 voltov, kupim in felgno
ter plašč za Chevrolet. I.
Triumi, Kolodvorska 11. 25791-7

Otroški voziček

in star šivalni stroj ku-
pim. Ponudbe pod »Pla-
cam« na ogl. odd. Jutra.
25572-7

Pisarniško opremo

kupim novo ali staro, dobro
ohranjeno, moderno, - po
možnosti dv. to tri fotlja
zraven. Ponudbe takoj na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Kupim pisarno«. 25099-7

Stare moške obleke

čevlje, perilo, zimske po-
vršnike, pohištvo itd.
kupujem. Pišite na Dra-
me Alojzijo, Gallusovo
nabrežje 29, Ljubljana. 25847-7

Steklenice

bele in balone od 20 l
naprej kupim. Prodajam
pa ameriško pisalno
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 25874-7

Kupim lokomobil

že rabljeno, v dobrem
stanju 70 do 80 ks z
strop. rešetko, za kur-
jenje z žagovino in 1
polnoljarnem, tudi že
rabljen v dobrem stanju
85 do 95 cm. Pona. na
ogl. odd. Jutra pod
»Lokomobil«. 25878-7

Dragocenosti

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah
ČERNE - juvelir
Ljubljana, Wolfva ulica 1.
12-38

Kapital

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Hranilne vloge

kupite ali prodajte
po najvišji ceni
najboljše

RUDOLF ZORE

Ljubljana, Gledališka 12.
Telefon 36-16. 25408-16

Hranilne knjižice

redovne papirne vnovče
po najvišji ceni in takoj
samo izplačilo. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Hranilne knjižice«. 25476-16

Alojziji Planinšek

trg za bančni posloj.
Ljubljana, Beethovna ul.
141. telefon 35-16. 25476-16

Bančno

kom. zavod
in menjalnica
MARIBOR,
Aleksandrova ul. 40.
vnovčevanje hranilne
knjižice vseh bank
in hranilnic. Kupuje
vrednostne papirje,
valute in zlatnike po
najvišji dnevni ceni. 237-16

OENARNE POSLE

Posredovanje kreditov -
Vnovčevanje vlog pri
denarnih zavodih. Na-
del kapitala. Poravna-
ve. Uprava nepremičnin
društva. Posredovanje
informacij. Ureditve,
revizije, bilance in stalno
kontroliranje knjigovodstva
in vse druge trgovske
gospodarske posle izvede
»Svetovalec«
koncesionarna
trgovsko gospodarska
POSLOVALNICA
M. Kovačič
L. J. U. B. L. J. A. N. A.
Cesta 29. oktobra (Rim-
ska cesta) števil. 2. 25685-16

Usnjaina

manjša delovna urejena v
ugodni okolici za sirovi-
ne in trgovino sprejme
družabnika, podjetnega
v usnjarski stroki z na-
kaj kapitala. Ponudbe
na pod. Jutra v Ma-
riboru pod »Usnjari«. 25513-16

Inkasno terjatev

izvršuje uspešno in posni-
Pisarna za inkasno, Ljubljana,
Kolodvorska 41. 25745-16

Vložno knjižico

Prve hrvatske štedišni-
ce, kupim. Do 100.000 Po.
nudebe na ogl. odd. Jutra
pod »Gotovina takoj«
100.000. 25873-16

Posojilo 250.000 Din

150000 vknjiženo na I.
mesto, trikratna vred-
nost, obrestja po dogovo-
ru. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 25344-16

Knjižico

Kmetijske hranilnice v Ce-
lju v znesku 3.000 din.
prodajam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 25430-16

Posojila Din 20.000

150000 proti primernim
obrestim za dobo 1 leta,
dotičnemu dam v lasti
ni hiši brezplačno stan-
ovanje s 2 sobama in
1 kuhinjo. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 25444-16

Hranilno knjižico

od 150.000 din rabim.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Hranilno«. 25869-16

Vzajemno vinoč

s koncesijo ali brez. Po-
nud. na ogl. odd. Jutra
pod »Vinoč«. 25803-17

Gostilno ali

restavracijo
vzajem v najem ali na
račun, najraje na Go-
renjskem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Kavčija 27«. 25704-17

Lokal

lep, moderen, 150000 v sre-
dišnji mestu in takoj ali
poje. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Lokal«. 25732-19

Lokal s stanovanjem

oddam za jako nizko na-
jemnino v So. Šiški. Ale-
ševčeva ulica 36. Istotam
tudi soba s štešilnikom. 25010-19

Trgovino, pekarijo,

gostilno, mesarijo
in ledenico oddam v na-
jem. Prednost kdor za-
loži 10.000 din na čista
pol milijona vredna sre-
bišča in obrtne šile. P.
Boštjan, Opatiči Pavla
Slak, Dolenji Boštjan,
trgovina. 25521-17

Gostilno

ali temu slično vzajem
v najem na prometnem
krajju, najraje v Ljub-
ljani. Pisarne ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Točna plačnica«. 25714-17

Trgovino

novi urejeni mlin na
turbini, melje 10 odstot-
kov za trgovce, brez stro-
škov založen na ladjo
ali vlak. Prosvornost ba-
sko žito. Vodni mlin, -
Novi Vrba, Bačka. 25584-17

V najem vzajem

kmetič ali valjni mlin
v dobrem stanju. Ponud-
be z navedbo najemnine
na ogl. odd. Jutra pod
»Mlin«. 25793-17

Kavarno

v Škofji Loki, oddam
v najem. 25017-17

Lokal

dobro vpeljano, v centru
mesta, zaradi pisarnice.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Redka prilika«. 25021-19

Brivski salon

frizerski salon
moderno urejen, dobro
ločen, v industrijskem cen-
tru, na Gorenjskem, -
prodajam zaradi bolezni.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Resni reflektant«. 25528-18

Veliko delavnico

takoj oddam. - Trška 12.
Glince. Vpraša se pri hi-
ni. 25732-19

Bufo ali slično

kupim ali prestopim za
družabnik k dobremu po-
djetju. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Napredek«. 25809-16

Mesnico ali

trgovski lokal
s stanovanjem in kuhinjo,
oddam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Promet 77«. 25830-16

Trafiko ali bufet

kupim. Ponudbe z naved-
bo cene, prometa in sta-
narstva na Lj. Pukli-
vec, Radišna 8-II. Za-
greb. 25522-19

Brivnica

na najprometnejši točki
v Mariboru je zaradi dru-
žinskih razmer na pro-
daj. Dopise na Alojzija
Raaba, Guštin 30, Drav-
ska banovina. 25512-19

Gostilno

oddam, kajti zmožni
oseb. Prednost imajo
kuharice. Pisarne po-
nudebe na ogl. odd. Jutra
pod »Promet«. 25716-19

Pekarijo

dobro vpeljano, odda
- Pečar Anton, Vodmat,
Zaleška 16. 25717-19

Renomirani

fotografije
dobro vpeljane, tudi za pro-
dajo fotomaterijala in izde-
lavo fotomaterijala del v
okoliščini mesta, s vsa zaloga
radi odstopenja ugodno
prodajam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Inventar in
zaloga 80.000 Din«. 25829-30

V najem

Beoda 1 Dna, davek 3 Dna
za šifro ali dajanje naslova
5 Dna. Najmanjši znesek
17 Dna.

Zobozdravniku

oddam dobro vpeljan
zobozdravniški atelje z
vsem instrumentarjem
- v večjem industrijs-
kem mestu. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 25542-17

Gostilno ali

restavracijo
vzajem v najem ali na
račun, najraje na Go-
renjskem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Kavčija 27«. 25704-17

Lokal

lep, moderen, 150000 v sre-
dišnji mestu in takoj ali
poje. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Lokal«. 25732-19

Lokal s stanovanjem

oddam za jako nizko na-
jemnino v So. Šiški. Ale-
ševčeva ulica 36. Istotam
tudi soba s štešilnikom. 25010-19

Trgovino, pekarijo,

gostilno, mesarijo
in ledenico oddam v na-
jem. Prednost kdor za-
loži 10.000 din na čista
pol milijona vredna sre-
bišča in obrtne šile. P.
Boštjan, Opatiči Pavla
Slak, Dolenji Boštjan,
trgovina. 25521-17

Gostilno

ali temu slično vzajem
v najem na prometnem
krajju, najraje v Ljub-
ljani. Pisarne ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Točna plačnica«. 25714-17

Trgovino

novi urejeni mlin na
turbini, melje 10 odstot-
kov za trgovce, brez stro-
škov založen na ladjo
ali vlak. Prosvornost ba-
sko žito. Vodni mlin, -
Novi Vrba, Bačka. 25584-17

V najem vzajem

kmetič ali valjni mlin
v dobrem stanju. Ponud-
be z navedbo najemnine
na ogl. odd. Jutra pod
»Mlin«. 25793-17

Kavarno

v Škofji Loki, oddam
v najem. 25017-17

Lokal

dobro vpeljano, v centru
mesta, zaradi pisarnice.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Redka prilika«. 25021-19

Brivski salon

frizerski salon
moderno urejen, dobro
ločen, v industrijskem cen-
tru, na Gorenjskem, -
prodajam zaradi bolezni.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Resni reflektant«. 25528-18

Veliko delavnico

takoj oddam. - Trška 12.
Glince. Vpraša se pri hi-
ni. 25732-19

Bufo ali slično

kupim ali prestopim za
družabnik k dobremu po-
djetju. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Napredek«. 25809-16

Mesnico ali

trgovski lokal
s stanovanjem in kuhinjo,
oddam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Promet 77«. 25830-16

Trafiko ali bufet

kupim. Ponudbe z naved-
bo cene, prometa in sta-
narstva na Lj. Pukli-
vec, Radišna 8-II. Za-
greb. 25522-19

Brivnica

na najprometnejši točki
v Mariboru je zaradi dru-
žinskih razmer na pro-
daj. Dopise na Alojzija
Raaba, Guštin 30, Drav-
ska banovina. 25512-19

Gostilno

oddam, kajti zmožni
oseb. Prednost imajo
kuharice. Pisarne po-
nudebe na ogl. odd. Jutra
pod »Promet«. 25716-19

Opremljeno sobo
eno ali dva postelja, veliko, čisto, mirno in svetlo, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Lepo solnično sobo
s posebnim vzhodom in lepim razgledom oddam eni ali dvema osebam s prav dobro domačo hrano. Stari trg 28 III.
25777-23

Opremljeno sobo
z umivalnico, oddam s hladnim vodo. Vhod popolnoma ločen s stopnicami. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25684-23

Sobe
opremljene, oddam. Nebotičnik V.
25684-23

Mesečno sobo
s strogo separiranim vzhodom, oddam stalnemu gospodu. Vprašati: Kraljeva 19-III.
25690-23

Sobo
s popolno opremljenostjo in bližnji nove ginnazije oddam. Izveste v Peričevi ulici 28.
25564-23

Sobo
lepo, moderno opremljeno, s kopalnico in prostim vzhodom, oddam Retkičeva se na stalno boljšo osebo, — Slomškova ul. 7-I., levo.
25695-23

Prazno sobo
veliko, s kopalnico, v centru Ljubljane, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25697-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25684-23

Solnčno prazno sobo
lepo, oddam na Rimske cesti 7.
25648-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom takoj oddam boljši, čisti, svetli, voraška 3, prti, desno.
25837-23

Opremljeno sobo
lepo, v bližini učiteljskega oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25822-23

Opremljeno sobo
oddam solidnemu gospodu. Tabor 5-I.
25826-23

Parketirano sobo
solnično, oddam za 200 din. Poseben vzhod. D. Kričej, Medvedova ulica 17.
25827-23

Prazno sobo
s souporabo kopalnice, oddam: Pintar, Strelška-Kumanova ul. 21.
25631-23

V centru
oddam opremljeno, čisto sobo (pozimi zelo toplo) stalni osebje, 2 vso okoli bo ali brez v Cirk. Metodovi ulici (sv. Jozef), št. 19/I. nad., desno.
25856-23

Oddam sobo
opremljeno, z dvema posteljami, poseben vzhod, prtičije. Celovška 66.
25858-23

Veliko prazno sobo
oddam v bližini gor. kolodvora. Cena 150 din. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25865-23

Opremljeno sobo
v vili oddam solidnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25861-23

Sobo
oddam dvema gospodoma ali gospodičinama s 1. oktobrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25852-23

Sobo
oddam eni ali dvema gospodičinama s hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
25854-23

Lepo solnično sobo
z 2 posteljami takoj oddam boljšim osebam ali zakonskemu paru v Jernejevi ulici 8-III v Sp. Šiški.
25903-23

Sobe
Bresča 1. Din. davek 3 Din. za sifro ali tajanje oslavo 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
25610-32

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Opremljeno sobo
lepo, solnično, s posebnim vzhodom, oddam s 1. oktobrom. Cesta 29, 7. I. vrata 9.
25771-23

Dva akademika
iščeta opremljeno sobo blizu centra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oba solidna«.
25533-23a

Gospod
ki prihaja večkrat v Ljubljano, išče sobo pri neodvisni gospodični, ločenki ali vdovi. Ponudbe na ogl. odd. pod »Kavalar z dežele«.
25560-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Gospodični
iščeta sobo s posebnim vzhodom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redna plačnica«.
25821-23a

Lepo sobo
s souporabo kopalnice, event. hrano v bližini tehniške. išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udobnost«.
25723-23a

1 ali 2 sobi
opremljeni ali prazni, s posebnim vzhodom, uporabo kopalnice in vso opremljenostjo, v bližini glav. kolodvora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen gospod«.
25648-23a

Sobo
s strogo separiranim vzhodom (iz stopnišča) išče. Cenj ponudbe pod »št. 1940« na ogl. odd. Jutra.
25612-23a

Prazno sobo
išče na 1. novembra, vhod iz stopnišča. Pismene ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25776-23a

2 prazni sobi
išče v bližini sodnije, — Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25777-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, za 1. oktobrom išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25636-23a

Gospod
išče sobo z hrano ali brez. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gentleman«.
25829-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dražba lesa
Začeta država uprava razpisnih gozdov v Ljubljani, Cesta 29, oktobra št. 24/I., razpisuje na dan 8. oktobra 1937 pismo dražbo za ca 3.300 plm bukove in na panju v območju šumske uprave razpisnih gozdov Kofevje, revir Kofevje, Grahovec A in B. Razpisni pogoji, tiskovine in pojasnila se dobijo pri gozdnih upravah.
25910-32

Trgovci, gostilničarji!
Dne 7. X. 1937 ob 10. h. pri sodišču soba št. 16 sodna dražba
1. Dveh hiš št. 31 in 43 na Rudniku z gostilnicami, pri Zebalu, trgovino gospodarskimi poslopji, balniščen, gostilniškimi dvoriščem in vrtovin, najmanjši ponudbe znaša 245.000.
2. Stavbne parcele ob Dolenjski cesti pri dol. kolodvoru v izmeri 749 kvdr in, najmanjši ponudbe 22.000 din.
Pojasnila daje Globotnik, Miklošičeva 6.
25504-32

Gospodični
iščeta sobo s posebnim vzhodom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redna plačnica«.
25821-23a

Lepo sobo
s souporabo kopalnice, event. hrano v bližini tehniške. išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udobnost«.
25723-23a

1 ali 2 sobi
opremljeni ali prazni, s posebnim vzhodom, uporabo kopalnice in vso opremljenostjo, v bližini glav. kolodvora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen gospod«.
25648-23a

Sobo
s strogo separiranim vzhodom (iz stopnišča) išče. Cenj ponudbe pod »št. 1940« na ogl. odd. Jutra.
25612-23a

Prazno sobo
išče na 1. novembra, vhod iz stopnišča. Pismene ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25776-23a

2 prazni sobi
išče v bližini sodnije, — Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25777-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, za 1. oktobrom išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalo«.
25636-23a

Gospod
išče sobo z hrano ali brez. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gentleman«.
25829-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Dijak
išče sobo s vso opremljenostjo, 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad in okolica«.
25736-23a

Cunje
krojaške odreže, stari papir, letečine odpadke, ovojno, volno, govedo dia ko (aravco), — kupi vsa ko množino ARBEITER, Maribor Dravska ul. 15.
25268-23

Mlad gospod
želi poročiti Slovenko do 25 let, željeno: znanje nemščine, kuhanja, nekaj gotovine za razstiranje restavracije ob morju. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zvešta«.
25770-25

Mlad mizarski mojster
s stroji ureja delavnico, dobro vpeljan, v večjem industrijskem mestu, želi poročiti gospodično, razumno za gospodinjstvo in podrejenost z nekaj dote. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata tla«.
25582-25

Naročniki „Jutra“ so zavarovani za 10.000 Din

MOŠKI
ki trpite za seksualno neuravnoteženost, impotenco, oslabele funkcije spolnih žlez itd. poskusite

OKASA
50 tablet Din 110
100 tablet Din 220
300 tablet Din 560
Dobiva se v vsaki lekarni.

LEKARNA Mr. Rožman
Beograd, Terazije 5

Dopisi
Vsaka beseda 3 Din; izjava: 3 Din; najmanjši znesek 20 Din.

Državni uradnik
VI. položaj skurane, prijetne zunanosti, mra. želi radi pomakniti poznanstva, tem potom spoznati gospodično, staro okoli 30 let v svrhu poznajše z-nitve želi se sam za to potrebno premoženje, plemenito srce in dobro goštinjo. Cenj. ponudbe s sliko ki se takoj po prejemu vrne na ogl. odd. Jutra pod »Srečna bodočnost«. Diskrecija zaupljena.
25460-34

Gospodična
čedne zunanosti, premožna, želi poznanstva, z boljšim gospodom do 30 do 45 let stari. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Resno poznanstvo«.
25451-24

Mlada gospa
materielno neodvisna, želi znanja iz akademsko nazobraznih gospodom do 40 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ne sebično prijateljstvo«.
25709-24

Kateri gospod
bi posedel mladi, simpatični gospodični 8000 do 10.000 din za izboljšanje položaja. Ponud. na po. družico Jutra v Celju pod »Značko« Hvalečnost 25.
25617-24

Prijateljstvo
z boljšo simpatično do 30 let staro damo prvenstveno blondinko, želi višji uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijateljstvo«.
25853-24

Mlada dama
išče stitularnega gospoda ki bi jo podpiral. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Prijateljstvo«.
25832-24

Dvigne naj se pisma
pod šiframi: načaj, Lep značaj, št. 142, Anastandig.
25843-20

Ženitve
Vsaka beseda 3 Din; izjava: 3 Din; najmanjši znesek 30 Din.

Trgovci
mlad, neoporečen, želi znanja s simpatično gospodično, ki bi posedovala nekaj premoženja — v svrhu ženitve. Odgovori s sliko pod »Portuna« na ogl. odd. Jutra. Diskrecija popolnoma zaupljena.
25551-25

Mlada gospodična
izobražena zelo premožna, želi znanja z drž. uradnikom od 35 do 45 let stari. Neanonimne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fes in simpatična«.
25509-25

Mlado dekle
bridko prevarano, bi poročilo znanjega starejšega gospoda, da bi ostalo in samo postalo srečno. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Mre«.
25797-25

Ženitve in moštve
posrednično najvestne Informativne prospekti razpoložljivi proti vpla. niti 10 din v znak. Diskrecija. Velika izbira odličnih partij. REZOR Zagreb. pošta 3.
25553-25

Avtopodjetnik
upokojenec želi znanja s preprosto, pošteno tenško do petinideset let z nekaj pritrudenjem. Dopise pod »Strideset letnika na področju Jutra v Mariboru«.
25622-25

Za sestro
zdravo pošteno, inteligentno dekle, vzgojeno v domaćini, išče znanjega gospoda, ki bi si rad ustvaril mirno, srečno dom. Pisati na ogl. odd. Jutra pod »Spolovansa«.
25796-25

Gospodična
s dežele z 25.000 din tr. polštrom poroči orodnika, financarja ali zemljearja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Osemindvajsetletna«.
25268-23

Mlad gospod
želi poročiti Slovenko do 25 let, željeno: znanje nemščine, kuhanja, nekaj gotovine za razstiranje restavracije ob morju. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zvešta«.
25770-25

Mlad mizarski mojster
s stroji ureja delavnico, dobro vpeljan, v večjem industrijskem mestu, želi poročiti gospodično, razumno za gospodinjstvo in podrejenost z nekaj dote. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata tla«.
25582-25

Naročniki „Jutra“ so zavarovani za 10.000 Din

MOŠKI
ki trpite za seksualno neuravnoteženost, impotenco, oslabele funkcije spolnih žlez itd. poskusite

OKASA
50 tablet Din 110
100 tablet Din 220
300 tablet Din 560
Dobiva se v vsaki lekarni.

LEKARNA Mr. Rožman
Beograd, Terazije 5

Dopisi
Vsaka beseda 3 Din; izjava: 3 Din; najmanjši znesek 20 Din.

Državni uradnik
VI. položaj skurane, prijetne zunanosti, mra. želi radi pomakniti poznanstva, tem potom spoznati gospodično, staro okoli 30 let v svrhu poznajše z-nitve želi se sam za to potrebno premoženje, plemenito srce in dobro goštinjo. Cenj. ponudbe s sliko ki se takoj po prejemu vrne na ogl. odd. Jutra pod »Srečna bodočnost«. Diskrecija zaupljena.
25460-34

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Slovenska banka, d. d.

Ljubljana — Krekov trg 10.

Naročam za I. razred 35. kola državne razredne loterije sledeče srečke:

- _____ celih po 200.— Din
 _____ polovic po 100.— Din
 _____ četrtink po 50.— Din

Denar pošljem po prejemu srečk najkasneje do 19. oktobra 1937.

Točen naslov: _____

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Koliko stane Solea-kožna nega?

Dnevni strošek se sploh ne da izraziti — tako malenkostna je vsotica za razumno in smotno kožno nego. Dobite celo mnogo dražja toaletna mila, toda samo Solea milo z aktivnim lecitinom je znanstveno tako sestavljeno, da na najprimernejši način dopolnjuje Solea kremo.

Pri tem pa to ni nikaka „grenka medicina“, ne, to je nasprotno čudovito lepo in trajno dišeče toaletno milo, ki daje izredno obilno peno in temeljito čisti.

In Solea krema s kolesterinom, ki krepi kožo? Poskusite! Ena sama velika doza zadostuje tudi pri največji uporabi (masaža celega telesa po kopeli!) za več tednov. Mlada, napeta in voljna koža — ali morda vaše zdravje ni vredno tega malega izdatka?

SOLEA
Milo in krema

DANES še zdrav in močan — toda JUTRI?

Ali ste za ta slučaj že preskrbeli svojce? Kot dober mož in skrben oče jih ne boste prepustili negotovi usodi!

Največje ljudsko zavarovanje

KARITAS

- 1) posmrtnina,
- 2) starostna preskrba,
- 3) dota

Vas reši vseh teh mučnih skrbi za bodočnost!

Zavarujte se še danes! JUTRI bo mogoče ŽE PREPOZNO!

Zlasti pa morajo s pristopom pohiteti tisti, ki so rojeni 1. 1923, 1918, 1913, 1908, 1903, 1898, 1893, 1888, 1883, 1878, 1873, 1868, 1863, 1858! Do 31. oktobra imajo še čas! Če se bodo prijavili pozneje, bodo pri istem mesečnem prispevku zavarovani za manjše zneske!

Pojasnila in prospekte dobite brezplačno pri: **KARITAS, Ljubljana, palača Vзаjemne zavar.**
KARITAS, Maribor, Orožnova ul. 8.

Rentabilno, kompletno opremljeno
podjetje živilske stroke

se ugodno prodaja. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Dobro naložen kapital«. 7141

Skupina osnovateljev nove

TKALNICE

ob Savi, solidnega domačega podjetja z izključno domačim kapitalom, ki bo obratovalo pod najugodnejšimi pogoji z zajemeno visoko rentabilnostjo, sprejme radi širše začetne baze še enega

DRUŽABNIKA

s kapitalom nekaj sto tisoč. — Hitre in izčrpne ponudbe prosimo pod »Neobdelano polje« na oglasni oddelek »Jutra«.

Tužnim srcem sporočamo, da nas je za vedno zapustila naša nadvse ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

ANA GLAVAN,

soproga sprevednika drž. železnice

dne 25. t. m., po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti jo sprejmo v ponedeljek, dne 27. t. m. ob pol 3. uri pop. od doma žalosti Hrenova ul. št. 17, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Brezovica,
dne 25. septembra 1937.

Žalujoči ostali.

Vpeljano industrijsko podjetje živilske stroke rabi za razširitev obrata

inteligentnega, samostojnega
in iniciativnega uradnika. —

Ponudbe z navedbo referenc na oglasni odd. »Jutra« pod »Komerčni vodja«.

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze globokega sočutja ob težki izgubi soproga, očeta, starega očeta, brata in svaka

DOMINCO ALBERTA

izrekamo tem potom najglobljo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujemo gospodu Urbančiču Alojzu, šol. nadzorniku za njegove globoko občutene besede, č. duhovščini, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Sv. maša za dušnico se bo brala v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba.
 LJUBLJANA, 25. septembra 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

Kupimo

vagonse množine

krompirja

rumenega okroglega. Ponudbe z vzorci je poslati na Gorenjsko kmetijsko zadruzo, Kranj.

7125

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Med mestom
in deželo

posreduje »Jutro«
mali oglasnik

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega soproga, očeta itd., gospoda

NANDETA MAROLTA

DIREKTORJA DRŽ. UČITELJSKE SOLE

izrekamo vsem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti, ter vsem onim, ki so mu poklonili nešteto cvetja, vencev in šopkov, našo iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni izreči preč. gospodu župniku Košmerlu in gospodu dr. Debevču, ki sta mu lajšala zadnje ure njegovega življenja, dalje celokupnemu profesorskemu in učiteljskemu zboru državne učiteljske šole in vadnice, ter vsem stanovskim tovarišem, dalje društvu Sokola I Ljubljana—Tabor za častno spremstvo in godbi za lepe žalostinke, kakor tudi vsem ostalim sokolskim društvom za častno spremstvo, gg. govornikom starešini Sokola I ing. Bevcu, prof. Grafenauerju kot predsedniku prof. zbora, prof. Kolarju in učiteljskemu Slapsaku, zastopniku sokolskega društva Sodražica g. Ivancu za prelepe poslovnice besede, nadalje gg. pevcem za žalostinke pod vodstvom g. prof. Repovža, oficirskemu zboru za častno spremstvo, sorojakom iz Sodražice, ki so mu prinesli zemljo iz njegovega rojstnega kraja, ki ga je nadvse ljubil, ter končno šolskemu pomladku Jadranske straže za spremstvo.

Sv. maša za dušnico se bo brala v torek dne 28. septembra 1937, ob 8. uri, v farni cerkvi sv. Petra.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
 LJUBLJANA, dne 26. septembra 1937.

META MAROLTOVA s snom MARKOM
in ostalim sorodstvom.

THONET MUNDUS

Jugoslovanska tovarna pohištva iz vognjenega lesa
d. d. VARAZDIN

dobavlja

stole, fotelje, mize in ostalo drobno opremo za kavarne, hotele, gostilne, koncertne dvorane, društvene domove, bioskope, čitalnice in zasebna stanovanja v prvovrstni kakovosti po najnižjih cenah.
— Zahtevajte ponudbe in prospekte.

Telefon Interurban 33.

TUŽNIM SRCEM NAZNANJAMO, DA JE PREMINUL NAŠ PREDRAGI, NEPOZABNI
SIN, SOPROG, OČE, BRAT, STRIC, SVAK IN ZET, GOSPOD

LUKA VALJAK

sreski načelnik v Samoboru

V SREDO 22. SEPTEMBRA OB 12. V 48. LETU SVOJE DOBE.
 POKOPALI SO GA 24. SEPTEMBRA NA MIROGOJU V ZAGREBU.

V ZAGREBU, 22. SEPTEMBRA 1937.

HERMINA VALJAK roj. ŠTERK, soproga;
 MARIAN in BIŠELKA, otroci

DOROTEJA VALJAK, mati;
 GJURO, IVAN, JOSIP in BARBARA
 VALJAK, bratje in sestre.

rodbina ŠTERK, Vinca; rodbina KOREN,
 Črnomelj, rodbina STEPIC, Ljubljana, rodbina
 ŠTERK, Ljubljana in ostalo sorodstvo.

VSE LETO

imate lahko

SLADKI MOŠT

ako ga konservirate
z NIPAKOMBINOM A/II.
NIPAKOMBIN A/II. je
enostavno, zanesljivo in neškod-
ljivo sredstvo.

Navodila daje Vam

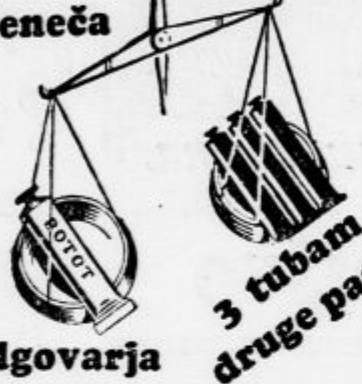
„Radiosan“ — Zagreb,

Dukljanova ulica br. 1

Uporaba dovoljena po ministristvu narodnega zdravja in socialne politike.

BOTOT

Peneča

odgovarja

3 tubam
druge paste

ker je zelo ekonomična v potrošnji.

D. PECHMAJOU & CIE, ZEMUN

ZOLČNI
KAMENKI

Poznani SALVAT čaj
zoper žolčne kamne
in boleznj žolčnega
mehurja doblite pri
glavnem zastopniku:
lekarni pri Sv. IVANU,
Zagreb, Kaptol, št. 17
Prospecte o zdravlje-
nju pošljemo zaštonj.
Ogl. reg. S. br. 27870

Trgovci s podeželja!

Večja količina moških klobukov se
proda po znatno znižanih cenah

MIRKO BOGATAJ,

Ljubljana, Stari trg 14.

7011

HAHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB NIKOLIČEVA 10

Radio-
mehanika

SPREJMEMO. Detaljne pogoje je
dobiti pri š-oddelku Vt3 — Čačak.

Cauche — fotelje — in vse drugo priznato solidno
SEVER — Marijin trg 2.Otroški vozički
najpogostejši modelDvokolesni
motorji, motičkiStalni stroji
popravljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franco!

VERBUNA: F. BATEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

ODDAJA SOB

v novozgrajenem ženskem azilu
Delavskega doma v Ljubljani.

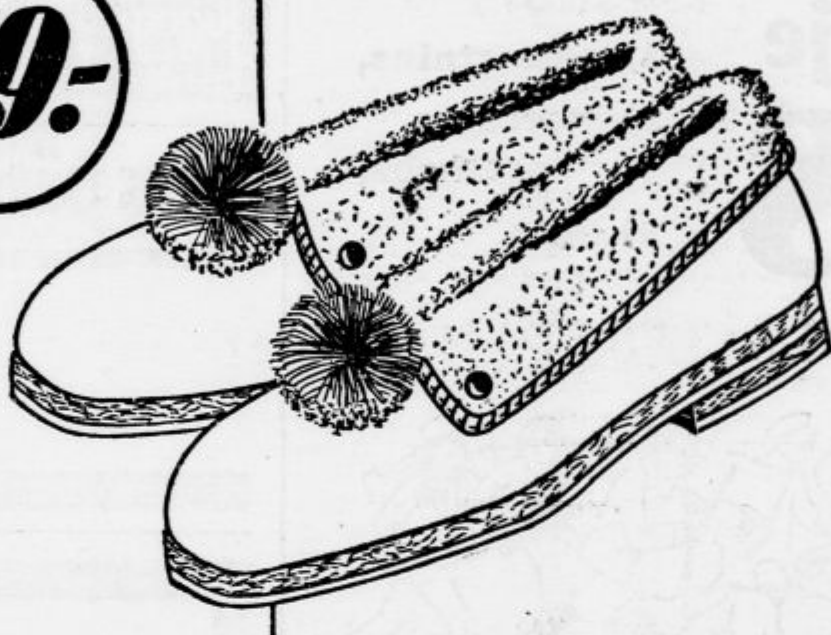
V novem delu Delavskega doma na Bielweisovi cesti se bodo
oddajale mesečne sobe za mesec november. Prednost imajo ženske
in privatne nameščenke z nizkimi prejemki. Prav tako se bodo
oddajale sobe tudi v moškem oddelku. Vselitveni termin 1. november.
Cene sobam so zelo nizke. — Prošnje s točno navedbo poklica je
vlagati na upravo Delavskega doma, kjer se dobi tudi vse nadaljnje
informacije.

Uprava Delavskega doma v Ljubljani

plišeeje
eno. in večbarvne
JUGOGRAFIKA • SV. PETRA NASIP 23

TOPLE IN
UDOBNE

39.-

7025—44
Nenadoknadljive copate za gospodinje, izra-
jene so iz finega in toplega volnenega filca
z filcanim medpodplatom.
Stanejo samo

Din 39.—

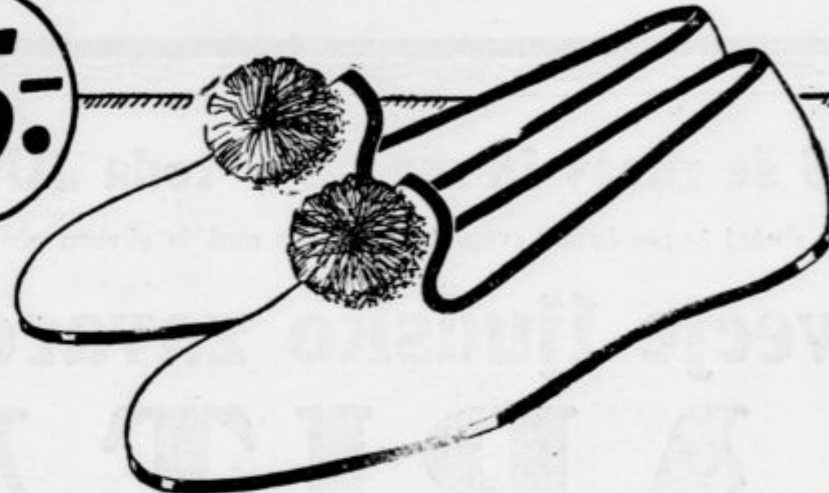
49.-

3515—9506
Komotni damski domači čevlji iz toplega
filca z polvisoko peto. Delamo ih v rdečoj,
rjavoj in modroi barvi.
Stanejo samo

Din 49.—

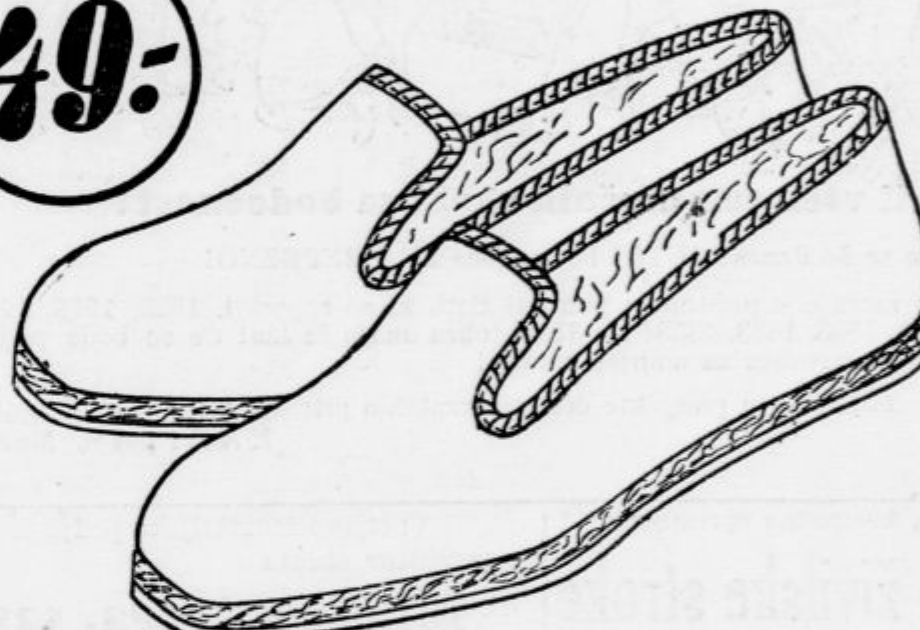
35.-

7515—90
Ženske copate lahke in tople, rdeče, modre
in rjave barve.
Stanejo samo

Din 35.—

49.-

7018—42
Udobne moške copate iz toplega volnenega
filca z usnjatim podplatom.
Stanejo samo

Din 49.—

Bata

Stavbeni material

izolacije vseh vrst, heraklith, keramika, šamot,
mavec, cevi, beli cement, se kupi najceneje pri

„Material“ Ljubljana,
Tyrševa 36 a

št. 48.755/37.

RAZGLAS O LICITACIJI

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje za oddajo gradbenih
del za napravo municijjskih skladišč v k. o. Gorica pri Celju ponovno
II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 11. oktobra 1937 ob
11. uri dopoldne v sobi št. 23 v mestnem gradbenem uradu v Ljub-
ljani, Nabrežje 20. septembra št. 2/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z bese-
dami) na znesek (zneske) odobrenega uradnega proračuna, ki
znaša za posamezne skupine del:

I. Skladišče tipa I . . .	Din 350.044.—
II. Skladišče tipa II . . .	Din 117.631.—
III. Skladišče tipa III . . .	Din 108.075.—
IV. Stražnica . . .	Din 228.479.76
V. Stanovanjska zgradba . . .	Din 216.218.19
VI. Stranišče in drvarnica . . .	Din 16.147.01
VII. Razna manjša dela . . .	Din 77.500.—
VIII. Ceste in nasipi . . .	Din 468.108.—

Skupaj . . . Din 1.582.202.96

Predpisana kavcija znaša Din 130.000.— za vsa dela skupaj,
za posamezne skupine pa:

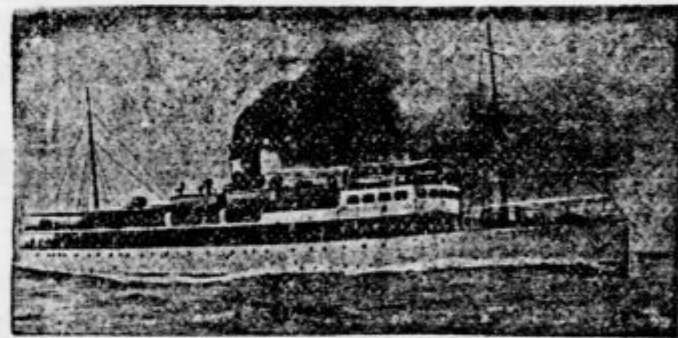
I. Din 36.000.—
II. Din 12.000.—
III. Din 11.000.—
IV. Din 23.000.—
V. Din 22.000.—
VI. Din 2.000.—
VII. Din 8.000.—
VIII. Din 47.000.—

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti povračilu
napravnih stroškov med uradnimi urami v pisarni mestnega grad-
benega urada v Ljubljani, Nabrežje 20. septembra št. 2/II. soba
št. 7.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 25. septembra 1937.

Predsednik:

Dr. JURO ADLEŠIČ l. r.

SS »PRESTOLONASLEDNIK PETAR«

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. — SUŠAK

Dnevna oroparoplovna služba s Sušaka v Dalmacijo in obratno. Odbod s Sušaka ob 16. uri.
Dnevna večkratna sveta s kopališč in letovišč jugoslovenske obale.
Prijetna turistična potovanja s Sušaka v Dalmacijo in na Grško po nizkih plovilskih cenah.
Ekspressne turistične proge iz Benetk v Dalmacijo.
Prvovrstni parobrodi — izborna kuhinja
Prospecte in navodila daje Direktorja na Sušaku, vse njene agencije in vsi uradi »Putešnice
in družbe «Wagon Lits/Cook».

„Morana“ SHRT PLEŠAVOSTI!
NAPRAVI ČUDEŽ!
PREPRIČAJTE SE SAMI —
ODLIKOVANA
OF GRAND PRIX
ZLATNO MEDALJO
LONDON
BRUXELLES
AMSTERDAM
PARIS
TAKOJ IZGINE PRHURI-EKCEMI, LISAJ ITO. IZPADANJE LAS PRESTANE
POJACAVA IN LASNE KORENINE. TAKOJ LASJE ZRASTEJO NA PLEŠASTEM
MESTU. DOBI SE V ODGOVARAJEČIH TAGOVINAH —
POŠILJENO PO POVZETJU, STEKLENICA DIN 40 — POŠTNIMA DIN 7
MODERNA KOZMETIKA — Morana — SPLIT
MESTO JAVNA VARNOSTNA USTANOVA

S. br. 17274-37